

ДЖАК ВАНС СЛУГИ НА УОНКИТЕ

Част 2 от „Планетата на приключенията“

Превод от английски: Юлиян Стойнов, 2008

chitanka.info

1.

На две хиляди мили източно от Пера, над самото сърце на Мъртвата степ, въздухолетът изгуби за миг мощност, после продължи още няколко секунди да се носи гладко, накрая се разтресе и се наклони заплашително на една страна. Адам Рейт се озърна разтревожено и изтича при пулта за управление. Повдигна бронзовия кожух и надзърна сред спираловидните намотки, разноцветните потракващи клапи и ухилените личица на дяволчета, които сякаш целяха съвсем, преднамерено да прикрият най-важните части на двигателя^[1]. Към него се присъедини дирдирчовекът Анахе ди афрам Анахо.

— Знаеш ли какво може да не е наред? — попита Рейт.

Анахо присви презрително бледите си ноздри и промърмори нещо за „остарели часки машинарии“ и „безумието на тази експедиция“. Рейт, който бе привикнал с променливите настроения на своя спътник, се досети, че Анахо е прекалено суетен, за да признае своето невежество, и твърде надменен, за да декларира липсата си на познания.

Платформата потрепери отново. Почти едновременно с това от четириъбрия сандък от черно дърво върху стената на машинното отделение долетяха стържещи звуци. Анахо замахна и стовари юмрук върху потъмнелия капак. Стърженето и вибрациите изчезнаха.

— Корозия — обяви той. — Електроморфични въздействия в продължение на стотици години. Предполагам, че това е копие на неуспешната модификация „Хейзеким бурса“, която дирдирите изоставиха преди двеста години.

— Ще можем ли да го поправим?

— Че аз откъде да знам? Не бих посмял дори да пъхна пръст вътре.

Те се заслушаха отново. Двигателят, изглежда, се бе върнал към нормалния си ритъм. Рейт върна кожуха на мястото му и двамата се изкатериха на предната тераса.

Траз лежеше свит върху една седалка, след като бе изкарал цялата нощ на вахта. В мекото зелено кресло, под красивия стенен фенер седеше Цветето на Кат, свила единия си крак под другия и подпряла брадичка на лакътя, с поглед, зареян на изток, където трябваше да се намира Кат. Седеше така от часове, без да забелязва вятъра, който развяваше косите ѝ, и не бе промълвила нито дума. В Пера тя копнееше да се завърне в Кат, не можеше да говори за нищо друго, освен за красотата и блясъка на двореца Син нефрит и за благодарността на баща ѝ, когато Рейт я заведе у дома. Разказваше им с подробности за ослепителните балове, екстравагантните забавления, водните фиести, за маскарадите и срещите през новия цикъл.

— Цикъл, какъв цикъл? — попита Рейт и Илин-Илан, Цветето на Кат се разсмя свенливо.

— Просто там така стават нещата. Всеки трябва да знае какво иска, а който е най-умен, пръв го получава. Всичко е толкова забавно!

Но сега, когато приближаваха края на пътуването си, настроението на Цветето на Кат рязко се промени. Изведнъж стана замислена, унесена и избягваше всякакви въпроси относно причината за нейната затвореност. Рейт повдигна рамене и я остави на мира. Изглежда, в чувствата им беше настъпил разрыв, какво пък, толкова по-добре, рече си той. Но продължаваше да го измъчва въпросът: Защо? Имаше две причини да лети за Кат: първо, да изпълни обещанието си към момичето, и второ, да открие, поне така се надяваше, техническа база, позволяваща построяването на космически кораб, независимо колко малък и примитивен може да е той. Ако би могъл да си осигури подкрепата на господаря Син нефрит, толкова по-добре. И действително, подобна подкрепа щеше да бъде жизненоважна.

Пътят за Кат минаваше през Мъртвата степ на юг, покрай Ойзаналайските планини, после извиваше на североизток, през степта Лок Лу, през Зхаркен, или Дивата пустош, над Аченкиния пролив до град Нерв и после отново на юг, покрай кхарчанския бряг, до Кат. Щеше да е истинско бедствие, ако въздухолетът се повреди над всяка една от тези точки преди Нерв. Сякаш за да подчертае тази мисъл, платформата отново се разтресе и неохотно възстанови нормалния си полет.

Денят отмина. Под тях се изниза Мъртвата степ, еднообразна сиво-кафява равнина, под бледото сияние на Карина 4269. По залез-

слънце те прекосиха река Ятъл и цялата нощ летяха, озарени от розовото сияние на Аз и синкавото на Браз. На сутринта от север се появиха ниски хълмове, които бързо набраха ръст и се превърнаха в Ойзаналаите.

Късно същата сутрин се приземиха край неголямо езеро, за да попълнят запасите си от прясна вода. Траз беше неспокоен.

— Наблизо има зелени часки — посочи той една гора на около миля южно от тях. — Спотайват се и ни наблюдават.

Преди да напълнят резервоарите, от гората изскочи отряд от четирийсет зелени часки, възседнали бързоноги скакуни. Илин-Илан се забави при качването на въздухолета и Рейт бе принуден да я побутне. Анахо подаде тяга — вероятно премести твърде припряно ръчката, защото двигателят изпърпори жалостиво и платформата потрепери безпомощно.

Рейт изтича отзад, вдигна кожуха и стовари юмрук върху черния сандък. Стърженето изчезна и платформата започна да се издига, едва на метри от приближаващите се зловеци войни с техните триметрови мечове. Скакуните заковаха на местата си, зелените часки вдигнаха арбалети и пушнаха залп от железни стрели. Но платформата вече бе на стотина метра височина, само няколко стрели се удариха в корпуса, достигнали предела на своята траектория, и после паднаха обратно.

Изтерзаван от зачестяващи пристъпи на стържене и разтрисане, въздухолетът се понесе колебливо на изток. Зелените часки се втурнаха да го преследват, ала въпреки неистовия вой на двигателя и спорадичните пристъпи от машинна кашлица корабът скоро набра преднина.

Полетът стана почти непоносим. Рейт блъскаше черния сандък отново и отново, ала без осезаем ефект.

— Трябва да се опитаме да го поправим — заяви той на Анахо.

— Бихме могли. Но само след като се приземим.

— В степта? След като зелените часки са наблизо?

— Едва ли ще издържим още дълго във въздуха.

Траз посочи на север, където хълмовете се редуваха с високопланински плата.

— Най-добре да се приземим на някое от онези била.

Анахо изви платформата на север, което предизвика ново, още по-заплашително клатушкане, а носът започна да подскача като

ексцентрична детска играчка.

— Дръжте се! — извика Рейт.

— Съмнявам се, че ще стигнем дори до първия хълм — промърмори Анахо.

— Зад него има удобно плато! — посочи Траз. Рейт забеляза, че зад хълма бе разположено подходящо плато с почти отвесни стени — въпросът бе дали въздухолетът ще издържи дотам.

Анахо снижи скоростта и сега те почти се рееха в небето. Въздухолетът преодоля бавно пропастта пред второто плато и се приземи върху него. Липсата на движение бе като тишина след оглушителен трясък.

Пътниците слязоха от въздухолета с вдървени от мъчителния полет мускули. Рейт огледа с отвращение хоризонта — трудно бе да си представи човек по-изолирано място от това, на четиристотин стъпки над центъра на Мъртвата степ. Толкова за надеждата му да стигнат безпрепятствено Кат.

Траз доближи ръба на платото и надзърна в пропастта.

— Кой знае дали ще успеем да слезем?

Аварийният комплект, който Рейт бе успял да измъкне от повредения разузнавателен кораб, съдържаше игломет, енергоклетка, визоскоп, нож, антисептични медикаменти, огледало и дълго хиляда стъпки здраво въже.

— Можем да се спуснем — изтъкна той. — Макар че лично аз бих предпочел да летим — после се обърна към Анахо, оглеждащ с мрачен поглед въздухолета. — Как мислиш, има ли надежда да го ремонтираме?

Дирдирчовекът потри с видимо отвращение дългите си тънки ръце.

— Сигурно си даваш сметка, че не съм бил обучен за подобни неща.

— Покажи ми къде е повредата — настоя Рейт. — А аз ще се опитам да я отстраня.

Лицето на Анахо се издължи още повече. Рейт беше живото опровержение на най-скъпоценните му аксиоми. Според ортодоксалната дирдирска доктрина, дирдирите и дирдирхората бяха възникнали едновременно от първородното яйце на родния свят на дирдирите Сибол, единствените истински човеци бяха дирдирхората,

всички останали — техни уродливи подобия. Анахо срещаше сериозни затруднения в опитите си да обясни необичайната компетентност на Рейт от гледна точка на собствените си разбирания и виждания за света и отношението му по въпроса представляваше любопитна смесица от ревниво неодобрение, полугласно възхищение и неохотна лоялност. И ето че сега, изправен пред перспективата да му позволи да се прояви в още една област, той изтича при кърмата на въздухолета и пъхна издълженото си лице под кожуха на двигателя.

Повърхността на платото бе почти лишена от растителност и осеяна с големи пукнатини, в които се стичаше пясък. Илин-Илан се разхождаше мрачно недалеч от тях. Беше облечена с шалвари, каквито носеха степните обитатели, и блуза с широки ръкави, а черните ѝ пантофки вероятно досега не бяха стъпвали върху подобни остри камъни, нито бяха пригодени за това. Траз стоеше на ръба, загледан на запад. Рейт се присъедини към него и огледа унилата степ, но не забеляза нищо.

— Зелените часки — промълви Траз. — Те знаят, че сме тук.

Рейт огледа още веднъж околностите — от ниските черни хълмове на север до маранята на юг. Не забеляза никакво движение, нито прашни облаци. Извади визоскопа и го насочи към сиво-кафявата мараня. Почти веднага забеляза малки тъмни силуети, като мухи.

— Те са там, вярно.

Траз кимна равнодушно. Рейт се засмя, учуден от нетипичната за едно толкова младо момче мъдрост. Сетне се върна при въздухолета.

— Как върви ремонтът?

В отговор Анахо размаха раздражено ръце.

— Виж сам.

Рейт се приближи и надзърна в черния сандък, който Анахо бе отворил, разкривайки сложна плетеница от дребни части и потъмнели обгорели кабели.

— За всичко са виновни корозията и овехтяването — мърмореше дирдирчовекът. — Опитвам се да подобря контакта на металните части тук и тук — той посочи с омацан пръст. — Трудно е обаче без подходящи инструменти.

— Значи няма да отлетим преди настъпването на нощта?

— Ако имаме късмет, най-рано утре по обяд.

Рейт обиколи бавно платото, чийто диаметър не надхвърляше четиристотин стъпки, и постепенно придоби увереност. Навсякъде стените бяха вертикални, заобиколени от тесни клисури и остри зъбери. Не виждаше никаква възможност да се изкатерят стените, а и се съмняваше, че зелените часки биха си направили труда заради мимолетното удоволствие да светят масълцето на неколцина човечи.

Старото кафяво слънце висеше ниско на запад, сенките на Рейт, Траз и Илин-Илан се простираха по цялата повърхност на платото. Момичето се приближаваше от източния край. Спря на известно разстояние, погледна към Траз и Рейт, после пристъпи бавно към тях.

— Какво гледате? — попита.

Рейт вдигна ръка. Зелените часки, яхнали своите скакуни, вече се виждаха с невъоръжено око — тъмни точки, които подскачаха равномерно.

Илин-Илан ахна.

— Към нас ли идват?

— Така предполагам.

— Ще можем ли да ги отбием? Нали имаме някакви оръжия.

— Имаме пясъкострели на кораба. Ако започнат да катерят стените по тъмно, може да ни създадат известни ядове. През деня обаче няма от какво да се страхуваме.

Устните на Илин-Илан потръпнаха. Тя заговори с едва доловим шепот:

— Ако някога се върна в Кат, ще се скрия в най-далечния ъгъл на двореца Син нефрит и никога няма да изляза оттам. Ако изобщо се върна.

Рейт я прегърна през кръста, но тя остана скована и хладна.

— Разбира се, че ще се върнеш и ще заживееш отново както преди.

— Не. Ако някоя друга иска, нека да бъде Цветето на Кат, нямам нищо против. Стига само да не избира цветчето Илин-Илан за своя букет.

Рейт бе леко изненадан от песимистичното ѝ настроение. При предишните им изпитания тя бе проявила необичаен за девойка стоицизъм, а ето че сега, когато се приближаваше към дома си, внезапно бе завладяна от меланхолия и необяснима нерешителност. Рейт въздъхна, поклати глава и се обърна.

Зелените часки бяха на по-малко от миля от тях. Рейт и Траз отстъпиха назад, за да не привличат вниманието им, в случай че още не са ги забелязали. Но скоро надеждите им бяха попарени. Зелените часки препуснаха до подножието на платото, спряха, скочиха от седлата и се заеха да оглеждат скалната стена. Рейт надзърна от ръба и преброи четирийсет от тези жестоки войници. Бяха все едри и високи екземпляри, почти гиганти, с мускулести, масивни крайници и тела, покрити с металносиви люспи. Лицата им изглеждаха дребни и сбръчкани под издатините на челата и донякъде наподобяваха муцуни на хищни насекоми. Носеха кожени престилки и презрамки, на които бяха закачени или затъкнати дълги почти колкото тях тежки мечове. Някои от часките бяха въоръжени с арбалети и Рейт бе принуден да се дръпне, когато те пуснаха нагоре пробно няколко стрели. Той огледа платото с надеждата да открие достатъчно големи камъни, които да изтърколят и стоварят върху противника, но не забеляза нищо подходящо.

Част от часките се отправиха на обиколка около платото, без съмнение, за да потърсят достъп нагоре. Траз се затича успоредно с тях, за да ги държи под око.

Не след дълго те се върнаха при основната група, след което започнаха да се съвещават. Рейт имаше чувството, че не горят от желание да се катерят по скалата. След като устрои бивак и завързаха скакуните, те пъхнаха късове от някакво тъмно и лепкаво вещество в зейналите им челюсти. После запалиха три огъня и изпекоха на тях същите късове, с които бяха нахранили животните. Когато приключиха, те насядаха стърбени около огъня, с което заприличаха на малки, зеленикави хълмчета, и се заеха да утоляват с грухтене и сумтене апетита си. Слънцето помръкна и се снижи зад хоризонта. Здрач се спусна над степта. Анахо се доближи от въздухолета и надзърна през ръба към бивака на зелените часки.

— От племето на зантите са — обяви с вид на познавач. — Примитивни създания. Обърни внимание на издатините от двете страни на главата. Това ги различава от ордата на великите занти, както и от останалите орди. Тези тук са жалка сбирщина.

— Не ми приличат на сбирщина — възрази Рейт.

Траз внезапно вдигна ръка и посочи. В една цепнатина между два щръкнали зъбера се виждаше висока и тънка сянка.

— Фунг!

Рейт погледна през визоскопа, колкото да се увери, че сянката наистина принадлежи на фунг. Нямаше никаква представа откъде се е взел.

Беше доста висок екземпляр, навярно към три метра, с неизменната мека шапка и сиво наметало, с което наподобяваше огромен скакалец в магистратски одежди.

Рейт разгледа подробно лицето, като спря вниманието си на тънките, извити хитинови плочки в долната част на брадичката. Съществуто наблюдаваше зелените часки без особен интерес, въпреки че те се изтягаха само на десетина метра под него.

— Безумни създания — прошепна Траз с блеснали очи. — Гледай, сега ще направи някой от техните номера!

Фунгът протегна надолу дългата си ръка и вдигна от земята тежък камък, който подхвърли високо във въздуха. Камъкът тупна на гърба на един от часките.

Зелените часки наскачаха като един и вдигнаха ядни погледи към платото. Фунгът стоеше неподвижно, притаен сред сенките. Часкът, когото бе уцелил, се гърчеше на земята и размахваше ръце и крака, сякаш се опитваше да плува.

Фунгът вдигна нов, по-голям камък и отново го запокити право нагоре, но този път часките забелязаха движението му. С ядни викове те наизвадиха мечовете си и се втурнаха към него. Фунгът отстъпи спокойно назад, после, развявайки краищата на наметалото си като черни криле, оголи дълга сабя, която размаха с такава лекота, сякаш беше клечка за зъби — той посичаше, прилякваше, завърташе се, отново сечеше, при това без определена цел или посока. Часките се разпръснаха, неколцина от тях останаха да лежат на земята, а фунгът продължаваше да подскача насам-натам, да сече и да мушка, без да подбира противниците си — като някаква излязла от контрол механична играчка.

Приведени,менящи често позициите си, зелените часки бавно печелеха територия. Ала всеки път, когато някой от тях се нахвърляше върху фунга, той отбиваше с лекота атаките му. Неочаквано, когато двама от тях се изправиха зад гърба му, фунгът внезапно захвърли оръжието си настрани, сякаш беше нагорещено желязо. Часките замагнаха едновременно и главата на насекомоподобното същество се

отдели от тялото и се изтърколи на десетина крачки встрани, близо до огъня, без дори да се разделя с черната шапка. Рейт наблюдаваше сцената през визоскопа. Главата изглеждаше жива, с напълно спокойно изражение. Очите гледаха огъня, устата помръдваше лекичко.

— Ще живее още няколко дена, докато изсъхне напълно — обясни с пресипнал глас Траз. — Тогава ще започне да се втвърдява.

Часките изгубиха интерес към убития си противник и се заеха да подготвят своите скакуни. Натовариха багажа на седлата и само след няколко минути потънаха в мрака. Главата на фунга бе захвърлена в горящия огън.

Известно време тримата мъже останаха да седят на ръба на платото, загледани към степта. Траз и Анахо похванаха спор за природата на фунгите. Младежът твърдеше, че са продукт на неестествена кръстоска между пнумечи и трупове на пнуми.

— Семето се загнездва в трупа като дървесен червей и накрая си пробива път през кожата в облика на фунг, наподобяващ дръгливо нощно куче.

— Абсолютни глупости, момко! — обяви Анахо с безгрижна снизходителност. — Тези жалки създания се размножават като пнумите — причудлив процес, доколкото ми е известно, ако разбира се, съм бил информиран правилно.

Траз, който спокойно можеше да се мери по надменност с дирдирчовека, изглежда, се ядоса.

— Как може да се изказваш с такава сигурност? Наблюдавал ли си процеса с очите си? Виждал ли си някога фунг със самка или с малко? — той разкриви устни в подигравателна усмивка. — Не! Те живеят съвсем сами, безумци като тях не могат да се размножават по двойки!

Анахо размаха пръст като строг и недоволен учител.

— Ако това е въпросът, пнумите също са големи самотници. Ала въпреки това се размножават, по своя си чудноват начин. Някои изказват становището, че се опрашват и пъпкуват. Истината обаче е, че след толкова много години на Тчай все още знаем твърде малко за фунгите и пнумите.

Траз изсумтя, достатъчно умен, за да не противоречи на заключението на Анахо, и твърде горд, за да изостави собствената си теза. На свой ред дирдирчовекът не прояви желание да се възползва от

незначителната си преднина. С времето, помисли си Рейт, тези двамата може би ще се научат да се уважават.

На сутринта Анахо отново се зарови в двигателя, докато останалите потръпваха от студения вятър, който полъхваше от север. Траз предсказа мрачно, че ще вали, и малко след това се появиха ниски черни облаци, а околните хълмове се скриха в мъгла.

По някое време Анахо подаде глава и захвърли ядосано инструментите.

— Направих каквото можах. Корабът ще лети, но не за дълго.

— И колко време ще изкара според теб? — попита Рейт, усетил, че Илин-Илан е застанала до него и слуша разговора. — До Кат?

Анахо щракна с пръсти и размаха ръце в непонятен, дирдирски жест.

— Съмнявам се, че ще стигнем до Кат. Не и с тази машина — тя се разпада пред очите ми.

Илин-Илан отмести поглед встрани, стиснала до бяло юмручета.

— Ако полетим на юг, може да се доберем до Коуд на Дуан Жер — продължи Анахо, — а там да потърсим транспорт до Драскадия. Този маршрут е по-дълъг и по-бавен, но поне е сигурно, че някой ден ще видим Кат.

— Изглежда, нямаме друг избор — промърмори Рейт.

[1] Подобна прекомерна и излишна натруфеност в апаратурата на часките не е нито рожба на стремежа им към естетичност, нито цели да прикрие истинските ѝ функции, а изразява по-скоро тяхната вманиачена привързаност към сложните конструкции. Дори придържащите се към чергарски начин на живот зелени часки споделят тази склонност. Докато изучаваше техните седла и оръжия, Рейт остана изумен от приликата на металните изделия с тези на древните скити. — Б.а. ↑

2.

Известно време те летяха на юг, следвайки коритото на широката река Набига, като се носеха само на няколко метра над повърхността, за да не натоварват излишно двигателя. Набига извиваше бавно на запад, разделяйки Мъртвата степ от Аманската, и въздухолетът продължи на юг през един негостоприемен район с тъмни гори, тресавища и мочурища и едва на следващия ден излезе над степта. По някое време съзряха в далечината керван — линия от каруци с високи колела и поклащащи се платформи с къщи отгоре, при друг случай доближиха група чергари, които носеха червени перести украшения на раменете си и пришпориха своите животни в бясна гонитба през степта, докато накрая се отказаха, след като въздухолетът започна да набира преднина.

По-късно същия следобед платформата изкатери мъчително склоновете на поредица от тъмнокафяви хълмове. Въздушният кораб отново започна да се тресе и от кутията долитаха познатите, ужасяващи стържещи звуци. Рейт летеше съвсем ниско, понякога докосваше върховете на черните папрати под тях. Когато прекосиха невисок скат, те се озоваха над поляна, където лагеруваха странни същества с дълги бели роби, на пръв поглед човеци. Те се разбягаха с виковете, някои се проснаха на земята, но веднага щом се свързеха, откриха яростен огън с допотопните си мускети, ала не успяха да уцелят въздухолета, който заради повредения двигател следваше непредсказуем, криволичещ курс.

Цяла нощ летяха над гъста гора и зората разкри още от същото: тъмнозелен килим, покриващ Аманската степ докъдето стигаше погледът, въпреки че според Траз степта свършвала при хълмовете и това под тях било Голямата Дадузка гора. Анахо не бе склонен да се съгласи така лесно с него и в израз на открито недоверие извади една карта и започна да мести издължения си пръст по различни топографски отметки, за да докаже, че е на друго мнение.

Четвъртитото лице на Траз придоби инатливо и злобно изражение.

— Това е Голямата Дадузка гора — запъна се той. — Два пъти, докато носех емблемата Онмале, съм водил тук племето за билки и треви.

Анахо сгъна картата.

— Всичко е едно цяло — обяви примирително. — Степ или гора, трябва да я прекосим — машината отново издаде жалостив звук и той погледна назад. — Предполагам, че ще се доберем до покрайнините на Коуд, но едва ли ще продължим нататък. Сигурно, когато вдигнем капака, ще открием вътре купчина прах.

— Но ще стигнем ли Коуд? — попита Илин-Илан с безизразен глас.

— Надявам се. Остават само двеста мили.

Илин-Илан изведнъж се ободри.

— Колко ще е различно сега — заяви тя. — Предния път, когато посетих Коуд, бях пленница на жриците! — последната мисъл обаче явно отново пробуди мрачни мисли и тя увеси глава.

Свечеряваше се. До Коуд оставаха поне още стотина мили. Гората се бе разредила до редки черни и златисти дръвчета, разделени от мочурливи полянки, на които пасяха едри шестокраки животни със завити бивни и рога. Никой не гореше от желание да се приземяват по тези места, за да прекарат нощта, но Анахо заяви, че няма смисъл да се появяват по тъмно в града. След като обсъдиха всички възможности, те решиха да привържат въздухолета за короната на едно дърво и го оставиха да виси само на тягата от репулсорите.

След вечеря Цветето на Кат се прибра в стаята си зад салона, Траз отдели известно време да огледа небето и да се вслуша в звуците на животните под тях, сетне се загърна в наметалото си и се изтегна на една от седалките.

Облегнат на перилата, Рейт се любуваше на розовата луна Аз, която достигаше зенита си, тъкмо когато синята Браз се появи над черния ръб на дърветата.

Анахо се присъедини към него.

— Е, какви са ти намеренията за утре?

— Не зная нищо за Коуд. Предполагам, че ще потърсим някакъв транспорт за Драскадия.

— Все още ли държиш да правиш компания на момичето от Кат?
— Разбира се — отвърна малко изненадано Рейт.
— Достатъчно е да я качиш на някой кораб — подметна дирдирчовекът. — Не виждам защо трябва да пътуваш с нея.
— Така е. Но няма причина да оставам в Коуд.
— Защо да няма? Това е град, който всеки дирдирчовек посещава от време на време. Ако имаш пари, там можеш да си купиш всичко.
— Дори космически кораб?
— Едва ли... Ти май не можеш да се отървеш от тази мания.
Рейт се разсмя.
— Наричай я както искаш.
— Признавам, че съм объркан — продължи Анахо. — Най-вероятното обяснение, което съм склонен да приема, е, че страдаш от амнезия и впоследствие си измислил цялата тази история, за да придадеш някакъв смисъл на своето съществуване. История, в която, съвсем естествено, вярваш чистосърдечно.
— Звучи разумно — кимна Рейт.
— Като изключим обаче едно-две странни обстоятелства — добави замислено Анахо. — Като например приборите, които носиш: електронния телескоп, твоето лъчево оръжие, останалите неща. Не мога да позная къде са изработени, макар че са равностойни на добро дирдирско снаряжение. Навярно на родната планета на уонките, или греша?
— Как бих могъл да знам, след като имам амнезия?
Анахо се засмя сухо.
— И все още ли възнамеряваш да отидеш в Кат?
— Разбира се. А ти какво смяташ да правиш?
Анахо повдигна рамене.
— Като си помисля, всяко място е не по-лошо от останалите. Съмнявам се обаче, че си даваш сметка какво те очаква в Кат.
— Не зная нищо за Кат — призна Рейт, — само каквото съм чувал от вас. Изглежда, хората там са доста цивилизовани.
Анахо го потупа покровителствено по рамото.
— Те са *яо*, ревностна раса, пристрастена към обреди и екстравагантни празненства, отдадени са изцяло на пламения си темперамент. Някои от забавленията им обаче може да не ти се понравят.

Рейт смръщи вежди.

— Дано не се налага да участвам в тях. Момичето гарантира за благодарността на баща си, което би трябвало да опрости значително нещата.

— Формално благодарност ще има. Сигурен съм в това.

— Формално? Не действително?

— Фактът, че двамата с девойката сте били в интимна близост през време на пътуването, вероятно ще усложни нещата.

Рейт се усмихна кисело.

— „Интимна близост“ е малко пресилено като оценка — той погледна през рамо към палубата. — Честно казано, не мога да го разбера това момиче. Струва ми се дори, че е малко притеснена от перспективата да се завърне у дома.

Анахо рееше поглед из мрака.

— Как може да си тъй наивен? Съвсем естествено е тя да се ужасява от момента, когато ще трябва да представи трима ни пред катаяското общество. Предложи ѝ да я пратиш вкъщи сама и ще видиш отново радост в очите ѝ.

Рейт се разсмя горчиво.

— В Пера тя пееше друга песен. Молеше ме да я върна в Кат.

— Защото тогава подобна възможност изглеждаше нищожна. А сега трябва да приеме суровата реалност.

— Но това е абсурдно! Траз е такъв, какъвто е. Ти си дирдирчовек, естествено, не си виновен за това...

— Проблемът не е в нас двамата — прекъсна го Анахо с елегантно махване на ръката. — Нашите роли са неизменни. Трудността произхожда от твоя случай и може би наистина ще е най-добре да пратиш девойката сама с някой кораб.

Рейт продължаваше да гледа към морето от озарени от лунната светлина корони на дървета. Ако дирдирчовекът беше прав, нещата придобиваха съвсем различна окраска. Да не отиде в Кат, би означавало да изостави надеждата за построяване на космически кораб. Единствената възможност тогава щеше да е да открадне кораб от дирдирите, от уонките или — в краен случай — от сините часки. Все опасни начинания.

— И защо ще ме приемат по-зле от теб или Траз? Заради „интимната“ ни близост?

— Естествено, че не. Яосите обръщат далеч повече внимание на йерархията, отколкото на делата. Изненадан съм, че си толкова зле запознат с въпроса.

— Отдай го на моята амнезия — подкани го да продължи Рейт.

Анахо повдигна рамене.

— На първо място — ти нямаш никакви качества, роля или място в цикъла, както цветето на Кат го нарече. Ти си бял лист, фалшива монета, зизилско чудовище в балната зала. Второ и по-важно — твоите възгледи, които са в разрез със съвременните представи в Кат.

— Говориш за моята мания ли?

— За съжаление — кимна Анахо — тя е сходна с истерията, с която се отличаваше предишният цикъл на тяхното развитие. Преди сто и петдесет години^[1] група дирдирхора бяха прогонени от академиите в Елиазир и Анисмна с обвинението, че разпространяват небивалици. Те пренесоха вярванията си в Кат и създадоха опасно течение — „Обществото на пламенните реформатори“. Съкратено го наричаха „култа“. Членовете на това общество публикуваха поредица от статии, в които поставяха под съмнение отдавна установени истини. Те твърдяха, че всички хора на планетата, включително дирдирхората, са пришълци от далечна планета в съзвездието Клари — райско кътче, където надеждите на човечеството са били осъществени. Ентузиазираниите учения на „култа“ възбудиха катаяската общественост, впоследствие беше построен мощен предавател, който изпрати сигнал до Клари. След време възбудата поутихна, а неизвестен злосторник изстреля торпеда към Сетра и Балисидре, които бяха разрушени до основи. Обвиняват за деянието дирдирите, но това е абсурдно — защо ще се забъркват в подобно нещо? Уверявам те, че дирдирите са прекалено сдържани и дистанцирани, за да се занимават с такива начинания. Който и да е причинителят, станалото, станало. Сетра и Балисидре се превърнаха в купчини от камънаци, „култът“ беше дискредитиран, дирдирхората — прогонени, а в Кат настъпи нов цикъл — на ортодоксални вярвания. В наше време дори само споменаването на „култа“ се смята за вулгарно и ето че стигаме до твоя случай. Очевидно по някакъв начин ти си се запознал с учението на „култа“ и си го взел присърце — сега тази догма доминира над поведението ти, над действията и целите ти в живота. Явно не си в състояние да отделиш измислицата от действителността. Честно

казано, на моменти ми изглеждаш толкова объркан, че започвам да се опасявам дали нямаш някакво мозъчно разстройство.

Рейт стисна зъби, за да не се разсмее на глас — това само щеше да усилва съмненията на Анахо в здравия му разсъдък. Поне десетина възражения му бяха на върха на езика, но той ги преглътна. Вместо това каза:

— Благодаря за откровеността, като оставим всичко останало настрана.

— А, няма защо — отвърна с ведър тон Анахо. — Надявам се, че поне ти изясних причините за тревогите на девойката.

— Да — кимна Рейт. — И тя като теб смята, че съм превъртял.

Дирдирчовекът извърна очи към сияещата луна.

— Докато беше извън поредния им цикъл, в Пера и на другите места, тя можеше да си позволи да слуша гласа на сърцето. Но сега, когато завръщането в Кат е съвсем предстоящо... — той замълча и не след дълго се върна в салона, където се излегна на една свободна седалка.

Рейт отиде на предната платформа под големия поклащащ се фенер. Тук го посрещна хладен ветреца, въздухолетът продължаваше да се рее над върховете на дърветата. Откъм повърхността долетя звук от стъпки. Рейт се заслуша — звукът замлъкна под дървото, после сякаш се отдалечи. Рейт погледна към небето, където грееха в цялото си великолепие розовата Аз и синята Браз. Сетне извърна поглед към палубата, на която спяха неговите другари: младежът от чергарското племе на емблемите, мъжът с лице на клоун, привързан до вманиаченост към една чуждоземна раса, и красивата девойка — *яо*, която го смяташе за безумец. Долу пак изтрополиха нечий стъпки.

Може би наистина бе луд...

На сутринта Рейт бе възвърнал понакърненото си самочувствие и дори откриваше известен, макар и зловещ хумор в ситуацията. Тъй като не виждаше никакви причини да променя плановете си, той подкара подрусващия се въздухолет на юг. Гората отстъпи място на шубраци, които на свой ред се превърнаха в пасища и изолирани нивици със самотни колиби, дървени стражеви кули стърчаха край прашните пътища. Въздухолетът показваше трайна тенденция към

пълна разруха и поведението му бе все по-нестабилно. Малко преди пладне наближиха верига от ниски хълмове и машината отказа да набере височината, необходима да ги преодолеят. По странна и добронамерена прищявка на съдбата точно пред тях се показва тесен проход, през който се промушиха на височина от десетина стъпки.

От другата страна се простираше Дуан Жер и Коуд — гъсто застроен град със старинен изглед. Къщите му бяха от избеляло дърво, с щръкнали островърхи покриви и наклонени фронтони, ексцентрични капчуци, капандури и високи комини. Десетина кораба сновяха из пристанището, още толкова бяха закотвени на кея, заобиколен от множество складове. В северната част на града бе разположена просторна станция за кервани, заобиколена от странноприемници, гостилници и още складове. Поляната пред станцията изглеждаше най-подходящото място за приземяване на въздухолета. Рейт се съмняваше, че машината би издържала в полет още десетина мили.

Платформата се спусна с наведен нос — репулсаторите нададоха пронизителен вой и сетне замлъкнаха окончателно.

— Това е — обяви с въздишка Рейт. — Добре, че стигнахме.

Групата събра оскъдния си багаж и изостави въздухолета на мястото, където се беше приземил.

В края на поляната Анахо разпита за някакъв търговец на животински тор и бе посъветван да го потърси в „Гранд Континентал“, най-добрия хотел в града.

Коуд беше оживен град. По криволичещите улички, озарени с кехлибарена светлина, се разхождаха мъже и жени от различни раси и националности: жълти и черни островитяни, търговци на дървесна кора от Хорасин, загърнати в сивкави наметала; белокожи мъже от Аманската степ като Траз; дирдирхора и техни мелези; джуджеподобни сиепи от източните хълмове на Ойзаналаите, прехранващи се като улични музиканти, и плосколики, мъртвешки бледи скитници от далечния юг на Кислован. Таните, местните жители, бяха приветливи хорица с миши лица, изпъкнали, загорели на слънцето скули и рижави или тъмнокестеняви коси, подстригани на паница до ушите и челата. Обичайните им дрехи се състояха от скъсени до коленете бричове, бродирани жилетки и широки черни шапки с периферия. Навсякъде се виждаха паланкини, носени от ниски загрубели мъже със странно издължени носове и жилави черни коси, вероятно принадлежащи към

отделна раса, тъй като Рейт не видя никой от тях да се занимава с друго. По-късно той научи, че произхождат от Грени, един район в горната част на Дуан Жер.

Стори му се, че зърна на един балкон дирдир, но не беше сигурен. Малко по-нататък Траз го сграбчи за лакътя и му посочи двама мършави мъже с увиснали черни панталони, черни наметала с високи яки, които почти скриваха лицата им, и широки цилиндрични шапки с голяма периферия — загадъчни и интригуващи, но и някак карикатурни създания.

— Пнумеци! — прошепна младежът и в гласа му се долавяше изненада и гняв. — Погледни ги само! Крачат между хората, без да се озъртат, а кой знае какви странни мисли се въртят в главите им!

Стигнаха хотела, несиметрична сграда на три етажа, с кафене на предната веранда и ресторант, облицован в черно дърво, отзад, както и с надвесени над улицата тераси. В приемната съдържателят набързо им прибра парите и в замяна им раздаде тежки ключове от черно ковано желязо и ги упъти към техните стаи.

— Идваме отдалеч — обясни Анахо. — Имаме нужда от баня, ароматни мехлеми, чисти завивки, а после ще вечеряме.

— Всичко ще бъде, както го поръчахте.

Час по-късно, изкъпани и освежени, четиримата се срещнаха в просторното преддверие. Тук към тях се приближи мъж с черна коса и очи и мрачно меланхолично лице.

— За пръв път ли идвате в Коуд? — поинтересува се той любезно.

Анахо, внезапно завладян от подозрение, се отдръпна сепнато.

— Ни най-малко. Били сме тук и друг път и не се нуждаем от нищо.

— Аз съм представител на гилдията на роботърговците и ще направя предварителна оценка на вашата група. Момичето е ценно, момчето не чак толкова. Дирдирхората по правило са безполезни, освен за чиновническа или административна служба, но в момента няма търсене за подобни постове. Ти можеш да бъдеш събирач на охлюви или ядкотрошач, сиреч нископлатен работник. Този човек, какъвто и да е, по произход, изглежда подходящ само за тежка физическа работа и ще бъде продаден на стандартната цена. Като се

вземе предвид всичко това, определям седмичната ви застраховка на десет секвина.

— Застраховка за какво? — попита Рейт.

— За да не бъдете пленени и продадени — отвърна с тих, но заплашителен тон агентът. — Винаги има голямо търсене на опитни работници. Но за десет секвина на седмица — добави той триумфално, — можете да кръстосвате денем и нощем улиците на Коуд толкова безопасно, сякаш самият демон Хараста е кацнал на раменете ви!

Рейт се понадигна, едновременно развеселен и ядосан. Анахо заговори с най-носовия си глас:

— Я да видим някакви документи.

— Документи? — повтори мъжът с увиснала брадичка.

— Препоръчителни писма, значка, патентно свидетелство. Какво? Нищо ли нямаш? За глупаци ли ни вземаш? Я да се махаш оттук!

Мъжът си тръгна с навъсено изражение.

— Този наистина ли беше мошеник? — попита Рейт.

— Човек никога не знае, което не означава, че трябва да се доверяваме с лека ръка. Хайде да ядем, апетитът ми се е разпалил след седмиците с вкиснати варива и плодове на пътниче.

Те се настаниха в столовата — голямо помещение с остъклен таван, през който се процеждаше бледо жълтеникава светлина. Денят бе чудесен, отсрещният прозорец разкриваше завладяваща гледка към Дуан Жер и завихрените от вятъра купести облаци на хоризонта.

Столовата беше пълна почти наполовина — около двайсетина души се хранеха от, дървени чинии и гледжосани червеникави купи, разговаряха приглушено и зяпаха съседите си с прикрито любопитство. Траз се озърташе неспокойно и току повдигаше вежди, смутен от целия този прекомерен лукс — сигурно за първи път виждаше подобен разкош, помисли си Рейт.

Той забеляза, че Илин-Илан е втренчила поглед към другия край на помещението, сякаш изненадана от това, което бе видяла там. Тя извърна почти веднага очи с объркан и засрамен вид. Рейт проследи предполагаемата посока на погледа ѝ, но не забеляза нищо тревожно или необичайно. Реши, че ще е по-добре да не я разпитва, тъй като най-много щеше да си спечели хладен и презрителен поглед. Той се подсмихна неволно. Каква странна ситуация, сякаш девойката се

опитваше всячески да разпали неприязънта си към него! Съвсем разбираемо, естествено, ако предположенията на Анахо бяха верни. Чудатото поведение на момичето бе обяснено само след миг от сардоничния дирдирчовек.

— Обърни внимание на онзи тип на крайната маса — прошепна Анахо. — С пурпурно зеления мундир.

Рейт извърна бавно глава и видя млад и напет хубавец с грижливо сресана коса и гъсти златисти мустаци. Той носеше елегантни дрехи, макар и малко смачкани и захабени: избелял жакет от мека кожа и жълти бричове с плисета, пристегнати на коленете и глезените с катарамии във формата на фантастични насекоми. На главата му се мъдреше килната квадратна шапка от мека кожа, украсена с пискюли, завършващи с едри топчета, които се полюшваха отпред, елегантно пенсне с фина златна рамка бе прищипано на носа му. Анахо продължи да шепне:

— Следи го внимателно. Виж какво ще стане, когато ни забележи — когато види момичето.

— Но кой е той?

Анахо размърда сърдито пръсти.

— За името ли питаш? Не го зная. Колкото до положението му — високо е най-вече по негово мнение. Той е яоски кавалер.

Рейт насочи вниманието си към Илин-Илан, която следеше младия мъж с крайчеца на окоето. Странно, каква промяна в настроението й! Изглеждаше оживена и възбудена и същевременно нервна и изпълнена с несигурност. Тя погледна за миг Рейт и се изчерви, като забеляза, че я наблюдава. После сведе глава и се престори, че е погълната от предястията: каша от сиво грозде, бисквити, пушени морски насекоми и варени шушулки от папрат. Рейт насочи вниманието си към кавалера, който ровичкаше апатично из чинията с черни стафиди и туршия, зареял поглед към морската шир. Мъжът повдигна рамене, сякаш за да прогони някакви мрачни мисли, и завъртя глава. Погледът му се спря на Цветето на Кат, която безуспешно се преструваше на съсредоточена в храненето. Кавалерът се наведе изумено напред. Скочи с такава жизнерадост, че едва не прекатури масата. С три дълги крачки младият мъж прекоси столовата, падна на коляно и смъкна шапката си с такъв пламенен замах, че пискюлите й забърсаха Траз по лицето.

— Принцесо Син нефрит! Дордолио, ваш покорен слуга. Целта ми е осъществена.

Цветето на Кат сведе глава с точно преценено движение на сдържано оживление и приятна изненада. Рейт не можеше да не се възхити на забележителното ѝ самообладание.

— Радвам се — прошепна девойката — да срещна случайно в далечни земи един катайски кавалер.

— „Случайно“ не е точната дума! Аз съм един от десетте, които тръгнаха да ви търсят, за да спечелят наградата, обещана от вашия баща. В името на опашката на Първия дявол на пнумите, аз съм този, който ви намери!

— Да разбирам ли, че търсенето е било продължително и трудно? — обади се Анахо с най-любезния си тон.

Дордолио се поизправи и огледа с любопитен и предизвикателен поглед Анахо, Рейт и Траз, след което си позволи три еднакви отмерени кимвания. Цветето на Кат махна весело с ръка, сякаш тримата бяха случайни спътници по време на пикник.

— Моите верни оръженосци — и тримата ми оказаха неоценима помощ. Ако не бяха те, съмнявам се, че сега щях да съм между живите.

— В такъв случай — заяви кавалерът те могат да разчитат винаги на покровителството на Дордолио Златния, Червения халцедон. Ще разреши да използват и всекидневното ми име — Алутрин Звездозлатни — той се поклони още веднъж, като този път включи в поздрава си и тримата, и щракна с пръсти на една прислужница: — Стол, ако обичате. Ще вечерям на тази маса.

Прислужницата не изглеждаше особено впечатлена от кавалера, но въпреки това изпълни нареждането. Дордолио се настани на масата и насочи вниманието си към Цветето на Кат.

— Ще ми разкажете ли за своите прежеждия? Предполагам, че са били ужасни. И въпреки това изглеждате толкова свежа и цъфтяща.

Цветето се разсмя.

— В тези дрехи на степните жители? Нямах възможност да ги сменя. Трябваше да си купя нови, преди да ви позволя да ме гледате.

— Дори не бях забелязал — махна Дордолио с ръка, след като метна един поглед на сивите ѝ одежди. — Прекрасна сте, както винаги. Но ако желаете, ще ви придружа по време на пазаруването — тукашните пазари преливат от разкош.

— Разбира се! Но разкажете ми за себе си. Та значи, баща ми е издал повеля?

— Така е, дума да няма, и обеща награда. Най-храбрите откликнаха. Проследихме дирята ви до Спанг, където научихме кой ви е отвялякъл — жриците на Женското тайнство. Мнозина се отказаха, смятайки ви за безвъзвратно изгубена, но не и аз. И упорството ми бе възнаградено! Връщането ни в Сетра ще бъде триумфално!

Илин-Илан извърна глава и погледна със загадъчна усмивка Рейт.

— Аз, разбира се, нямам търпение да се прибера у дома. Какъв късмет да ви срещнем в Коуд!

— Забележителен късмет — кимна сухо Рейт. — Само преди час пристигнахме от Пера.

— Пера? Не зная къде е това място.

— Далече на запад, в Мъртвата степ.

Дордолио го изгледа тъпо, сетне насочи вниманието си към Цветето.

— Какви трудности трябва да сте преживяла! Но сега сте под закрилата на Дордолио! Връщаме се незабавно в Сетра.

Поднесоха основното ядене, а Дордолио и Илин-Илан продължаваха да разговарят оживено. Траз, смутен от изобилието непознати прибори на масата, ги поглеждаше намусено, сякаш подозираше, че му се присмиват. Анахо не им обръщаше внимание, Рейт се хранеше мълчаливо. Най-сетне Дордолио се облегна назад.

— А сега да пристъпим към конкретните дела. Пощенският кораб „Язилиса“ е привързан на кея и скоро ще отплава за Верводей. Колкото и да ви натъжи това, ще трябва да се разделите час по-скоро с приятелите си, тъй като е време да уредим отпътуването си за дома.

— По някаква случайност — съобщи с невъзмутим вид Рейт — ние също ще пътуваме за Кат.

Дордолио го погледна учудено, сякаш Рейт бе заговорил на непознат език.

Кавалерът се надигна, подаде ръка на Илин-Илан и я отведе на терасата в другия край на столовата. Междувременно прислужницата им съобщи сметката:

— Пет секвина, ако обичате — за пет ястия.

— Пет?

— Онзи яо яде на вашата маса.

Рейт плати пет секвина от кесията си. Анахо го наблюдаваше замислено.

— Всъщност присъствието на кавалера може да ни бъде от полза. Така ще избегнеш нежеланото внимание, когато пристигнем в Сетра.

— Може би — рече Рейт. — Но няма да скрия, че разчитах на благодарността на бащата. Имам нужда от всички приятели, които мога да намеря.

— Събитията понякога следват своя собствена логика — отбеляза Анахо. — Дирдирските теолози имат някои интересни възгледи по този въпрос. Спомням си например един анализ на поредица от съвпадения, които не бяха дело на обикновен човек, а на дирдирски безупречен... — Анахо продължи да говори, Траз излезе на терасата да се полюбува на покривите, а Дордолио и Илин-Илан минаха бавно край тях, без да им обръщат внимание. Изпълнен с негодувание, младежът се върна при Рейт и Анахо.

— Това яоско конте я увещава да ни зареже. А тя отвърна, че сме били чергари — грубовати, но честни и верни.

— Няма значение — успокои го Рейт. — Съдбите ни не са преплетени.

— Не и ако ти не беше постъпил по този начин! Можехме да останем в Пера или да заминем за Островите на късмета вместо... — той махна отчаяно с ръка.

— Събитията не се развиват според очакванията ми — призна Рейт. — Но кой знае? Може да е за добро. Анахо е на същото мнение, между другото. Би ли я повикал при нас?

Траз отиде да изпълни задачата ѝ се върна съвсем скоро.

— Двамата с онзи тип отишли да ѝ купуват подходящи дрехи. Какъв фарс! Цял живот съм носил одеждите на степните жители! Те са удобни и съвсем подходящи.

— Разбира се — подкрепи го Рейт. — Какво пък, да правят каквото щат. Може би не е зле ние също да внесем известни корекции във външния си вид.

Базарът бе разположен в пристанищната част, тук Рейт, Анахо и Траз се преоблякоха в дрехи с изкусна кройка от по-фин плат — ризи

от мек бял лен, жилетки и свободни черни бричове, пристегнати на прасците. Обувките им бяха от еластична сива кожа.

Пристанището бе само на няколко крачки, те продължиха нататък, за да го разгледат, и „Язилиса“ незабавно прикова вниманието им — тримачтов кораб, дълъг над сто стъпки, с пасажерски каюти във високите пристройки отзад, както и отстрани, по продължение на корпуса. С помощта на дървен кран носачи прехвърляха огромни бали със стоки в трюма.

Тримата се качиха на борда и проведоха кратък разговор с боцмана, който потвърди, че „Язилиса“ отплава след три дни и ще посети пристанищата в Грени и Хорасин, след това ще мине през Паг Чода, Облачните острови, Туса Тула и нос Гейз на западната издатина на Качан, ще продължи за Верводей в Кат, общо около шейсет-седемдесет дневно плаване.

Рейт попита за свободни каюти и узна, че тези от първа класа са запазени чак до Туса Тула и има места само в кабините под палубата. Те обаче били по-тесни и предлагали по-лоши условия, което, според боцмана, не било кой знае какъв недостатък, ако се изключат екваториалните дъждове. Той призна, че последните не са рядкост.

— Не става — поклати глава Рейт. — Ще са ни нужни минимум четири кабинни втора класа.

— За съжаление не мога да изпълня молбата ви, освен ако други не се откажат, което никога не е невъзможно.

— Добре, казвам се Адам Рейт, можете да ме откриете в хотел „Гранд Континентал“.

Боцманът го изгледа учудено.

— Адам Рейт? Вие и хората ви вече имате запазени каюти.

— Боя се, че грешите — взря се внимателно в него Рейт. — Пристигнахме в Коуд едва тази сутрин.

— Но само преди час, дори по-малко, на борда се качиха двама яоси — кавалер и благородна дама. Те запазиха места на името на Адам Рейт — един голям апартамент в задната част, който всъщност се състои от две спални, салон и три единични кабинни в трюма. Поисках капаро, но те ми отговориха, че Адам Рейт ще дойде на кораба и ще плати цялото пътуване, което е две хиляди и триста секвина. Вие ли сте Адам Рейт?

— Аз съм Адам Рейт, но не смятам да плащам две хиляди и триста секвина. Така че можете да отмените резервациите.

— Що за глупави шегички са това? — попита ядосано боцманът. — Не обичам да се майтапят с мен.

— Аз пък не бих искал да прекося Драскадския океан по време на дъжд — заяви Рейт. — Ако искате да ви се плати неустойка, потърсете онези яоси.

— Безполезно усилие — изръмжа боцманът. — Какво пък, тъй да бъде. Щом не държите на лукса по време на пътуване, опитайте с „Варгаз“, който е на котва малко по-нататък. Отплава, само след ден за Кат и със сигурност ще се намерят места за вас.

— Благодаря за помощта — кимна Рейт и заедно със спътниците си се отправи към „Варгаз“ — късокорпусен, тумбест ког^[2] с издължен бушприт, видимо полегнал на една страна. Двете мачти в момента бяха оголени, докато екипажът пришиваше пресни кръпки на свалените на палубата платна.

Рейт огледа недоверчиво кога, сетне повдигна рамене и се качи на борда. В сянката на кърмовата кула двама мъже седяха на масичка, отрупана с документи, мастилница, печати, ленти и една голяма кана с вино. По-впечатляващият от двамата беше широкоплещест мъж, гол до кръста, ако не се броеше гъстото окосмяване, което скриваше гърдите му. Кожата му беше кафява, лицето — дребно и безизразно. Другият беше слаб, почти мършав и бе облечен с широка риза и жълта жилетка в цвета на кожата му. Дългите му мустаци бяха увиснали печално край ъгълчетата на устните, а в пояса му бе затъкнат ятаган. На пръв поглед двама изпечени бандюги, помисли си Рейт.

— Да, господине, какво желаете? — попита плещестият.

— Превоз до Кат с максимално възможен комфорт — заяви лаконично Рейт.

— Не бих се похвалил с кой знае какъв избор — мъжът се надигна лениво. — Ще ви покажа с какво разполагаме.

В края на краищата Рейт плати капаро за две малки каюти за Анахо и Илин-Илан и обща кабина за него и Траз. Помещенията не бяха нито проветриви, нито просторни или прекомерно чисти, но Рейт реши, че би могло да бъде и по-зле.

— Кога отплаваме? — попита той плещестия мъж.

— Утре по пладне заедно с отлива. За предпочитане е да се качите на борда преди обяд, тъй като корабът ми се движи по стриктен график.

Тримата поеха обратно по криволичещите улици на Коуд към хотела. Не откриха там нито Цветето на Кат, нито кавалера Дордолио. Двамата се прибраха късно следобед с паланкин, следвани от трима носачи, натоварени с вързопи. Дордолио скочи чевръсто и подаде ръка на Илин-Илан, сетне двамата влязоха тържествено в хотела, следвани от хамалите и главния носач на паланкина.

Илин-Илан бе облечена в елегантна рокля от тъмнозелена коприна с тъмносин корсаж. Очарователна малка шапчица от обсипана с кристали мрежа прихващаше косите ѝ. Когато видя Рейт, тя се смути, спря и прошепна нещо на Дордолио. Кавалерът засука златистите си мустаци и пристъпи към масата, където седяха Рейт, Анахо и Траз.

— Всичко е наред — обяви той. — Запазих места за нашата група на борда на „Язилиса“, кораб с отлична репутация.

— Боя се, че сте си направили излишен труд — отвърна любезно Рейт. — Уредих нещата по друг начин.

Дордолио се изправи и го погледна недоволно.

— Трябваше първо да се консултирате с мен!

— Не виждам защо — заяви Рейт.

— С кой кораб ще плавате? — настоя да узнае Дордолио.

— С кога „Варгаз“.

— С „Варгаз“? Ба! Плаващ кокошарник. Не бих се качил за нищо на света на борда му.

— Няма да е необходимо, щом ще пътувате с „Язилиса“.

Дордолио подръпна мустаци.

— Принцеса Син нефрит също предпочита удобствата на „Язилиса“.

— Колко щедро от ваша страна — подсмихна се едва забележимо Рейт. — Да спонсорирате пътуването на толкова голяма група.

— Направих каквото ми беше по силите — призна Дордолио. — И тъй като вие отговаряте за финансирането на групата, боцманът ще ви предяви окончателната сметка.

— Съмнявам се — въздъхна Рейт. — Както одеve ви казах, вече сме запазили места на „Варгаз“.

Дордолио изсъска сприхаво през стиснатите си зъби.

— Това е нетърпимо.

Хамалите и носачът се приближиха плахо и се поклониха пред Рейт.

— Ще бъдете ли тъй добър да погасите своите задължения?

Рейт повдигна вежди. Нямахше ли предел нахалството на Дордолио?

— Разбира се, само че се обърнете към този, който е ползвал услугите ви — заяви той и се изправи. След това се качи в стаята на Илин-Илан и почука на вратата. Чу се шум, след малко девойката надзърна през леко откρηнатата врата.

— Може ли да вляза? — попита Рейт.

— Преобличам се.

— Преди това не беше пречка.

Вратата се отвори, Илин-Илан се отдръпна нацупено встрани. Рейт влезе. Навсякъде имаше пакети, някои бяха отворени и се виждаше, че са пълни с дрехи и кожи, плюшени пантофки, бродирани корсажи, разноцветни шапки. Рейт се оглеждаше учудено.

— Приятелят ти е невероятно щедър.

Цветето понечи да отговори, но прехапа устни.

— Само най-необходимото за из път. Не бих искала да пристигна във Верводей издокарана като прислужница — говореше с надменен тон, какъвто Рейт не бе чувал досега. — Нищо повече от пътнически разходи. Можеш да си водиш сметка и да я предоставиш на баща ми, когато пристигнем.

— Поставяш ме в трудно положение — заговори Рейт. — Сторя ли го, неминуемо ще изгубя достойнство. Ако платя, ще изглеждам глупак, ако ли пък не, ще бъда обявен за безсърдечен скъперник. Струва ми се, че би могла да уредиш всичко с малко повече такт.

— Не виждам необходимост да бъда тактична — заяви девойката. — Нуждаех се от тези неща и наредих да ми бъдат донесени тук.

Рейт се намръщи.

— Добре, няма да споря. Дойдох да ти кажа следното: запазих места на борда на един кораб на име „Варгаз“, който отплава за Кат утре по обяд. Това е обикновен, непретенциозен кораб, тъй че ще са ти нужни обикновени, непретенциозни дрехи.

Цветето го погледна изумено.

— Но благородният Алутрин Звездозлатни запази каюти на „Язилиса“!

— Ако предпочита да пътува на „Язилиса“, негова воля, стига да може да си плати за удоволствието. Току-що го осведомих, че не смятам да плащам нито разходките му с паланкин, нито пътуването до Кат, нито... — Рейт махна с ръка към пакетите — за труфилата, които очевидно си избрала под негово влияние.

Илин-Илан се изчерви от гняв.

— Не съм предполагала, че си такъв скръндза!

— Имаш още една възможност, но не ти я препоръчвам. Дордолио...

— Това е името му за приятели — прекъсна го полугласно девойката. — За предпочитане е да прибягваш до всекидневното официално име — Алутрин Звездозлатни.

— Както и да е, „Варгаз“ отплава утре по обяд. Можеш да се качиш на борда или да останеш в Коуд — както предпочиташ.

Рейт се върна в салона. Хамалите и носачът си бяха тръгнали. Дордолио стоеше на предната веранда. От инкрустираните украшения, които пристягаха бричовете на коленете му, нямаше и следа.

[1] Тчайската година е приблизително седем пети от земната. — Б.а. ↑

[2] Ког — старинен двумачтов кораб. — Б.пр. ↑

3.

Когът „Варгаз“, със заоблена кърма и висока носова кула, се поклащаше лениво, привързан с въжета за кея. Като всичко останало на Тчай, всеки негов детайл бе прекалено натруфен и ненужно подчертан. Извивката на корпуса бе пищна, бушпритът стърчеше към небето, платната — безочливо нашарени с кръпки.

Цветето на Кат придружи мълчаливо Рейт, Траз и Анахо на борда на „Варгаз“, следвана от носач, който тикаше багажа ѝ на количка.

Половин час по-късно на пристана се появи и Дордолио. Той огледа за минута-две „Варгаз“, сетне прекоси трапа. Размени няколко думи с капитана и хвърли една малка кесия на масата. Капитанът се намръщи изпод рунтавите си вежди, но ако имаше някакви възражения, запази ги за себе си. Отвори кесията, преброи секвините и изглежда, откри някакво несъответствие, което не пропусна да сподели. Дордолио бръкна с отегчен вид в друга кесия, извади исканата сума и капитанът посочи с дебел палец към кърмовата кула.

Дордолио подръпна мустак и вдигна очи към небето. Сетне слезе на кея и махна на двама носачи, които го чакаха с багажа. После, след официален поклон към Цветето на Кат, се отдалечи към отсрещните перила, откъдето зарея мрачен поглед към Дуан Жер.

Още петима пътници се качиха на борда — дребен, охранен търговец с меланхолично сив кафтан и висока цилиндрична шапка и мъж от Облачните острови със съпругата си и двете си дъщери — свежи и фини създания с бледа кожа и оранжева коса.

Час преди пладне „Варгаз“ вдигна платна, отвърза въжетата и се отдалечи от кея. Покривите на Коуд се превърнаха в тъмнокафяви призми, наредени върху планинския склон. Екипажът опъна платната, нави и завърза въжетата и накрая извади от трюма един малък грубо излят топ и го монтира на предната палуба.

— От какво се страхуват? — обърна се Рейт към Анахо. — От пирати?

— Обикновена предпазна мярка. Докато топът се вижда, пиратите ще стоят надалеч. Няма от какво да се боим, те рядко се навират из Драскадия. Далеч по-голям риск ще е храната. Но капитанът ми изглежда човек, привикнал с добрия живот, а това е положителен признак.

През целия следобед корабът се носеше леко по вълните. Дуан Жер беше спокоен и ги радваше с перлените си отблясъци. Бреговата линия изчезна постепенно на север, не се виждаха други кораби. Дойде залез-слънце — поредният тъжен и необичайно красив пейзаж, обагрен в тъмнокафяво и кехлибарено; излезе прохладен бриз, който накара водата да бълбука около вълнореза и под кърмата.

Вечерята беше проста, но вкусна — късчета изсушено и подлютено месо, салата от сурови зеленчуци, пастет от пасирани насекоми, туршия и разредено бяло вино, което им наливаха от дамаджана от зелено стъкло. Пътниците се хранеха в предпазливо мълчание, на Тчай непознатите са обект на инстинктивна подозрителност. Капитанът нямаше подобни задръжки. Ядеше и пиеше с видимо удоволствие и разведряваше обстановката с шеговити подмятания, спомени от предишни пътувания и насмешливи предположения относно заниманията на всеки един от пасажерите — представление, което постепенно размрази атмосферата. Илин-Илан хапна съвсем малко. Тя мятеше презрителни погледи на двете момичета и изглежда, остана подразнена от предизвикателно оранжевите им коси и стройните им тела. Дордолио седеше настрана, не обръщаше особено внимание на приказките на капитана, но от време на време също поглеждаше двете момичета и сучеше мустак. След вечеря той отведе Илин-Илан на носа, където двамата се полюбуваха на фосфоресциращите морски змиорки, стрелкащи се от двете страни на кърмата. Останалите насядаха на пейките покрай високия кварталдек и подхванаха тихи разговори, докато розовата Аз и синята Браз се издигаха бавно в небето, оставяйки издължени дири върху морската шир.

Един по един пътниците се прибраха в каютите си и скоро след това корабът остана в ръцете на кормчията и вахтения.

Дните се нижеха един след друг — студени сутрини, в които морето бе забулено в ослепителна мъгла, горещо пладне, през което Карина 4269 пъплеше бавно към своя зенит, прохладни вечери и тихи нощи.

„Варгаз“ се отби за кратко в две малки пристанища на брега на Хорасин: селца, потънали в зеленината на гъсти дървета. Корабът разтовари кожи и метални сечива, взе на борда чували с ядки, буци желирани плодове и вързопи от красива розово-черна дървесина.

След като напусна Хорасин, „Варгаз“ навлезе в Драскадския океан и пое курс право на изток покрай екватора, едновременно да се възползва от течението и да избегне неприятните атмосферни условия на север и юг.

Ветровете бяха непостоянни, корабът се клатушкаше мързеливо върху почти неуловимото мъртво вълнение. Пътниците се забавляваха по най-различни начини. Хейзари и Едве, момичетата с рижи коси, мятаха обръч на пръчка и се закачаха с Траз, докато не го накараха да се присъедини към тях. Рейт научи останалите да събарят кегли, игра, която бе възприета с ентузиазъм. Пало Барба, бащата на двете момичета, заяви, че бил учител по фехтовка, и двамата с Дордолио се дуелираха по един час всеки ден — Дордолио, гол до кръста и прихванал косата си с черна панделка. Кавалерът размахваше оръжието си с очевидна вещина и нанасяше поредица от блестящи и силни удари. Пало Барба не беше толкова превзет и поставяше ударението върху правилната стойка и точността на изпълнението. Рейт нерядко присъстваше на двубоите и веднъж дори прие поканата на Пало Барба да се дуелира с него. Шпагата, която му подадоха, бе малко по-дълга и прекалено гъвкава, но той успя да се справи, без да се изложи. Забеляза, че Дордолио прави критични бележки пред Илин-Илан, и по-късно Траз, който го бе чул, съобщи на Рейт, че според кавалера техниката му била наивна и ексцентрична.

Рейт сви рамене и се захили. Дордолио не беше човек, когото да приеме на сериозно.

На два пъти в далечината се появяваха платна, в единия случай издължената и черна моторна галера промени рязко курса си, сякаш имаше злостни намерения.

Рейт огледа галерата през визоскопа. Дузина високи жълтокожи мъже със сложно засукани черни тюрбани на главите стояха на

палубата, загледани към „Варгаз“. Рейт събщи за наблюденията си на капитана, който махна небрежно с ръка.

— Пирати. Няма да ни обезпокоят — рискът е твърде голям.

Галерата премина на около миля южно от тях, обърна се и изчезна на югозапад.

Два дни по-късно в далечината се появи остров: щръкнала напред океана планина с плаж, скрит под надвиснали дървета.

— Гозед — обяви капитанът, когато Рейт го попита за името. — Ще спрем за един ден. Идвал ли си тук?

— Никога.

— Странно наистина. Но от друга страна — капитанът огледа внимателно Рейт, — нищо чудно. Всъщност няма как да знаеш със сигурност. Нали страдаш от амнезия?

— Не обичам да говоря за това — престори се на смутен Рейт. — Нито да обсъждам мненията на другите за мен.

— Още една странна привичка — поклати глава капитанът. — Знаеш ли, мъча се и не мога да определя коя е твоята родина. Не съм виждал такива като теб.

— Аз съм пътешественик — заяви Рейт. — Скитник, каквито сте всички на този кораб.

— За един пътешественик понякога проявяваш необяснимо невежество. Какво пък, да се съсредоточим върху Гозед.

Островът постепенно набираше височина на фона на небето. Рейт вдигна визоскопа и забеляза един район покрай брега, където дърветата бяха обрулени и очистени от клони така, че подобно на пръти, те подпираха по една, две или три кръгли къщурки. Земята под тях, бе посипана с равен слой сив пясък, почистен с гребло, ако се съдеше по равномерните успоредни дири. Анахо също огледа селцето през визоскопа.

— Точно каквото очаквах.

— Идвал ли си в Гозед? Капитанът намекна за нещо загадъчно, свързано с това място.

— Няма никаква загадка. Тукашните хорица са силно набожни, те се прекланят пред морските скорпиони, които се срещат из околните води. Доста едри екземпляри, между другото, на ръст колкото човешки бой, поне така са ми казвали.

— А защо къщите им са толкова нависоко?

— Нощем скорпионите излизат на пясъка да снасят яйцата си и го правят, като ги забиват с помощта на жило в жив гостоприемник — най-често жена, оставена на брега с тази цел. Яйцата се излюпват и Майката на боговете бива изядена от ларвата. В последния стадий, когато болката и религиозният екстаз предизвикват странно психично състояние у Майката, тя изтичва на брега и се хвърля в морето.

— Жестока религия.

Дирдирчовекът кимна в знак, че е съгласен.

— Но като че ли напълно задоволява местните жители. Биха могли да се откажат от вярванията си, когато пожелаят. Получовеците по принцип са податливи на подобни перверзни.

Рейт не можа да сдържи усмивката си и Анахо го погледна изненадано.

— Мога ли да попитам за причината на твоето весело настроение?

— Хрумна ми, че връзката между дирдирхората и дирдирите донякъде наподобява тази на гозедци с техните скорпиони.

— Не забелязвам никакво сходство — възрази малко троснато Анахо.

— Достатъчно е да опростим условието: и едните, и другите са жертви на нехуманоидни същества, които използват хора за своите практически нужди.

— Ба! — ядоса се Анахо. — За сетен път се убеждавам, че нещо не е наред в главата ти — той се дръпна рязко и се отдалечи, малко по-нататък се подпря на перилата и втренчи поглед в морската шир. Рейт предполагаше, че го измъчват мисли, някои от които се спотайват дълбоко в подсъзнанието му.

„Варгаз“ се насочи предпазливо към брега, завъртя се по протежение на покритата с черупки и раковини скала и спусна котва. Капитанът слезе на брега с малка лодка, пътниците го наблюдаваха, докато разговаряше с малобройна група мъже с неприветливи изражения, белокожи, съвсем голи, ако се изключеха сандалите и лентите, с които бяха прихванали дългите си металносиви коси.

Скоро очевидно беше постигнато някакво съгласие и капитанът се върна на „Варгаз“. След не повече от половин час към кога се доближиха две рибарски ладии. Капитанът и помощникът оборудваха въжен кран, с помощта, на който натовариха в трюма вързопи с лико и

намотано въже, други чували и сандъци бяха свалени в ладиите. Два часа след пристигането си на Гозед „Варгаз“ разпъна платна, вдигна котва и се насочи към Драскадския океан.

След вечеря пътниците се разположиха на малката предна палуба пред носовата кула под люшкащата се светлина на запаления фенер и подхванаха разговор за жителите на Гозед и тяхната религия. Вал Дал Барба, жената на Пало Барба и майка на Хейзари и Едве, смяташе обредите им за дивашки.

— Защо трябва да има само Майки на божествата? Защо тези мъже с каменни лица не слязат на брега и не се превърнат в Отци на бога?

Капитанът се закиска.

— Явно са запазили тази чест за дамите.

— В Мурген подобно нещо е невъзможно — заяви добродушно търговецът. — Ние плащаме десятък на жреците, те поемат отговорността да умилостивят Бисме, с което проблемите ни са решени.

— Всяка система си има свои предимства и недостатъци — съгласи се Пало Барба. — Тази година се записахме в Пансоматичния гностицизъм и ще ви кажа, че това е религия с много достойнства.

— Лично аз предпочитам тутеланиците — намеси се Едве. — Достатъчно е да си кажеш молитвата и си приключил със задълженията за деня.

— Тутеланиците са ужасно досадни — възрази Хейзари. — Толкова много неща за запомняне! Спомни си само онзи отвратителен Събор на душите, на който жреците се държат толкова фамилиарно. Пансоматичните гностици са далеч по-добри.

Дордолио се изсмя снизходително.

— Това е, защото не желаете да ставате ревностни последователи. Аз лично клоня в другата посока. Доктрината на яо, разбира се, е в известна степен еkleктична, ще е по-ясно, ако се каже, че в хода на всеки цикъл отделните страни на непознатото получават възможност да се проявят и по такъв начин, докато следваме новия цикъл, ставаме свидетели на поредното богоявление.

Анахо, все още малко нацупен от сравнението на Рейт, вдигна глава от другия край на масата.

— Интересно, какво ще каже по въпроса Адам Рейт, този ерудирани етнолог? Какви теософски прозрения ще сподели с нас?

— Никакви — отвърна Рейт. — Или съвсем скромни, ако ми позволите. Винаги съм мислил, че човекът е неотделим от своята религия. Непознатото съществува въпреки нас. Всеки човек проектира върху пустотата образа на собствената си представа за света. Той дарява творението си със своята воля и поведение. Когато един силно вярващ човек споделя религията си, той всъщност обяснява себе си. Когато противоречим на някой фанатик, той усеща, че мирогледът му е заплашен, и реагира с крайност и насилие.

— Интересно! — плесна с ръце охраненият търговец. — А атеистът?

— Той не проектира никакво изображение върху празния екран. Възприема космическите загадки като феномени сами по себе си и не изпитва желание да им нахлузва човешки или не дотам човешки маски. Във всичко останало взаимовръзката между човека и формата, която той придава на непознатото, за да може да придобие разбираем и удобен за възприемане вид, е съвсем точна.

Капитанът вдигна бокала с вино към светлината на фенера и я изля в гърлото си.

— Може би си прав, но малцина биха се съгласили напълно с теб. Познавам най-различни хора, разхождал съм се из дирдирски градове, в градините на сините часки и замъците на уонките. Имам представа какви са техните обитатели и хуманоидните им помощници. Пътувал съм до шестте континента на Тчай, сприятелявал съм се с хиляди мъже, прелъстявал съм хиляди жени, убивал съм хиляди врагове, познавам яоси, бинти, валалукиани, шемолеи, а също и степни чергари, хора от блатата, островитяни, канибали от Ракх и Кислован, откривал съм различия и прилики между всички тях. Всички се стремят да изкопчат максималното от живота, преди накрая да умрат. Никой не печели повече от останалите, имайки предвид предизвестения финал. Ще питате кой е моят бог? Добрият стар „Варгаз“! Разбира се! Както обясни Адам Рейт, той е моята проекция за света. Когато „Варгаз“ стене сред бурните вълни, аз потрепервам и стискам зъби. Когато се плъзгаме по равната шир, под розовата и синята луна, аз свиря на лютня, пристягам челото си с червена панделка и пия вино. Двамата с „Варгаз“ служим вярно един на друг и

в деня, когато той потъне в дълбокото море, ще го последвам, без да се замисля.

— Браво! — провикна се фехтувачът Пало Барба, който също беше голям почитател на виното. — Знаеш ли, че това е и моето верую? — той измъкна шпагата и я вдигна високо, за да може светлината на фенера да заблести върху равната повърхност на острието. — Каквото е „Варгаз“ за капитана, това е сабята за мен!

— Татко! — провикна се рижата му дъщеря Едве. — А през цялото време твърдеше, че си разумен пансоматист!

— Ако обичаш, прибери острието — намеси се Вал Дал Барба, — преди да си отсякъл нечие ухо.

— Кой? Аз? Майсторът на шпагата? Как можеш да си представиш подобно нещо? Какво пък, щом настояваш. Ще разменя това парче стомана за още една каничка вино.

Разговорът продължи. Дордолио прекоси с клатушкаща се походка палубата и застана до Рейт. Наведе се и прошепна:

— Изненадан съм да срещна скитник толкова умел в беседите и изискан в заключенията.

Рейт се усмихна на Траз.

— Скитниците невинаги са тъпаци.

— Ти ме озадачаваш — призна Дордолио. — От коя степ точно произхождаш? Кое е твоето племе?

— Моята степ е много далече, племето ми е разпръснато навсякъде.

Дордолио подръпна замислено мустак.

— Дирдирчовекът смята, че страдаш от амнезия. Според принцеса Син нефрит ти се представяш за човек от друг свят. Чергарчето, което те познава най-добре, не казва нищо по въпроса. Признавам, че всичко това възбужда любопитството ми.

— Качество, което говори за деен ум — изтъкна безстрастно Рейт.

— Така е, така. Нека ти задам един, признавам откровено, абсурден въпрос — Дордолио огледа Рейт предпазливо с крайчеца на окото. — Настина ли вярваш, че произхождаш от друг свят?

Рейт се засмя, докато търсеше подходящ отговор.

— Съществуват четири възможности — заяви той. — Ако наистина съм от друг свят, бих могъл да отговоря с „да“ и „не“. В

първия случай ще предизвикам безпокойство. Във втория ще накърня собственото си достойнство. Третата възможност е да съм луд. Четвъртата вероятност е единствената, която ще сметнеш за напълно нормална. Но както сам каза, въпросът ти е абсурден.

Дордолио продължаваше да тегли крайчеца на мустака си.

— Да не би, по някаква странна прищявка на съдбата, да си член на „култа“?

— Вероятно не. За кой „култ“ става дума?

— На пламенните реформатори, които доведоха в предишния цикъл до разрушаването на два от най-великолепните ни градове.

— Доколкото знам, атаката е извършена от неизвестен злосторник.

— Няма значение, „култът“ предизвика нападението, следователно те са причината.

Рейт поклати глава.

— Не разбирам! Неизвестен враг разрушава вашите градове, но огорчението и омразата ви не са насочени към него, а срещу група млади хора, отдадени на опознаването на света. Струва ми се, че насочвате чувствата си не към когото трябва.

Дордолио го огледа хладно.

— Забележките ти понякога са на границата на заяждането.

Рейт се разсмя.

— Не им обръщай внимание. Не зная нищо за този ваш „култ“. Колкото до мястото, откъдето произхождам, предпочитам да твърдя, че не го помня.

— Странна липса на познания, когато по много други въпроси изглеждаш страстно привързан към своето мнение.

— Чудя се защо упорстваш да узнаеш истината — завъртя глава Рейт. — Добре де, какво ще кажеш, ако заявя, че идвам от далечен свят?

Дордолио прехапа устни и премигна на светлината на фенера.

— Не съм мислил за това. Какво пък, прав си, да оставим този разговор. Но ще ти призная, че идеята ми се струва страшничка: древният свят на хората!

— Страшничка? Защо?

Дордолио се засмя неловко.

— Човечеството притежава тъмна половина, то е като камък, притиснал мека почва. Горната му, обърната към слънцето страна е чиста, но преобърнеш ли го, отдолу ще видиш кал и пълзящи гадинки... Ние, яosite, го знаем твърде добре. Но за всичко си има лек и той се нарича аули. Стига приказки! — Дордолио разкърши рамене, завъртя глава и продължи с типичния си, снизходителен тон: — Разбрах, че си твърдо решен да посетиш Кат. Какво смяташ да правиш там?

— Още не зная. Все някъде трябва да живея, защо да не е в Кат?

— Не е никак лесно за един чужденец. Сдружаването с двореца е трудна работа.

— Странно е да кажеш такова нещо. Цветето на Кат твърдеше, че баща ѝ ще ни посрещне с разтворени обятия в двореца Син нефрит.

— Етикецията изисква да прояви гостоприемство, но не можеш да разчиташ да живееш в двореца Син нефрит, също както не би могъл да живееш на дъното на океана само защото някоя риба те е поканила там.

— И какво ще ми попречи?

Дордолио сви рамене.

— Никой не обича да се прави на глупак. Поведението е дефиниция на живота. Но какво знае един скитник за типовете поведение?

Рейт не знаеше какво да отговори.

— Има хиляди подробности, които се съчетават в образа на един кавалер — продължи Дордолио. — В академията ни учат как да се обръщаме към висшестоящите и към онези, които стоят по-ниско от нас, какви сигнали да подаваме и възприемаме от околните, как да оформяме мислите си — за последното ще се призна в известна слабост. Инструктират ни как да държим оръжието, учат ни на принципите за дуелиране, тъпчат ни главите с генеалогия и хералдика, опознаваме финеса на облеклото и още стотици други неща. Може би смяташ всички тези познания за твърде произволни?

— Банални е по-точната дума — подметна Анахо, който стоеше наблизо.

Рейт очакваше хладен отговор или най-малкото смразяващ поглед, но Дордолио само повдигна с безразличие рамене.

— Какво пък, може би твоят живот е изпълнен с по-важни неща. Или този на фехтувача и търговеца. Никога не забравяй, че яосите са прочути с песимизма си! Аули е постоянна заплаха, ние вероятно сме далеч по-меланхолични, отколкото изглеждаме. Опознали изначалната безсъдържателност на съществуването, ние величаем трепкащата жизненост, над която единствено притежаваме власт, и извличаме пълно и максимално удоволствие от всеки възможен случай, като настояваме това да бъде съпътствано с присъщите формалности. Банални? Упадъчни? Кой е този, дето се справя по-добре?

— Добре де, разбрах те — махна с ръка Рейт. — Но защо смяташ, че песимизмът е отговор на всичко това? Защо не се опитате да разширите своите хоризонти? Струва ми се, че приемате разрушаването на вашите градове с необяснимо безразличие. Отмъщението не е най-благородната постъпка, нито пък сляпото подчинение.

— Ха! — възкликна възмутено Дордолио. — Как може един варварин да вникне в същността на бедствието и неговите последици? Реформаторите в преобладаващата си част потърсиха убежище в аули, ала действията им доведоха обществото ни до крайна възбуда. Цялата ни енергия е насочена към това. Ако беше от благороден род, щях да те понижа в сърцето за подобно оскърбление.

Рейт се засмя.

— Тъй като нисшият ми произход ме опазва от възмездие, нека ти задам още един въпрос: какво е аули?

Дордолио размаха ръце.

— Варварин, страдащ от амнезия! Не мога да разговарям повече с теб! Питай дирдирчовека — той е по-търпелив от мен — и Дордолио се отдалечи с гневна стъпка.

— Безсмислена проява на чувства — отбеляза спокойно Рейт. — Питам се обаче с какво го ядосах?

— Засрами го — обясни Анахо. — Яосите са чувствителни към срама както очната ябълка към песъчинка. Загадъчни врагове разрушават техните градове, подозират дирдирите, но не смеят да ги обвинят открито и трябва да се задоволят с безсилния си гняв и срама. Тъй като това е типично за тях, то неизменно ги предразполага към аули.

— Което е?

— Убийство. Засегнатият човек — този, който изпитва срам — убива колкото се може повече хора, от всякакъв пол, възраст и независимо от връзките си с тях. След това, когато вече не е в състояние да убива повече, той се предава и потъва в апатия. Наказанието му е ужасяващо и много драматично и просветлява цялата нация, която се стича на мястото на екзекуцията. Всяка от тези екзекуции притежава свой собствен стил и атмосфера и по правило е съпроводена с неистови болки, вероятно доставящи удоволствие на жертвата. Обичай, който владее всички сфери от живота в Кат. Още една причина дирдирите да смятат получовеците за безумци.

Рейт изсумтя.

— С други думи, с появата си в Кат рискуваме да станем жертви на подобно убийство.

— Рискът е незначителен. В края на краищата подобен акт не е всекидневие — Анахо огледа палубата. — Но май стана доста късно — той пожела на Рейт лека нощ и се прибра в своята каюта.

Рейт остана при перилата, загледан в черните води на океана. След кръвопролитията в Пера Кат му се струваше тих и уютен пристан, цивилизована страна, в която може би ще успее да построи своя мечтан кораб. Сега обаче и тази възможност сякаш се отдалечаваше.

Някой застана до него — Хейзари, по-голямата от двете рижи дъщери на Пало Барба.

— Изглеждаш толкова тъжен. Какво те измъчва?

Рейт сведе поглед към бледия овал на лицето ѝ: прекалено дръзко за възрастта, макар в този момент да излъчваше самата невинност — а може би не само невинност, а и кокетство? Рейт преглътна първите думи, които му дойдоха на езика. Момичето без никакво съмнение бе много привлекателно.

— Защо не си в леглото със сестра си Едве? — попита той.

— О, ясно защо! Тя също не е в леглото. Седи с твоя приятел Траз на кварталдека и му вади душата за какво ли не. Бива я повече от мен да флиртува.

„Бедният Траз“, помисли си Рейт.

— А какво ще кажат баща ти и майка ти? Няма ли да се безпокоят за вас?

— Какво ги интересува? На нашата възраст и те са правили каквото им хрумне, нали така?

— Предполагам. Разни места, разни обичаи, нали знаеш?

— А как е при вас? Твоите сънародници какви обичаи имат?

— Двусмислени и твърде сложни — отвърна Рейт. — С голяма доза вариации.

— Същото като при облачните островитяни — подхвърли Хейзари и неусетно скъси дистанцията. — Ние пък поставяме любовта на първо място. Какво да се прави, такива са естествените закони на природата, нали?

— Не може да се спори по това — съгласи се Рейт и споходен от неочакван импулс, целуна красивото лице. — И все пак не бих искал да си имам неприятности с баща ти, каквото и да казват естествените закони. Той е опитен фехтувач.

— Не бери грижа за това. Но ако ти трябва потвърждение, със сигурност още не е заспал.

— Не зная какво точно бих искал да го попитам — промърмори Рейт. — Какво пък, след като уточнихме тези въпроси...

Двамата се отправиха към предната палуба, откъдето зареяха погледи на юг из океана, Аз висеше ниско на запад, очертавайки алея от аметистови призми върху водата. Момиче с рижи коси, пурпурна луна, кораб, сякаш излязъл от приказките наред огромнен океан — готов ли е да замени всичко това за Земята? Отговорът би трябвало да е „да“. И все пак, защо да отрича красотата на мига? Рейт целуна момичето малко по-страстно от предния път и в този миг от сянката на котвената макара изскочи невидима досега фигура и се отдалечи с отчаяна припряност. В полегатата лунна светлина Рейт позна Илин-Илан, Цветето на Кат... Пламът му внезапно угасна и той хвърли изпълнен със съжаление поглед към кърмата. Всъщност, защо да изпитва вина? Тя отдавна му бе дала да разбере, че някогашната им връзка е приключила. Рейт се наведе отново към оранжевокосото момиче Хейзари.

4.

Следващата сутрин беше безветрена. Слънцето се издигна в небето с цвят на слонова кост — светлобежово и гълъбовосиво на хоризонта, бледосинкаво към зенита.

Закуската, както обикновено, се състоеше от сух хляб, осолена риба, сушени плодове и тръпчив чай. Пътниците се хранеха мълчаливо, всеки погълнат от сутрешните си мисли.

Цветето на Кат закъсня. Тя се промъкна безшумно в салона и зае мястото си с любезна усмивка наляво и надясно, след което започна да се храни унесено. Дордолио я поглеждаше смутено.

Капитанът надзърна откъм палубата и обяви:

— Днес времето ще е тихо. Довечера очакваме облаци и гръмотевици. Утре? Няма как да знаем. Нетипично време!

Рейт се държеше както винаги. Нямаше никакви причини да променя поведението си — Илин-Илан бе тази, която бе наложила промяната. Дори в най-разгорещения период на тяхната връзка тя винаги държеше част от себе си скрита — някоя личност, чието име може би още не знаеше? Рейт се помъчи да я прогони от мислите си.

Илин-Илан не се задържа в салона, а излезе на палубата, където се присъедини към Дордолио. Двамата се облегнаха на перилата, Илин-Илан заговори с видима възбуда, а кавалерът помръдваше мустаци и вметваше по някоя дума.

Един от моряците на кварталдека неочаквано нададе вик и посочи към водата. Рейт се покатери на близката капандура и забеляза тъмен силует да пори повърхността на морето. Съществуването имаше глава и тесни рамене, които определено наподобяваха човешки, то се изви и после се гмурна надолу. Рейт се обърна към Анахо.

— Какво беше това?

— Пнум.

— Толкова далече от брега?

— Защо не? Те са същите като фунгите. А кой може да държи сметка за делата на фунгите?

— Но какво търсеше тук, наскре океана?

— Може би излиза нощем на повърхността, за да се любува на луните.

Утрото отмина. Траз и двете момичета се забавляваха да хвърлят обръчи. Пало Барба и Дордолио отделиха обичайния час за фехтовка. Кавалерът, както обикновено, беше пламенен в атаките — стоманеното острие свистеше във въздуха, той пристъпваше чевръсто с крака и размахваше ръце.

По някое време Пало Барба взе да показва видими признаци на умора. Дордолио се изправи, опрян на огънатото острие. Илин-Илан се приближи и седна на една капандура. Яосът се обърна към Рейт.

— Хайде, скитнико, вземай шпагата. Искам да ми покажеш как се биете във вашата дива степ.

Рейт изведнъж настръхна.

— Едва ли има какво да ти покажа, а и не съм във форма. Може би някой друг път.

— Хайде, хайде — подкани го Дордолио с блеснали очи. — Подочух, че си бил доста изкусен. Не бива да отказваш на една толкова любезна молба да демонстрираш техниката си.

— Ще ме извиниш, но не съм в настроение.

— Хайде, Адам Рейт! — провикна се неочаквано Илин-Илан. — Дуелирай се! Иначе ще разочароваш всички ни!

Рейт се обърна и я изгледа продължително. Лицето ѝ, бледо и покрито с петна, потръпваше от чувствата, които я изпълваха. Това не беше лицето на момичето, което помнеше от Пера. По някаква причина бе настъпила промяна и сега пред него стоеше непозната.

Рейт насочи вниманието си към кавалера, който несъмнено беше подстрекаван от Цветето на Кат. Каквото и да бяха замислили, не беше в негова полза.

Пало Барба избра този момент, за да се намеси.

— Ела — подкани той Дордолио. — Остави човека да почива. Ще направим още няколко упражнения, ако толкова държиш да си изразходваш енергията.

— Но аз искам да се дуелирам с него — настоя Дордолио. — Дразни ме с поведението си и държа да го накажа.

— Ако възнамеряваш да се караш с него — обяви с хладен тон Пало Барба, — това, разбира се, си е твоя работа.

— Не се карам — повдигна рамене кавалерът, но говореше с надменен, носов глас. — По-скоро искам да му дам един урок. Този тип комай смята, че катаяската аристокрация е равнопоставена на чергари като него. Тъй като има съществена разлика, държа да му я покажа.

Рейт се надигна уморено.

— Е, добре. Как си представяш този твой урок?

— Шпага, сабя, каквото избереш. Тъй като си пълен невежа по отношение на рицарския етикет, ще пропуснем тази част. Едно простичко начало ще ни бъде достатъчно.

— А за край?

Дордолио се засмя под мустак.

— Както покажат обстоятелствата.

— Ами хубаво — Рейт се обърна към Пало Барба. — Позволете да погледна оръжията ви.

Учителят по фехтовка отвори кутията. Рейт избра две къси леки саби.

Дордолио го гледаше с нескрито отвращение.

— Детски оръжия за обучаване на момченца!

Рейт вдигна една от сабите и я завъртя във въздуха.

— Тази ще ми свърши работа. Ако нещо те притеснява, можеш да си подбереш каквото искаш оръжие.

Дордолио неохотно пое подадената му сабя.

— Няма никакъв живец в нея, мудна е и не се огъва...

Рейт замахна бързо със сабята си и килна шапката на Дордолио напред.

— Но е бърза и послушна, както виждаш.

Дордолио свали шапката без дума повече и завърза шнура на копринената си риза.

— Готов ли си?

— Когато кажеш.

Кавалерът вдигна сабя в подигравателен поздрав и се поклони наляво и надясно към публиката, Рейт отстъпи назад.

— Нали спомена, че ще пропуснем церемониите?

Дордолио само повдигна ъгълчетата на устата си и изпълни едно от типичните си резки пристъпвания с крак. Рейт парира без

затруднение, направи лек финт, за да накара кавалера да наруши стойката си и преряза една от катарамите, които държаха бричовете му.

Дордолио отскочи назад, сетне се хвърли в нова атака със злобна усмивка на лице. Стовари стоманен дъжд от удари върху Рейт, търсейки пролуки в защитата му, докато Рейт реагираше с привидна флегматичност. Дордолио направи лъжливо движение, отби острието на противника настрана и се хвърли в атака. Рейт вече беше отскочил, сабята на яоса проряза опразненото пространство. Рейт замахна с острието и отсече и втората катарама.

Дордолио се отдръпна намръщено. Рейт направи крачка напред, посече и третата катарама и бричовете на Дордолио увиснаха безпомощно на кръста му.

Кавалерът отстъпи с пламнало от гняв лице. Захвърли едно сабята на палубата.

— Смешна детска игра! Вземи истинско оръжие!

— Използвай, която искаш сабя. Аз ще остана с тази. Но преди това ще те посъветвам да направиш нещо за бричовете си, инак и двамата ще изпаднем в неудобно положение.

Дордолио се поклонил с вледеняваща грация. Отдалечи се на няколко крачки и пристегна бричовете си с каиш.

— Готов съм. Тъй като ти сам настояваш, а и първоначалната ми цел бе да те накажа, ще предпочета оръжие, с което съм по-запознат.

— Както желаш.

Дордолио избра една дълга и гъвкава шпага, изви я над главата си и когато я пусна, тя запя като дръпната струна, кимна на Рейт и незабавно премина в настъпление. Гъвкавото острие се поклатяше отдясно и отляво, но Рейт успя да го отбие и плесна противника си с плоското на сабята си по бузата.

Дордолио премигна и подхвана налудничава атака, придружена с яростни подскоци. Рейт отстъпи под напора му, кавалерът го последва, като тропаше с крака, стрелкаше се напред, сечеше и мушкаше, Рейт парира невъзмутимо и тези удари, и плесна противника си и по другата буза. След това отстъпи назад.

— Малко се задъхах, какво ще кажеш да продължим упражнението някой друг път?

Дордолио го гледаше кръвнишки, с потрепващи ноздри и бясно повдигащи се гърди. Обърна се и втренчи поглед в океана. После

въздъхна и отново се извърна към Рейт.

— Добре — произнесе приглушено. — Мисля, че се упражнявахме достатъчно — свел поглед към обсипаната с камъни дръжка на шпагата, той се бе смръщил, сякаш се готвеше да я хвърли в морето. Вместо това я прибра в ножницата и се поклони на противника си. — Фехтоваческото ти майсторство е забележително. Задължен съм за демонстрацията.

Пало Барба пристъпи напред.

— Добре казано, истински катаяски кавалер! Стига сме звънтели с остриета, да вдигнем чаши с вино!

Дордолио се поклони отново.

— След малко — промълви той и се прибра в каютата.

Цветето на Кат седеше неподвижно, сякаш бе изваяна от камък. Хейзари донесе на Рейт бокал с вино.

— Имам чудесна идея.

— И тя е?

— Да слезеш от кораба в Уинес, да дойдеш на Хълма на градинарите и да помагаш на баща ми в училището по фехтовка. Безгрижен живот, лишен от тревоги и страхове.

— Примамлива перспектива — призна Рейт. — Ще ми се да можех... но имам други задължения.

— Зарежи всичко! Кои задължения са по-важни от живота, който трябва да изживеем? Чакай, не ми отговаряй — и тя запуши устата му с ръка. — Зная какво ще кажеш. Ти си странен човек, Адам Рейт, едновременно тъжен и безгрижен.

— Не мисля, че съм странен. Тчай е странен, аз съм съвсем обикновен.

— Разбира се, че не си! — засмя се Хейзари. — Тчай е... — тя махна неопределено с ръка. — Понякога е ужасен... но странен? Не познавам други места — момичето се изправи. — Чакай да ти сипя още вино, аз също ще пийна. Какво друго да правим в скучен ден като този?

Капитанът, който минаваше наблизо, спря.

— Радвайте се на спокойствието, докато можете, защото идат ветрове. Погледнете на север.

Стена от черни облаци запречваше хоризонта, морето под тях сияеше като нагорещена мед. Изведнъж откъм океана повя хладен

ветрец. Платната на „Варгаз“ изплющяха и възетата заскърцаха.

От каютата си излезе Дордолио. Беше се преоблякъл, сега носеше костюм от тъмен плат, черни плюшени обувки и шапка с козирка от същата материя. Той се огледа, видимо търсейки Илин-Илан. Забеляза, че се е облегла на перилата на предната палуба, зареяла поглед в морето. Дордолио се поколеба, но остана на място. Пало Барба му подаде чаша с вино, кавалерът я прие с поклон и се намести мълчаливо на скамейката под големия пиринчен фенер.

Стената от облаци се търкаляше на юг, озарявана от време на време от пурпурни проблясъци, и не след дълго първият тътен достигна до „Варгаз“.

Разпънаха триъгълните платна, когът се завъртя лениво, повдигнат от една вълна.

Залезът беше зловеща сцена, тъмнокафявото слънце надзърташе изпод черните облаци. Цветето на Кат се приближи откъм носовата кула — тя застана пред тях чисто гола и плъзна поглед по изумените лица на пътниците.

В едната си ръка държеше пистолет с метални стрели, в другата кинжал. Лицето ѝ бе изкривено в зловеща застинала усмивка, Рейт, който бе виждал това лице при всякакви обстоятелства, си помисли, че пред него стои друг човек. Дордолио нададе нечленоразделен вик и изтича към нея.

Цветето на Кат насочи пистолета към гърдите му, Дордолио се извъртя и стрелата избръмча покрай него. Тя огледа палубата, откри Хейзари и пристъпи към нея, вдигнала отново пистолета. Момичето извика уплашено и се скри зад главната мачта. Светкавица проряза небето между два облака, в оранжевото ѝ сияние Дордолио се метна върху Цветето, ала тя го посече с кинжала и кавалерът отстъпи, полюшвайки се, а от шията му шурна кръв. Цветето на Кат вдигна пистолета и Дордолио се просна зад една капандура. Хейзари побягна към предната палуба, Цветето я последва. Един от моряците тъкмо идваше от там и се закова втрещен на място, когато видя цялата сцена. Цветето го ръгна с ножа в лицето и той падна възник назад по стълбата.

Хейзари се криеше зад предната мачта. Светкавици раздираха небето, гръмотевиците се сливаха една с друга.

Цветето мушна слепешката от едната страна на мачтата, девойката се улови за хълбока и отстъпи, поклащайки се назад. Цветето на Кат насочи пистолета, но в този момент до нея се изправи Пало Барба и изби оръжието, което изтрополи по палубата. Цветето замахна с кинжала към него, замахна и към Рейт, който се опитваше да я улови, изтича по стълбичката на носовата кула и се изкатери на шпринга^[1].

Корабът се издигна над вълните, шпрингът се наклони назад, сетне се заби във водата. Слънцето потъна в океана, Цветето се извърна, загледана в него, увиснала с една ръка на форщага.

— Върни се, върни се обратно! — извика й Рейт.

Тя се обърна и го погледна с унесено изражение.

— Дерл! — закрещя Рейт. — Илин-Илан! — момичето не показваше с нищо, че го чува. Той продължи да изрежда имената, които знаеше: — Цвете Син нефрит! — после извика придворното й име: — Шар Зарин!

Тя го дари с усмивка, изпълнена със съжаление. Рейт се опита да я примами. Спомни си детското й име.

— Зози... Зози... ела при мен...

Лицето на девойката се промени, тя се вкопчи с две ръце в мачтата.

— Зози? Не искаш ли да говориш с мен? Ела тук, бъди добро момиче.

Но умът й беше далеч оттук, зад хоризонта, където слънцето бе залязло.

И тогава Рейт извика тайното й име:

— Лилае! Ела тук, при мен! Ктан те вика, Лилае!

Тя отново поклати глава, без да откъсва поглед от океанската шир.

Рейт извика последното име, което знаеше, макар да звучеше странно от устните му: нейното любовно име. Изкрещя го с цяло гърло, но една гръмотевица го заглуши и девойката така и не го чу. От слънцето бе останал съвсем малък полумесец, обгърнат в мрачни цветове. Цветето се отдели от шпринга и потъна в съскащата пяна. За един кратък миг Рейт си помисли, че вижда спиралата на черната й коса, сетне тя се изгуби в дълбините.

По-късно същата вечер, докато „Варгаз“ се поклащаше върху огромните вълни или се мушкаше в браздите между тях, Рейт се обърна с въпрос към Анке ди афрам Анахо.

— Какво беше това — лудост? Или присъствахме на аули?

— Беше аули. Спасението от срама.

— Но... — Рейт понечи да заговори, но само махна безпомощно с ръка.

— Ти ухажваше момичето от Облачния остров. Кавалерът ѝ се изложи. Бъдещето ѝ беше белязано с унижение. Щеше да ни избие всичките, ако можеше.

— Всичко това е неразбираемо за мен — призна шепнешком Рейт.

— Съвсем естествено. Ти не си яо. Напрежението беше твърде голямо за принцесата Син нефрит. Тя извади късмет. В Сетра щеше да бъде наказана чрез тържествени публични изтезания.

Рейт се отдалечи по палубата. Пиринченият фенер поскърцваше на въжето. Рейт погледна към бурното море. Някъде там, под тях, едно бяло тяло се рееше из мрака.

[1] Прът, издигащ се по диагонал на мачтата. — Б.пр. ↑

5.

Променливи ветрове духаха през цялата нощ: краткотрайни пориви, полъхания, внезапни пристъпи, тихо свистене. Зората донесе неочаквано затишие и слънцето огря „Варгаз“, който се полюшваше върху неспокойно море.

По обяд ужасен шквал понесе кораба като играчка на юг, със заровен нос, от който подскачаха пенливи пръски. Пътниците не излизаха от салона и трюма. Хейзари, превързана и бледа, остана в каютата, която делеше с Едве. Рейт постоя при нея около час. Тя отказваше да говори за всичко друго, освен за страшното си преживяване.

— Но какво я накара да постъпи по този ужасен начин?

— Изглежда, яосите са предразположени към подобни действия.

— Чувала съм нещо подобно, но дори за безумието трябва да има причина.

— Дирдирчовекът каза, че била съсипана от срам.

— Каква глупост! Толкова красиво момиче? Какво ли е направила, за да се докара до подобно положение?

— Не бих искал да си помислям — прошепна Рейт.

Шквалът вдигна гигантски вълни, които извисяваха „Варгаз“ на гребена си, преди да го запокитят в клокочещата бездна. Но най-сетне една сутрин слънцето засия от бледокафявото безоблачно небе. Океанът продължи да се вълнува още един ден, сетне постепенно се успокои и когът разпъна платна, издувани от лек бриз от запад.

Три дни по-късно на хоризонта изплува тъмен остров, но капитанът обяви, че бил леговище на корсари, и държеше постоянно наблюдателна мачтата, докато островът не се скри в здрача на вечерта.

Дните се нижеха в еднообразен ритъм — причудливо спокойствие на фона на несигурното бъдеще. Рейт стана сприхав и нервен. Колко време бе отминало от събитията в Пера — период на невинни мечти. Време, когато Кат му се струваше цивилизовано убежище и Рейт не се съмняваше, че господарят Син нефрит не само

ще му бъде благодарен, но и ще му окаже помощ в начинанията. Каква напразна надежда!

Корабът приближаваше качанския бряг, край който капитанът се надяваше да улови теченията на север и да ги следва чак до Парапан.

Когато една сутрин излезе на палубата, Рейт зърна интересен остров, който се издигаше на сред океана вдясно от борда. Не беше голям, не повече от четвърт миля в диаметър, заобиколен по брега със стена от черно стъкло, висока стотина стъпки. Зад стената се издигаха десетина масивни сгради с различна височина и странни пропорции.

Анахо застана до него, прегърбил тесните си рамене и с намусено изражение.

— Ето ти една типична крепост на зла раса: уонките.

— Зла? — повтори Рейт. — Защото воюват с дирдирите?

— Защото не желаят да сложат край на войната. Каква полза, както за дирдирите, така и за уонките, от подобна конфронтация? Дирдирите неведнъж са предлагали да се сключи примирие, уонките отказват. Загадъчни и непреклонни създания!

— Ще призная, че не зная нищо по въпроса. Защо трябва да има стена около целия остров?

— За да спрат пнумите, които са плъзнали из Тчай като плъхове. Уонките не са общителен народ. Нещо повече — погледни ей там под водата.

Рейт надзърна във водата и едва сега забеляза, че успоредно с кораба, на дълбочина от петнайсетина стъпки, се плъзгаше тъмен човекоподобен силует с някакво метално устройство, прикачено към средата на тялото. Съществото описа завой, без да помръдва с крайници, и се отдалечи към тъмните води.

— Уонките са амфибии и притежават електрически хидродвигатели, с които да се придвижват под вода.

Рейт вдигна визоскопа. Също като стените, и кулите на града бяха изработени от черно стъкло. Кръглите им прозорци бяха дискове, по-черни от стъклените стени; балконите, на пръв поглед от крехък кристал, се превръщаха в мостове към съседните сгради. Рейт засече някакво движение — не бяха ли това двама уонки? Той даде увеличение и едва сега откри, че фигурите без никакво съмнение принадлежат на уонкоиди — с брашноно бяла кожа и остригани до голо, почти плоски скалпове. Лицата им изглеждаха равни, но

същевременно мрачни и навъсени; бяха облечени с черни дрехи, слято горнище и долнище като комбинезон, върху който висяха дребни инструменти, уреди и апарати. Докато крачеха от една сграда към друга, те разглеждаха „Варгаз“ и за един миг Рейт придоби усещането, че го виждат, сякаш са на ръка разстояние. Той се дръпна и свали визоскопа.

Анахо го изгледа внимателно.

— Какво има?

— Видях двама уонкоиди... Дори уродлив мутант като теб изглежда почти нормален в сравнение с тях.

Анахо се закиска.

— Истината е, че трудно можеш да ги отличиш от типичния получовек.

Рейт не искаше да спори, още повече че не можеше да определи точно какво бе съзрял в онези две безизразни бели лица. Той погледна отново през визоскопа, но уонкоидите бяха изчезнали. Дордолио също бе излязъл на палубата и беше втренчил възхитен поглед в неговия визоскоп.

— Що за инструмент е това?

— Електронен оптичен прибор — отвърна Рейт, без да си дава труда да обяснява.

— Никога не съм виждал такъв — Дордолио вдигна очи към Анахо. — Дирдирско производство ли е?

— Мисля, че не — поклати глава Анахо, който предчувстваше забавлението.

Дордолио изгледа учудено Рейт.

— Тогава е часки или уонкски? — той се наведе да разчете отблизо надписите. — Каква е тази писменост?

Анахо сви рамене.

— Непозната за мен.

— А за теб? — обърна се Дордолио към Рейт.

— За мен е съвсем позната — подсмихна се Рейт. — Тук пише:

„Федерална космическа агенция Отдел за разработка и производство на инструменти. Фотоувеличителен бинокулярен телескоп, модел XI 1000 Непроекционен, да

не се използва в пълна тъмнина ВАФ-1303-К-29023 Използвайте само зарядно устройство тип Е5. При лошо осветление включете кориметричния компенсатор. Не гледайте право към слънцето при максимално увеличение, в случай на повреда на засенчващите щори е възможно увреждане на зрението.“

Дордолио се облеци.

— И на какъв език е това?

— На един от многото човешки езици — обясни Рейт.

— Но от кой край? Доколкото ми е известно, хората във всички страни на Тчай говорят един и същи език.

— Предпочитам да не отговарям — за да не затруднявам и двама ви. Продължавайте да ме смятате за болен от амнезия.

— За глупаци ли ни вземаш? — изръмжа Дордолио. — Да не сме малки деца, че да се измъкваш с подобни отговори?

— Понякога — намеси се Анахо, без да се обръща конкретно към някого от двамата — да съхраниш един мит е по-мъдро, отколкото да го развенчаеш. Твърде много знания могат да станат бремене.

Дордолио се зае да дъвче нервно края на мустака си. Продължаваше да поглежда крадешком визоскопа, после се завъртя рязко и си тръгна.

Отпред се появиха още три острова, които се издигаха стръмно над водата, и всеки бе заобиколен с черна стена, зад която се виждаха същите ексцентрични сгради. Сянка легна на хоризонта зад тях — континентът Качан.

През целия следобед сянката се изпълваше с плътност и детайли, за да се превърне в планини, издигащи се над морето. „Варгаз“ хвърли котва край брега, почти в подножието на планината, а около върховете на мачтите закръжиха птици с дълги криле, заради които наподобяваха грозни черни хвърчила. Те издаваха печални звуци и тракаха зловецко с човки. На южния бряг се издигаше град, в който си даваха среща най-различни стилове: от една издатина на север стърчеше уонкска крепост, отдалече напомняща гигантски хрусталак от черни кристали, а равнината на изток бе площадка на космодрум, на който се виждаха кораби с разнообразни размери и форми.

Рейт огледа планината през визоскопа и насочи прибора към космодрума на изток. „Интересно — мислеше си той. — Много интересно наистина.“

Капитанът обясни, че пристанището се нарича Ао Хидис, един от важните центрове на уонките.

— Нямах намерение да се спускаме толкова на юг, но след като сме тук, ще се опитам да продам малко кожи и гренийско дърво, в замяна ще купя уонкски химикали за Кат. Искам да предупредя тези от вас, които възнамеряват да слязат на сушата. Тук всъщност има два града; Ао Хидис, който е градът на хората, и още един град, чието име не съм в състояние да произнеса и който е обитаван от уонките. В града на хората се срещат няколко типа човеци, между които локхарите, но най-много са черните и пурпурните. Те не се смесват помежду си, признават само своя вид. Можете да крачите без страх по улиците, да влизате във всеки отворен магазин. Но не влизайте в затворени магазини или кръчми, независимо дали са на черните или на пурпурните, защото шансът да излезете, е нищожен. Няма обществени бордеи. Ако купувате от дюкяна за черни, не спирайте със стоката пред дюкян за пурпурни, ще бъдете прогонени и вероятно нагрубени, а в някои случаи е възможно и да ви нападнат. Обратното също е в сила. Колкото до града на уонките, там няма какво да правите, освен да зяпате тези създания, на което те не ще възразят, тъй като, изглежда, това не ги безпокои. С други думи, скучно пристанище с доста ограничени възможности за забавление на сушата.

„Варгаз“ се изравни с пристана, с развят над втората мачта флаг.

— При последната си визита търгувах с пурпурните — обясни капитанът на Рейт, който бе излязъл на кварталдека. — Те осигуряват сносно обслужване на приемлива цена. Не виждам причини да променям избора си.

„Варгаз“ беше посрещнат от неколцина пурпурни докери — те имаха овални лица, яйцевидни глави и кожа в тъмновиолетов цвят. От близкия склад надзъртаха черни с враждебни изражения. Физиономиите им наподобяваха тези на пурпурните, но кожата им беше тъмно сивкава, почти антрацитна.

— Никой не знае причината — продължаваше прекъснатите си обяснения капитанът, вероятно имайки предвид цветовата разлика. — Една и съща майка може да роди както пурпурно, така и черно

детенце. Някои го обясняват с храната, други твърдят, че са виновни строго определени лекарства, трети смятат, че се дължи на болести, засягащи хроматичните жлези в майчината утроба. Но черни и пурпурни не могат да се кръстосват, няма никакъв резултат. Всъщност, говори се, че подобно нещо не може и да се случи, дори идеята за това предизвиква ужас в душите и на едните, и на другите. По-скоро биха се чифтосвали с нощни кучета.

— А как стои въпросът с дирдирчовека? — попита Рейт. — Има ли опасност да проявят враждебно отношение към него?

— Ами! Уонките не обръщат внимание на подобни дреболии. Сините часки, ето кои се славят със садистичните си предпочитания. Стриктните правила на дирдирите са широко известни. Ако трябва да се осланям на собствения си опит, уонките са най-безразличните и самовглъбени същества на Тчай, те рядко безпокоят хората. Виж, уонкоидите са от друга порода, студени са като вампири и е за предпочитане да не им пресичаш пътя. Ето че акостирахме. Ще слизате ли на брега? Не забравяйте моите предупреждения: Ао Хидис е опасен град. Не общувайте нито с черните, нито с пурпурните, не разговаряйте с никого, не се замесвайте в нищо. При последното посещение изгубих един моряк, който купи шал в магазин за черни, после пи вино в кръчма за пурпурни. Когато се прибра на борда, от устата и ноздрите му бликаше черна пяна.

Анахо предпочете да остане на „Варгаз“. Рейт слезе на брега с Траз. Двамата прекосиха пристанището и се озоваха на улица, павирана с плочки от слюда. Къщите от едната страна бяха построени от грубо издялани камъни и трупи и тънеха в боклуци. Няколко машини от непознат за Рейт тип кръстосваха по улицата, той предположи, че са уонкска изработка.

Покрай брега на север се издигаха кулите на уонките. В тази посока се намираше и космодрумът.

Изглежда, нямаше обществен транспорт и Рейт и Траз поеха пешком. Неусетно къщурките отстъпиха място на по-солидни постройки и после стигнаха площад, заобиколен от всички страни с магазини и дюкяни. Половината от минувачите бяха черни, другата половина пурпурни и никой от едните не обръщаше внимание на другите. Черните покровителстваха черни, пурпурните пазаруваха в магазини и дюкяни за пурпурни. Черни и пурпурни се блъскаха по

улицата, без да се забелязват, дори не се извиняваха. Омразата тегнеше във въздуха като мъгла.

Рейт и Траз прекосиха площада и продължиха на север по друга улица, павирана с бетонни плочи. Не след дълго стигнаха стена от високи стъклени пръти, която заобикаляше космодрума. Рейт спря и огледа площадката пред тях.

— Не съм крадец по природа — призна той на Траз. — Но погледни онзи малък кораб! С радост бих го отнел от настоящия му притежател.

— Това е уонкски кораб — отбеляза без никакъв ентузиазъм Траз. — Не знаеш как да го управляваш.

Рейт кимна.

— Така е. Но ако имах време — месец или повече, — бих могъл да се науча. Предполагам, че всички кораби имат някои общи черти.

— Остави фантазиите, мисли за конкретни неща — посъветва го младежът.

Рейт прикри усмивката си. Понякога у Траз се пробуждаше характерът на Онмале, емблемата, която бе носил, когато двамата за пръв път се срещнаха. Траз продължаваше да клати със съмнение глава.

— Да не смяташ, че всички тези кораби са оставени без надзор, при това готови да се стрелнат в небето? Невъзможно!

— Не виждам никого на борда на малкия кораб — възрази Рейт. — Дори товарните ми изглеждат празни. Защо трябва да има охрана? Кой би искал да ги открадне, освен, разбира се, някой като мен.

— Добре де, дори да влезеш в кораба — погледна го Траз. — Преди да разбереш как действа, ще те заловят и убият.

— Не ще и дума, подобен план крие опасности — съгласи се Рейт.

Те се върнаха на пристанището и когато се качиха на „Варгаз“, се почувстваха като у дома.

През цялата нощ се товареха и разтоварваха стоки. На сутринта, след като се увери, че всички пътници и членове на екипажа са на борда, капитанът даде заповед да вдигнат котва и корабът се плъзна назад към Драскадския океан.

„Варгаз“ се отправи на север, покрай черния качански бряг. През първия ден десетина уонки се появиха пред носа, прекосиха с плуване курса им и изчезнаха в мъглата вдясно от борда. На втория „Варгаз“ се изравни с три големи фиорда. От последния се отдели моторна лодка, която запърпори към тях. Капитанът веднага прати двама моряци при топа. Моторницата забави ход и се озова в килватерната им струя, капитанът заповяда да обърнат кораба така, че оръдието отново да е насочено към противника. Моторницата описа широка дъга и се отдалечи, но още известно време чуваха подигравателните викове и дюдюканията на мъжете.

Седмица по-късно вляво от тях изплува Драган, първият от Облачните острови. Следващата сутрин когът навлезе в Уинес, тук Пало Барба, жена му и рижите дъщери слязоха. Траз ги изпрати със замечтан поглед. Едве се обърна и му помаха, след това семейството се изгуби сред жълтите копринени ризи и белите наметала на тълпата на пристана.

Когът остана в Уинес два дни, за да изпразни трюмовете и да му ушийт нови платна, след това вдигнаха котва и се върнаха в морето.

Постоянният западен вятър ги отнесе към Парапан. Измина един ден, една нощ и още един ден, след което напрежението на борда, започна да расте. Всички се оглеждаха с нетърпение за Кхарчан. Настъпи вечерта, слънцето залезе зад вихър от кафяви, сиви и тъмнооранжеви облаци. За вечеря им поднесоха сушени плодове и варена риба, която никой не яде, тъй като всички продължаваха да стоят на палубата. Падна нощта, вятърът отслабна, един по един пътниците се прибраха по каютите. Рейт остана на палубата, замислен за странните прищевки на своята съдба. Часовете се търкаляха един след друг. От кварталдека долетяха гърлени команди — централната рейка се спусна и платното увисна безпомощно. „Варгаз“ забави ход. Рейт се върна при перилата. В тъмнината блещукаха далечни светлини: катайският бряг.

6.

Зората разкри нисък бряг, черен на фона на червеникаво кафявото море. Главното платно бе изпънато от сутрешния бриз, „Варгаз“ се приближаваше към пристанището на Верводей.

Слънцето се надигна и озари още спящия град. От северната страна пристанището бе оградено от високи сгради с плоски фасади, на юг се виждаха складове и пристани.

„Варгаз“ спусна котва, платната бяха навити на мачтата. Една лодка с гребла доближи кораба отпред, хвърли въже и го изтегли на буксир до кея. Появиха се пристанищни чиновници, поговориха с капитана, размениха поздрав с Дордолио и си тръгнаха. Пътуването бе стигнало своя край.

Рейт се сбогува с капитана, след това заедно с Траз и Анахо слезе на брега. Докато се озъртаха на пристана, към тях се приближи Дордолио.

— Трябва да се сбогуваме — заяви с надменен глас, — тъй като заминавам незабавно за Сетра.

Чудейки се какви може да са причините да ги заговори, Рейт попита:

— Дворецът Син нефрит не беше ли в Сетра?

— Да, разбира се — Дордолио подръпна крайчеца на мустака си.

— Но няма защо да се безпокоиш, аз ще предам тъжните вести на господаря Син нефрит.

— И все пак има много неща, които не знаеш — изтъкна Рейт. — Или по-точно — нищичко.

— Сведенията ти едва ли ще бъдат голяма утеха — заяви надутото Дордолио.

— Може би не. Но сигурно баща й ще иска да ги чуе.

Дордолио поклати глава с раздражение и печал.

— Ама че рицар! Какво знаеш ти за церемониите? Нима си представяш, че просто така ще влезеш при господаря и ще му разкажеш историята си? Каква глупост. И виж си дрехите — напълно

са неподходящи! Да не говорим за ходещата мраморна статуя Анахо и твоето малко чергарче.

— Не виждам защо да не разчитаме на доверието и гостоприемството на господаря Син нефрит — упорстваше Рейт.

— Как не — изръмжа Дордолио. — Ама че безочие — но все пак се поколеба, озъртайки се към улицата. — Твърдо ли сте решили да пътувате за Сетра? — попита.

— Да, разбира се.

— Послушайте съвета ми. Тази нощ се настанете в някоя от тукашните странноприемници, „Дюлван“ ето там е подходяща — а утре или през следващите дни посетете някой от известните галантеристи и се оставете в неговите ръце. Едва тогава, след като сте облечени подходящо, продължете за Сетра. Препоръчвам ви „Ханът на пътешественика“ на хълма Овала. При тези обстоятелства можете да ми направите една малка услуга. Май не съм изчислил правилно разходите си и ще ви бъда задължен, ако ми заемете сто секвина, за да мога да се прибера в Сетра.

— Разбира се — отвърна Рейт. — Но защо да не пътуваме заедно?

Дордолио махна нетърпеливо с ръка.

— Защото бързам. А вашата, подготовка ще отнеме време.

— Ни най-малко — възрази Рейт. — Готови сме да тръгнем още сега. Показвай пътя.

Дордолио огледа Рейт от главата до петите с нескрито отвращение.

— Най-малкото, което мога да направя в името на съвместния ни комфорт, е да се погрижа да бъдеш облечен прилично. Ела с мен, щом е тъй — той се отправи по моста край кея право към центъра на града. Рейт, Траз и Анахо го последваха. Чергарят изглеждаше възмутен от държанието на кавалера.

— Защо трябва да търпим грубостите му?

— Яосите са непостоянен народ — обясни Анахо. — Безполезно е да се ядосваш с тях.

Навътре от пристанището градът постепенно придоби истинския си вид. Широки и пусти улици между сгради с плоски фасади от гледжосани тухли, под стръмни покриви с кафяви керемиди. На много места признаци на изтънчена разруха. Нямахше го оживлението на

Коуд, малцината минувачи, които срещнаха, се държаха със скромна резервираност. Някои носеха костюми със сложна кройка, бели ленени ризи, вратовръзки, завързани на заплетени възли. Други, очевидно с по-ниско положение, се разхождаха в широки бричове и зелени и бежови жилетки, под които прозираха фланели в мрачни тонове.

Дордолио ги отведе до магазин с просторна предна витрина, в който десетина мъже и жени шиеха дрехи! Даде знак на тримата да го последват и влезе вътре. Рейт, Анахо и Траз също пристъпиха и зачакаха, докато кавалерът разговаряше енергично с плешивия стар собственик. Когато приключи, се върна при Рейт.

— Обясних какви са нуждите ви, галантеристът ще се погрижи да ви избере нещо подходящо от наличните запаси в склада на поносими цени.

Появиха се трима бледи млади мъже, които тикаха стойки на колела, отрупани с готови дрехи. Собственикът направи бърз подбор и подреди дрехите пред Рейт, Траз и Анахо.

— Тези, струва ми се, ще задоволят изискания вкус на господата. Ако пожелаят да се преоблекат веднага, съблекалнята е в дъното.

Рейт огледа дрехите с критичен поглед. Платът изглеждаше груб и долнокачествен, цветовете — прекалено крещящи. Рейт погледна към Анахо, чиято замислена усмивка отразяваше сходни подозрения. Той се обърна към Дордолио:

— Твоите дрехи също не са стока. Защо не опиташ някои от тези?

Дордолио се отдръпна и повдигна вежди.

— Нямам нищо против дрехите си.

Рейт върна облеклата обратно на закачалката.

— Не са подходящи — заяви той на галантериста. — Покажете ми каталога или това, което използвате за модел.

— Както желаете, господине.

Под сериозния поглед на Анахо Рейт прегледа тетрадка със стотина разноцветни скици. Накрая посочи един строг костюм в тъмносиньо.

— Защо не този?

Дордолио изпръхтя нетърпеливо.

— Това е костюм, подобаващ за заможен зарзаватчия и предназначен за погребални церемонии.

— А този? — Рейт посочи друг.

— Още по-неподходящ — всекидневни дрехи за млад философ с безупречен вкус, предназначени за посещение на провинциален имот.

— Хм. Добре тогава — Рейт се обърна към галантериста, — покажете ми какви дрехи би носил млад философ с безупречен вкус при неофициално посещение в града.

Дордолио изсумтя. Понечи да заговори, но размисли и им обърна гръб. Галантеристът даде заповеди на своите помощници. Рейт кимна многозначително на Анахо.

— За този господин донесете пътнически костюм за сановник от висшата каста. А за този — и посочи Траз — обичайните одежди на млад господар. Донесоха нови дрехи, подозрително различни от тези, които бе поръчал в началото Дордолио.

Тримата се преоблякоха, галантеристът нанасяше леки корекции, докато Дордолио стоеше отстрани и подръпваше нервно мустак. По някое време не издържа и изплю камъчето.

— Хубави дрехи, разбира се. Но дали са подходящи? Ще изненадате всички, когато поведението ви остане в разрез с външния вид.

Анахо отвърна презрително:

— Да не искаш да влезем в Сетра облечени като селяндури? Дрехите, които ни беше подбрал, щяха да ни изкарат точно такива.

— И какво значение има? — провикна се Дордолио е рязък глас. — Беглец дирдирчовек, чергарче от степта и мистериозен странник с необяснима амнезия. Не е ли абсурдно да се издокарват подобни типове в дрехи на благородници?

Рейт се засмя, Анахо щракна с пръсти, Траз изгледа Дордолио с безкрайно отвращение. Рейт плати сметката.

— А сега — подхвърли кавалерът, — да вървим на летището. Щом настоявате за най-доброто, ще наемем въздухолет.

— Не толкова бързо — спря го Рейт. — Грешиш, както обикновено. Трябва да има и друг, не тъй показан начин да стигнем Сетра.

— Естествено — кимна Дордолио с ехидна усмивка. — Но хората, които се обличат като господари, трябва да се държат като такива.

— Да речем, че сме от скромните господари — каза помирително Рейт. Той повика галантериста. — Вие как пътувате до Сетра?

— Аз съм човек без висок сан и положение, затова използвам вагонетка.

Рейт се обърна към Дордолио.

— Ако все още държиш да летиш с въздушен кораб, пътищата ни се разделят тук.

— С най-голямо удоволствие, стига да ми услужите с петстотин секвина.

Рейт поклати глава.

— Не и този път.

— В такъв случай аз също ще прибягна до вагонетка.

Докато крачеха по улицата, Дордолио неочаквано смекчи поведението си.

— Ще откриете, че яосите обръщат голямо внимание на съгласуваността и хармонията. Сега сте облечени като важни персони, без никакво съмнение трябва да се държите подобаващо. И тогава всичко ще се нареди.

Във вагонното депо Дордолио поръча на чиновника първокласен транспорт — малко по-късно на перона изтрополи продълговата вагонетка, която се поклащаше на две колела върху бетонен улей. Четиримата влязоха в купето и се настаниха на тапицираните с червен плюш седалки. Вагонетката се разтресе, чу се скърцане и те напуснаха станцията и потеглиха през катаяската провинция.

Рейт оглеждаше заинтригувано и донякъде удивено причудливата машина. Двигателят ѝ бе доста малък, но същевременно мощен и със сложна конструкция, защо обаче самата вагонетка изглеждаше тъй нескопосана? Колелата — когато вагонетката достигна максимална скорост от около сто километра в час — се издигнаха върху въздушни амортизьори, които значително омекотиха друсането, освен в онези моменти, когато попадаха в пролуки между улеите — тогава цялото купе се разтърсваше ужасно.

Яосите, заключи Рейт, са отлични теоретици, но слаби инженери.

Вагонетката потракваше равномерно през живописен земеделски район, далеч по-цивилизован от всичко, което досега Рейт бе виждал на Тчай. Във въздуха се стелеше мъгла, която придаваше на слънчевите лъчи златисти отблясъци, сенките бяха почерни от

черното. Прекосяваха горички, минаваха в близост до превити от плод овощни дръвчета, покрай паркове и имения, разрушени каменни стени, селца, в които едва половината от къщите изглеждаха обитаеми. След като се изкачиха на високо голо поле, те се понесоха право на изток, през мочурища и храсталаци, между които се подаваха варовикови скали. Не видяха жива душа, макар че на няколко пъти Рейт зърна в далечината силуетите на порутени замъци.

— Призрачна страна — обясни Дордолио. — Това е Ауданската пустош — чували ли сте за нея?

— Никога — отвърна Рейт.

— Безлюден район, както сами може да се уверите. Убежище за престъпници и за някой самотен фунг. По тъмно се чува само воят на нощните кучета...

Вагонетката се спусна от Ауданската пустош и навлезе в особено красива местност. Навсякъде се виждаха езерца и канали, заобиколени от високи кафеникави и ръждивочервени дръвчета. На малките острови бяха построени изящни къщи с украсени фронтони и натруфени тераси. Дордолио посочи на изток.

— Погледнете ей там, виждате ли голямата къща в покрайнините на гората? Тя е на нашата фамилия — Звездозлатни. Зад нея — не можете да го видите отгук — е Халмур, в самите покрайнини на Сетра.

Вагонетката прекоси гората и излезе в район на разхвърляни ферми, докато хоризонтът отпред бе закрит от куполите и кулите на Сетра. След няколко минути стигнаха перона и вагонетката спря. Тук Дордолио каза:

— Дойде време да се разделим. Ще намерите „Ханът на пътешественика“, който ви препоръчах, от другата страна на Овала. Там ще пратя куриер със сумата, която имахте честа да ми заемете — той млъкна и се покашля. — Ако някоя странна прищявка на съдбата ни събере отново при други обстоятелства — ако например продължите да упорствате с безсмислената амбиция да се сприятелите с господаря Син нефрит, — ще бъде от полза както за вас, така и за мен, да се преструваме, че не се познаваме.

— Не виждам никаква причина за обратното — заяви с любезен тон Рейт.

Дордолио го стрелна с гневен поглед, след това се поклони официално.

— Желая ви сполука.

Той се отдалечи през площада, като ускоряваше забележимо крачка.

Рейт се обърна към Траз и Анахо.

— Вие двамата идете в „Ханът на пътешественика“ и се погрижете за настаняването. Аз отивам в двореца Син нефрит. Ако имам късмет, ще се появя там преди Дордолио, който бе споходен от странна и подозрителна припряност.

Той се приближи към редицата от моторизирани триколки и се качи на първата от тях.

— Към двореца Син нефрит, колкото се може по-бързо — нареди на шофьора.

Триколката се понесе на юг, покрай къщи от гледжосани тухли с мътно бели стъклени прозорци, прекоси квартал с дървени колиби и заобиколи голям открит пазар — кратка и живописна сцена, която се запечата в съзнанието на Рейт. След като смени посоката, пърпорещият механизъм прехвърли някакъв древен мост, мушна се през полузатворен портал в каменна стена и спря на голям павиран площад. По края имаше сергии, повечето от тях празни или с оскъдни стоки, а в средата къса рампа водеше до кръгла платформа, в дъното, на която се виждаха няколко реда седалки. В предната част на платформата стърчеше правоъгълна рамка и видът ѝ пробуди у Рейт неприятни, дори злокобни предчувствия.

— Какво е това място? — обърна се той към шофьора, който го погледна с лека изненада.

— Това е Кръгът, мястото за Трогателно причастие. Чужденец ли сте в Сетра?

— Да.

Шофьорът направи справка с жълтата табелка с разписание.

— Следващото представление ще бъде на четна дата, когато рекордърът с деветнайсет жертви ще бъде доведен, за да се пречисти от ужасяващото си отчаяние. Деветнайсет! Това е най-голямото постижение след двайсет и двамата на господаря Уис от Ахатовия замък.

— Искате да кажете, че е убил деветнайсет души?

— Разбира се, какво друго? Вярно, четири са дечица, но все пак сериозен успех в наши дни, когато хората са нащрек за аули. Цяла

Сетра ще се събере за изкуплението. Ако все още сте в града, едва ли бихте могли да сторите нещо повече за прочистването на душата си.

— Навярно сте прав. Колко далеч е дворецът Син нефрит?

— През Далмере и сме почти там.

— Ще ви помоля да побързаме — припомни Рейт.

— Разбира се, господине, но ако катастрофирам или пострадам, ще почувствам непреодолим срам и тогава не нося отговорност за последствията.

— Склонен съм да ви разбера.

Моторната триколка се стрелна по широк булевард, като непрестанно криволичеше и маневрираше, за да избегне дупките по пътя. Огромни дървета с черни стъбла и кафяви и мораво зелени листа надвисваха от двете страни, прикривайки къщи с невъобразима архитектура. Шофьорът посочи с пръст.

— Ето там, на онзи хълм, това е дворецът Син нефрит. Кой вход ще предпочетете, господине? — той погледна любопитно своя пътник.

— Карайте отпред — отвърна Рейт. — Къде другаде?

— Както заповядате, ваша светлост. Макар че гости от вашия ранг не пристигат с обикновени триколки.

Машината избръмча нагоре по пътя и спря пред големия портал. Рейт заплати за транспорта и стъпи върху постелка от коприна, която междуременно бяха опънали пред краката му двама кланящи се прислужници. Той мина под високата арка и се озова в стая, облицована с огледала. Безброй кристални призми се поклащаха и блещукаха на сребърни вериги. Иконом, издокаран в ливрея от червеникавокафяво кадифе, го посрещна с почителен поклон.

— Ваша светлост е добре дошъл. Желаете ли да си отдъхнете, или да се освежите? Ще си позволя най-любезно да ви припомня, че лорд Чизанте очаква с нетърпение удоволствието да се срещне с вас.

— Ще го навестя незабавно. Аз съм Адам Рейт.

— Господар на кое царство?

— Кажете на лорд Чизанте, че нося важна информация.

Икономът погледна смутено Рейт и на лицето му се изписаха дузина противоречиви чувства. Рейт осъзна, че е допуснал нетактичност. „Няма значение — помисли си той. — Господарят Син нефрит ще трябва да прояви снизходителност.“

Икономът му даде знак, не тъй почително, както преди малко.

— Бъдете добър да ме последвате, аз ще ви покажа пътя.

Отведоха го в малък двор, украсен с ромолящ водопад от светеща зелена течност.

Изминаха няколко минути. Появи се млад мъж, облечен в къси зелени панталони и елегантна жилетка. Лицето му имаше восъчнобял цвят, сякаш никога не бе виждало слънчева светлина, очите му бяха сериозни и мрачни, кичурите коса, които се подаваха под четириъгълната кадифена шапка, бяха гарваново черни — мъж със забележителна красота, който изглеждаше едновременно уверен и уморен от живота. Той огледа Рейт с видим интерес и заговори със сух глас:

— Господине, научих, че имате информация за господаря Син нефрит.

— Да. Това вие ли сте?

— Аз съм негов помощник. Можете спокойно да предадете сведенията на мен.

— Нося вести за съдбата на неговата дъщеря — произнесе Рейт. — Бих предпочел да разговарям лично с господаря Син нефрит.

Помощникът се сепна, изгледа го внимателно и излезе, без да каже нищо. Скоро отново се появи.

— Името ви, господине?

— Адам Рейт.

— Последвайте ме, ако обичате.

Той отведе Рейт в стая, облицована с кафеникава ламперия от материал, наподобяващ слонова кост, и озарена от десетина ярки призми. В далечния ѝ край стоеше мършав и намръщен мъж в екстравагантен костюм в черно и мораво. Лицето му беше овално, черната му коса се спускаше напред до веждите, очите му бяха раздалечени и като че ли гледаха в различни посоки. „Това лице — помисли си Рейт — принадлежи на потаен и подозрителен човек.“ Мъжът оглеждаше новодошлия със стиснати устни.

— Лорд Чизанте — заговори помощникът, — позволете да ви представя почитаемия Адам Рейт, непризнат в този дом, който, минавайки случайно наблизко, узнал с радост, че се намирате в двореца.

Настъпи напрегната тишина. Рейт предположи, че в този момент се очакваше от него да произнесе церемониален, поздрав.

— Наистина съм щастлив — заговори той — да открия, че лорд Чизанте е в своята резиденция. Само преди час пристигнах от Котан.

Устните на Чизанте се изкривиха и Рейт осъзна, че е допуснал поредната грешка. Чизанте заговори с хладен тон.

— Тъй значи. Казаха ми, че имате новини относно лейди Шар Зарин?

Това беше придворното име на Цветето на Кат. Рейт отговори с глас, хладен като този на Чизанте.

— Да. Бих могъл да ви опиша подробно преживяванията ѝ, както и обстоятелствата на нейната трагична кончина.

Господарят Син нефрит вдигна очи към тавана и заговори, без да откъсва поглед от там.

— Вероятно предявявате претенции към обявената награда?

Влезе икономът, прошепна нещо на помощника, който на свой ред предаде думите му на лорд Чизанте.

— Любопитно! — възкликна Чизанте. — Един от наследниците на Звездозлатните, кавалер на име Дордолио, също е дошъл, за да получи наградата.

— Отпратете го — предложи Рейт. — Познанията му по въпроса са повърхностни, както скоро ще узнаете.

— Значи дъщеря ми е мъртва?

— За мое голямо съжаление го потвърждавам. Удави се, след като в пристъп на душевно разстройство се нахвърли върху околните.

Лорд Чизанте повдигна рязко вежди.

— Тя се е поддала на аули?

— Предполагам, че да.

— Кога и къде се случи това?

— Преди три седмици, на борда на кога „Варгаз“, в средата на Драскадския океан.

Лорд Чизанте се отпусна в креслото. Рейт очакваше да го поканят, но никой не си направи труда. Той реши, че моментът не е подходящ да проявява самоинициатива. Лорд Чизанте заговори с пресипнал глас.

— Явно е преживяла дълбоко унижение.

— Трудно ми е да преценя. Аз ѝ помогнах да избяга от жриците на Женското тайнство, след което я взех под мое покровителство и тя беше в безопасност. Цветето нямаше търпение да се завърне в Кат и ме

помоли да я придружа, като ме увери, че ще мога да разчитам на вашето приятелство и благодарност. Но веднага щом поехме на изток, тя бе завладяна от мрачно настроение и както вече казах, когато пресичахме океана, се хвърли през борда.

Докато Рейт говореше, изражението на Чизанте се променяше под напора на различни чувства.

— И сега — поде той с безизразен глас, — когато дъщеря ми е мъртва при обстоятелства, които не бих искал да си представя, вие дотичахте тук, за да си получите наградата?

— Не знаех нищо за никаква награда — отвърна хладно Рейт. — Дойдох в Кат по няколко причини, една, от които е да се срещна с вас. Тъй като виждам, че не сте склонен да оцените правилно добронамерената ми постъпка, възнамерявам да си тръгна — Рейт кимна отривисто и се отправи към вратата. На прага спря и се обърна. — Ако ви интересуват още подробности относно дъщеря ви, говорете с Дордолио, когото срещнахме случайно в Коуд.

Той напусна помещението. Отвън го догониха прощалните думи на Чизанте:

— Какъв грубиян!

В преддверието го очакваше икономът, който този път го посрещна с трудно забележима усмивка. Той посочи с ръка един тъмен коридор:

— Оттук, господине.

Рейт не му обърна внимание. Той прекоси просторното фоайе и излезе оттам, откъдето бе влязъл.

7.

Рейт се отправи към Овала, размишлявайки за града Сетра и за странния темперамент на неговите обитатели. Беше принуден да признае, че планът за построяването на малък космически кораб, който в далечна Пера му се струваше съвсем осъществим, сега беше изправен пред провал. Беше разчитал на благодарността и подкрепата на господаря Син нефрит, а бе посрещнат враждебно. А и относно техническото развитие на яосите изпитваше известен песимизъм, дори само като оглеждаше машините, които се движеха по пътищата. Вярно, че работеха на задоволително ниво, но създаваха впечатление по-скоро за елегантност, отколкото за функционалност. Енергията се доставяше от широко разпространените енергоклетки, произвеждани от дирдирите, но ходовата част често бе нескопосано сглобена и шумна, което според Рейт говореше за немарливо и некомпетентно инженерно изпълнение. Нямаше две машини, които да си приличат, всяка като че ли бе рожба на индивидуална конструкция.

Почти е сигурно, мислеше си Рейт, че яоската технология ще се окаже неадекватна за неговите цели. Без достъп до стандартни компоненти, макси-минимални датчици, компютри, анализатори на Фурие, макрогазови генератори и хиляди други подобни инструменти, прибори, уреди, технически наръчници, да не говорим за добре подготвен персонал, конструирането на дори най-примитивен космически кораб щеше да е невъзможна задача — поне в рамките на един човешки живот...

Рейт стигна малък кръгъл парк, обрасъл с високи дръвчета, чиято кора бе мъхеста и черна, а листата наподобяваха червеникавокафява хартия. В центъра се издигаше масивен паметник. Десетина мъжки фигури, всяка въоръжена с някакъв инструмент или прибор, танцуваха вдъхващ страхопочитание обреден танц около женска статуя, която стоеше с вдигнати ръце и извърнато нагоре лице, изкривено от някакви силни чувства. Рейт не можа да определи какво точно изразява лицето. Възторг? Агония? Мъка? Блаженство? Каквото

и да беше, паметникът му действаше потискащо, сякаш протягаше зловещи пипала до най-тъмните ъгли на съзнанието му. Композицията изглеждаше ужасно стара — може би на хиляда години? Рейт нямаше как да прецени. Наблизо преминаха малко момче и момиче. Те спряха и първо погледнаха Рейт, сетне насочиха вниманието си към зловещите танцуващи фигури и техните инструменти. Рейт поклати глава и продължи към „Ханът на пътешественика“. Нито Траз, нито Анахо го очакваха там. Все пак се оказа, че са запазили помещение — апартамент с четири стаи, чиито прозорци гледаха към Овала.

Рейт се изкъпа и си смени ризата. Когато слезе във фойето, над Овала се спускаше здрач и хълмът бе озарен от големи сияещи глобуси в различни пастелни цветове. Траз и Анахо се приближаваха от другата страна на Овала. Рейт ги наблюдаваше с тъжна усмивка. Двамата бяха като куче и котка, едновременно различни и сходни, събрани от обстоятелства, които им налагаха да поддържат приятелски отношения.

Оказа се, че двамата са се натъкнали на едно място, известно като „алеята“, където кавалери уреждали помежду си въпроси, свързани с накърнената им чест. Само за един следобед те бяха станали свидетели на три дуела — без да се пролива почти никаква кръв, добави Траз с нескрито презрение.

— Ако питаш мене, цялата тази церемония е само за да изхаят излишната си енергия — обясни Анахо. — След поздравите и поклоните почти не остава време за истински бой.

— Тези яоси са по-странни дори от дирдирхората — отбеляза Рейт.

— Ха-ха! Позволи ми да възразя! Познаваш само един дирдирчовек. Мога да ти покажа хиляди и да те объркам окончателно. Но да вървим. Трапезарията е зад ъгъла. Ако не друго, храната тук е прилична.

Тримата вечеряха в просторно помещение, украсено с гоблени. Както обикновено Рейт не можа да установи какво яде, нито го интересуваше. Поднесоха жълтеникав бульон, леко подсладен, с плаващи люспи варена кора; бяло месо, подправено с венчелистчета; подобен на керевиз зеленчук, полят с лютив сос, сладкиши с аромат на мускус и смола, черни горски плодове, лъхаци на блато, и пенливо бяло вино, което щипеше небцето.

След като се нахраниха, тримата се прехвърлиха в съседната кръчма, за да пийнат. Сред клиентите имаше и неяси, които, изглежда, използваха това място за срещи. Един от тях, едър старец с кожен калпак, попрекалил с пийването, втренчи поглед в лицето на Рейт.

— Поправи ме, ако греша. Помислих те за вект от Холангар, но после си викам, къде са му щипците? Не, казвам си, това е поредният урод, допълзлял в таверната само за да потърси себеподобни.

— Не бих имал нищо против да открия себеподобните си — призна добродушно Рейт. — Нищо не би ме зарадвало повече.

— Брей, тъй ли било? И що за творение си тогаз? Не мога да туря етикет на личицето ти.

— Аз съм скитник от далечни страни.

— Не по-далечни от моята, която е най-отдалеченият бряг на Ворд, там, където нос Страх слага край на Шанизадия. Какви неща съм виждал, да знаеш! Нападението на Аркадия! Сражение с хората от морето! Помня един случай, когато се качихме в планината и изтрепахме скалните бандити... Бях съвсем, млад тогаз и ме биваше да въртя меча, а сега се трепя за яосите и си изкарвам прехраната туканка, макар животецът да не е толкоз лош.

— Сигурно си прав. Да не си техник?

— Е, чак пък толкоз. Инспектирам колелата в гаража.

— Има ли много чуждоземни техници на работа в Сетра?

— Че що да няма? В Кат се живее добре, стига да не забелязваш приумиците на яосите.

— Ами уонкоиди? Срещат ли се в Сетра?

— Да работят ли? Нивгаш. Знам го още когато бях в Ао Залил, на изток от езеро Фалас. Уонкоидите не щат да работят дори за уонките, трудно им е даже да произнасят звуците им. Макар че ги бива доста да свирят на всякакви инструменти.

— Кой работи в цеховете на уонките? Черни и пурпурни?

— Ами! Не можеш накара едните да пипнат нещо, дето са го докосвали другите. В цеховете им имаше само селяци от Локхария. Трепят се там десетина-двайсет години, сетне се прибират по селцата си истински богаташи. Уонкоиди да работят във фабрики и цехове? Ама че шега! Те са по-горделиви от безупречните дирдирхора! Гледам и с теб има един такъв.

— Да, той ми е приятел.

— Странна работа, да намериш дирдирчовек, който да се държи нормално — поклати глава старецът. — Досега съм срещал само трима от тяхната порода и всичките се отнасяха с мен сякаш съм животно — той пресуши чашата си на един дъх и я стовари върху масата. — Време е да си вървя. Пожелавам ви приятна вечер — и на дирдирчовека също.

Старецът си тръгна. На вратата едва не се сблъска с чернокос младеж, облечен непретенциозно, който тъкмо влизаше. Някъде, помисли си Рейт, съм виждал този младеж, и то съвсем скоро... Но къде? Младият мъж крачеше бавно, почти замислено, по пътеката между масите. Спря при тезгяха и поръча чаша резлив сироп. Докато се обръщаше, погледът му срещна този на Рейт. Младежът кимна вежливо и след кратко колебание се приближи. Рейт позна бледия помощник на Чизанте.

— Добър вечер — поздрави младежът. — Надявам се, че ме помните. Аз съм Хелсе от Исан, роднина на господаря Син нефрит. Мисля, че се срещнахме днес.

— Размених няколко думи с господаря ти, вярно.

Хелсе сръбна от чашата, помръдна превзето с устни и я остави на бара.

— Защо не се преместим в някое по-усамотено кътче, където да поговорим?

Рейт се посъветва с Траз и Анахо, сетне се обърна към Хелсе.

— Води ме.

Младежът хвърли небрежен поглед към изхода, но предпочете да минат през ресторанта. Тъкмо когато излизаха, Рейт забеляза някакъв мъж да влиза в кръчмата и да се озърта трескаво — беше Дордолио.

Хелсе, изглежда, не го видя.

— Наблизо има едно малко кабаре, там невинаги е тихо, но е съвсем подходящо за нашия разговор.

Кабарето се оказа схлупено помещение, осветено от сини и червени фенери и със сепарета по периферията. Неколцина музиканти се бяха разположили на сцената, двама от тях свиреха на малък гонг и барабан, а пред тях подрипваше гъвкав и енергичен танцьор. Хелсе избра едно сепаре близо до вратата и максимално далече от музикантите — двамата се настаниха на сини възглавници. Хелсе

поръча две канички „тинктура от девствена гора“, които им бяха поднесени малко след това.

Танцорът си тръгна, музикантите подхванаха нова мелодия, инструментите им приличаха на обой, флейта, чело и литавра. Рейт се заслуша в изпълнението им, заинтригуван от странното съчетание от стържене по струните на челото, тропане на литаврата и внезапните пискливи трели на флейтата и обоя.

Хелсе се наведе с привидна, добронамереност към него.

— Запознат ли си с яоската музика? Така и предполагам. Това е погребална песен — широко разпространена при нас.

— Трудно ще ми е да я помисля за весела песничка.

— Въпрос на разбиране — Хелсе се зае да описва и други разпространени музикални течения. — Не ми се ще обаче да твърдя, че яосите са меланхолици, достатъчно е да посетиш някой от нашите сезонни балове, за да прецениш сам.

— Съмнявам се, че ще бъда поканен — възрази Рейт.

Оркестърът вече бе подкарал нова композиция — серия от страстни фрази, изпълнявани подред от всеки от инструментите, за да завърши с необуздано и същевременно печално тремоло. Поради някакъв странен импулс Рейт си спомни за паметника в кръглия парк.

— Тази музика има ли връзка с вашия ритуал за изкупление?

Хелсе се засмя замечтано.

— Чувал съм да казват, че духът на Трогателното причастие просмуква всички аспекти на яоската душевност.

— Интересно... — Рейт млъкна в очакване. Хелсе не го бе довел тук, за да обсъждат музиката.

— Предполагам, че събитията от днешния следобед са ти причинили известно неудобство? — попита Хелсе.

— Ни най-малко, нищо повече от дребно раздражение.

— Не очакваше ли да получиш наградата?

— Дори не знаех за нея. Надявах се само на любезно отношение. Но като си помисля, лорд Чизанте се държа със забележително хладнокръвие.

— Той е забележителен човек — кимна с мъдър вид Хелсе. — Но точно сега се намира в неловка ситуация. Веднага след като ти излезе, дойде кавалерът Дордолио, заяви, че си недодялан тип, който се меси в чужди работи, и поиска да получи наградата. Честно казано, подобно

поведение от страна на Дордолио би могло наистина да унизи лорд Чизанте. Вероятно не си даваш сметка, но Син нефрит и Звездозлатните са враждуващи фамилии. Лорд Чизанте подозираше, че Дордолио ще използва наградата, за да го засрами, а последствията никой не би могъл да предвиди.

— Каква награда по-точно е обещал лорд Чизанте?

— Помня, че тогава чувствата надделяха над сдържаността му — обясни Хелсе. — Той обяви: „Всеки, който доведе дъщеря ми или съобщи достоверни сведения за нея, може да иска от мен, а аз ще изпълня желанието му — доколкото ми е по силите.“ Силни слова, както сам можеш да прецениш, но бяха произнесени пред роднини, а по-късно новината се разнесе.

— Излиза, че ще направя на Чизанте услуга, ако приема наградата.

— Точно в това бихме искали да се убедим — кимна Хелсе. — Дордолио отпрати някои неприлични забележки по твой адрес. Обяви те за суеверен варварин, възнамеряващ да възроди „култа“. Ако наистина ще настояваш лорд Чизанте да превърне двореца си в религиозен храм и да се присъедини към „култа“, по-добре да приемем условията на Дордолио.

— Въпреки че аз се появих пръв на сцената?

— Дордолио твърди, че си измамник, и се престори, че ти е много ядосан. Но като оставим всичко това настрана, какво би поискал от лорд Чизанте в светлината на изложените обстоятелства?

Рейт се замисли. За съжаление не беше в позиция да се поддава на накърнената си гордост и да отказва.

— Не съм сигурен. Ще ми е нужен непредубеден съвет, но не зная къде да го потърся.

— Опитай при мен — предложи Хелсе.

— Точно ти едва ли си непредубеден.

— Повече, отколкото си мислиш.

Рейт огледа бледото красиво лице и неподвижните черни очи. Странен човек беше този Хелсе, нито твърде дружелюбен, нито прекалено хладен. Говореше с привидна откровеност, но не допускаше по никакъв начин да бъдат разбрани истинските му намерения, нито какво става в душата му.

Оркестърът беше изчезнал. На сцената се появи възпълен мъж с дълга роба от грубо зебло. Зад него жена с разкошна черна коса плъзна пръсти по струните на лютня. Мъжът пое дъх и изви неочаквано високо глас — Рейт не беше в състояние да разбере и половината от думите на песента.

— Поредната традиционна мелодия? — попита той.

Хелсе сви рамене.

— Това е особен начин на пеене. Има своето предназначение. Ако всички се разтоварваха по този начин, щеше да има много по-малко аули.

Рейт се заслуша в песента.

— Съдете ме сурово всички — вайкаше се певецът, — защото деяние страшно извърших, поддал се на мъка нетърпима.

— Струва ми се малко странно — заговори Рейт — да обсъждам изгодата, която бих могъл да извлека от лорд Чизанте, с неговия първи помощник.

— Ах, не е задължително изгодата ти да е неизгодна за лорда — изтъкна Хелсе. — В случая с Дордолио, естествено, нещата стоят различно.

— Лорд Чизанте не беше особено любезен с мен — произнесе замислено Рейт. — Не горя от желание да му правя услуги. От друга страна, не бих искал да помагам и на Дордолио, който ме нарича суеверен варварин.

— Лорд Чизанте вероятно е бил шокиран от вестта, която донесе — отбеляза Хелсе. — Колкото до обвиненията на Дордолио, те очевидно са безпочвени и не бива да бъдат вземани предвид.

Рейт се засмя.

— Дордолио ме познава от месец, смяташ ли, че е достатъчно, за да бъде обективен в преценката си?

— За мен е по-важна моята преценка — отвърна невъзмутимо младежът. — А аз рядко греша.

— Да предположим, че изкажа поредица от скандализиращи идеи: че Тчай е плосък, че основателите на „култа“ са били прави, че хората могат да живеят под водата — какво тогава ще бъде мнението ти?

Хелсе се замисли със сериозен вид.

— Всяко твърдение е различно. Ако ми кажеш, че Тчай е плосък, със сигурност ще променя представата си за теб. Ако защитаващ „култа“, готов съм да отложам преценката си и да изслушам доводите ти, защото това е въпрос на мнение и не съществуват никакви факти в подкрепа на едната или другата теза, поне доколкото на мен ми е известно. Ако настояваш, че хората могат да живеят под вода, готов съм да го приема поне като работна хипотеза. В края на краищата пнумите обитават дълбините, а също и уонките, защо да не го правят и хората с помощта на специално снаряжение?

— Тчай не е плосък — успокой го Рейт. — Хората могат да пребивават под водата известно време с помощта на изкуствени хриле. Не зная нищо за този ваш „култ“ и неговата доктрина.

Хелсе отпи от чашата с резливата напитка. Певецът си бе тръгнал, на сцената се появи танцова трупа: мъже с черни гамаши и дълги ръкави, голи от коленете до гърдите. Рейт втренчи изненадан поглед, сетне отмести очи.

— Традиционен танц — обясни засмяно Хелсе, — посветен на Трогателното причастие. Този се казва „Пристъпване на свещенослужителя към изкупителя“.

— Под „свещенослужител“ да разбирам палача, нали?

— Това са хората, които осигуряват възможност за пълно изкупление. Мнозина от тях са популярни герои заради ревностния си подход — Хелсе се надигна. — Последвай ме. Виждам, че проявяваш известен интерес към „култа“. По някаква случайност ми е известно мястото, където те се срещат, и то не е далече оттук. Ако искаш, мога да те заведа.

— Стига посещениято да не е в разрез с катаяските закони.

— Не се страхувай. В Кат няма закони, само обичаи, което напълно удовлетворява яосите.

— Странно — поклати глава Рейт. — Убийствата не са ли забранени?

— При определени обстоятелства и когато са в разрез с обичаите. Но професионалните убийци от гилдията и обслужващата компания работят без обществено порицание. Като цяло хората в Кат правят каквото смятат за необходимо и може би затова често стават жертва на собственото си унижение. Така че посещениято ти при

„култа“ може да предизвика нечии обиди и хули, в най-лошия случай ругатни и клевети.

Рейт се надигна решително.

— Чудесно, да вървим.

Те се отправиха към Овала и поеха по една тъмна виеща се алея. Ексцентричните силуети на къщите от двете страни се очертаваха на фона на нощното небе, в което сега властваха Аз и Браз. Хелсе почука на врата, белязана с бледа фосфоресцираща боя. Вратата се отвори съвсем леко и в процепа се показа дълъг нос.

— Ние сме гости — обяви тихо Хелсе. — Може ли да влезем?

— Сътрудници ли сте? Трябва да ви уведомя, че това е районният център на „Обществото на пламенните реформатори“.

— Не сме сътрудници. Този господин идва от далечна страна и би искал да научи нещо повече за „култа“.

— Добре дошъл е, както и вие, след като, изглежда, не се безпокоите за своето положение.

— Ни най-малко.

— Което подсказва, че или сте от висините на обществото, или от утайката. Влизайте. Едва ли ще намерите нещо забавно в това, на което ще бъдете свидетели — спорове, малко теория, малко факти — реформаторът ги отведе до една завеса и я дръпна. — Моля.

Хелсе и Рейт пристъпиха в голяма ниска стая. В единия край, изгубени сред толкова много празно място, седяха двама мъже и две жени и пиеха чай от железни канчета.

Реформаторът махна небрежно и подигравателно с ръка.

— Ето ни — страховитият „култ“ в цялата му сила и мощ. Виждали ли сте някога по-буйна и необузdana сцена?

— Култът — заговори Хелсе с нравоучителен тон — е обект на всеобщо презрение не заради изгледа на стаите за срещи, а заради провокационните му предположения.

— „Предположения“, как ли пък не! — провикна се реформаторът с глас, в който се долавяше леко раздражение. — Другите ни съдят, но ние сме избраните да съхраним знанието.

— Какво по-точно знаете? — намеси се Рейт.

— Знаем, че хората не са родени на Тчай.

— Как е възможно да го знаете? — попита Хелсе. — Човешката история тъне в забрава.

— Това е интуитивна Истина. Сигурни сме, че ще дойде денят, когато човешките влѫхви ще призват потомството си обратно в родния дом! И тогава ще настъпи неопишуема радост! Родният дом е свят на изобилие, където въздухът доставя наслада на дробовете. По-голяма от тази на най-сладкото ифталско вино! Там има златни планини, коронясани с опали и гори на блянове! Смъртта не е съдба, а случаен инцидент, всички хора се обичат и са приятели, а храна има навсякъде и е леснодостъпна.

— Прекрасна картина — кимна Хелсе, — но не смяташ ли, че е рожба на неосъществени желания? Или по-скоро, непотвърдена догма.

— Възможно е — склони неочаквано упоритият реформатор. — Но не е задължително догмата да е лъжлива, нали? Това са доказани твърдения и погледнете: ето истинското изображение на Родния дом! — той посочи един глобус с диаметър три стъпки, който висеше на нивото на очите.

Рейт се приближи да огледа глобуса, като накланяше глава на една и друга страна, за да проследи очертанията на континентите. Имаше странни прилики и отчайващи несъответствия. Хелсе застана до него.

— На какво ти прилича това? — попита той с безгрижен тон.

— На нищо особено.

Хелсе изсумтя едновременно облекчено и разочаровано, поне така се стори на Рейт.

Една от жените надигна обемистото си тяло от пейката и пристъпи към тях.

— Защо не се присъедините към нас? — попита тя. — Нуждаем се от нови лица и свежа кръв, за да разширим вълната на познанието. Не искате ли да ни помогнете да се свържем с родния дом?

Рейт се засмя.

— Съществува ли някакъв практически метод за това?

— Естествено! Телепатията! Друг начин просто няма!

— А защо не построите космически кораб?

Жената зяпна объркано и погледна втренчено Рейт, сякаш да се увери, че говори сериозно.

— Къде да си намерим кораб?

— Не се ли продават? Дори малки?

— Никога не съм чувала за подобно нещо.

— Нито пък аз — добави сухо Хелсе.

— И как ще стигнем дотам? — продължи да се гневи жената. — Родният дом се намира в съзвездието Клари, но космосът е голям, ще трябва да летим цяла вечност.

— Да, сериозен проблем — съгласи се Рейт. — Но все пак, ако приемем, че предположението ви е вярно...

— Ако приемем?! Предположение? — прекъсна го дебеланата с потресено изражение. — Разкрития, бих ги нарекла по-скоро.

— Вероятно. Мистиката едва ли е най-практичният подход към космическите пътешествия. И така, да предположим, че по един или друг начин се сдобивате с космически кораб. Ако това стане, ще имате възможност да докажете верността на своите твърдения. Достатъчно е да се отправите към съзвездието Клари, като от време на време прослушвате космоса за радиосигнали. Рано или късно, ако светът, който наричате Роден дом, съществува, ще се натъкнете на такива.

— Интересно — намеси се Хелсе. — Искаш да кажеш, че подобен свят, ако наистина съществува, ще бъде достатъчно развит, за да излъчва сигнали?

Рейт повдигна рамене.

— След като предполагаме съществуването на света, защо да не предположим и за сигналите?

Хелсе нямаше какво да възрази. Реформаторът избра този момент, за да се намеси в разговора.

— Много изобретателно, но наивно! Как например ще се сдобием с космически кораб?

— С достатъчно средства и техническа помощ бихте могли да построите такъв.

— Като начало — възрази реформаторът, — нямаме никакви средства.

— Това е най-малкият проблем според мен — подхвърли Хелсе.

— Втората възможност е да се закупи малък кораб от някоя от космическите раси на планетата — дирдири, уонки, може би дори от сините часки.

— Отново въпрос на секвини — махна с ръце реформаторът. — Колко ще струва подобен съд?

Рейт погледна към Хелсе, който мърдаше с устни.

— Половин милион секвина, ако изобщо намерим някой, който би искал да го продаде, в което се съмнявам.

— Третата възможност е директен подход — продължи Рейт. — Конфискация — просто и ясно.

— Конфискация? От кого? Макар да сме членове на „култа“, ние не сме безумци.

— Този човек е безнадежден романтик — поклати глава дебелия жена.

Реформаторът добави с поомекнал глас:

— С радост бихме ви приели за наш сътрудник, но ще ви посъветвам да се заемете с ортодоксалната методология. Два пъти седмично се провеждат курсове по мисловен контрол и проекционна телепатия — на илсден и азден. Ако сте съгласен да вземете участие...

— Боя се, че е невъзможно — прекъсна го Рейт. — Въпреки това смятам програмата ви за интересна и се надявам да ви възнагради за положените усилия.

Хелсе кимна любезно и двамата си тръгнаха. Известно време вървяха по алеята, без да разговарят. Хелсе пръв наруши тишината.

— Е, какво ти е мнението сега?

— Случаят говори сам за себе си.

— Убеди ли се, че твърденията им са неправдоподобни?

— Не бих стигал дотам. Учените без съмнение са открили биологични връзки между пнуми, фунги, нощни кучета и други местни същества. Сините, зелените и старите часки също имат недвусмислени белези за общия си произход, както и разновидностите на хората. Но пнуми, уонки, часки, дирдири и хора са биологично различни. Какво ти подсказва това?

— Съгласен съм, че обстоятелствата са странни. Имаш ли някакво обяснение?

— Преди това се нуждаем от още факти. Може би реформаторите ще овладеят телепатията и ще изненадат всички ни.

Хелсе не отговори. Отново закрачиха в мълчание. Свиха зад един ъгъл. Рейт дръпна Хелсе за ръката.

— Тихо! — просъска и зачака.

Чу се тих шум от стъпки и една тъмна фигура се показва зад ъгъла. Рейт сграбчи непознатия, завъртя го и му приложи задържаща

хватка. Хелсе обикаляше около двамата — тъй като Рейт все още не му вярваше, стараяше се да не го изпуска от поглед.

— Светни ми — рече му той. — Да видим кого държим тук. Или какво.

Хелсе извади малка крушка, потърка я и тя засия. Пленникът се дърпаше, риташе и блъскаше, Рейт го стисна по-силно, но непознатият се наведе и го преметна през рамо. Нададе радостен вик, но в този миг блесна металическо острие и гласът му премина болезнен стон.

Хелсе наведе крушката и извади кинжала от гърба на гърчещото се тяло, докато Рейт се надигаше с израз на неодобрение на лицето.

— Прекалено си чевръст с оръжието — отбеляза той.

Хелсе повдигна рамене.

— Такива като него често имат жило — поясни той и преобърна трупа с крак, чу се тихо дрънчене като от стъкло върху паважа.

Двамата се надвесиха предпазливо над бялото лице, полуприкрито под екстравагантната широкопола шапка.

— Шапката му е като на пнумек — отбеляза Хелсе — и е блед като призрак.

— Или уонкоид — добави Рейт.

— Струва ми се обаче, че не е нито едното, нито другото, но не мога да кажа какво е. Може да е мелез, хибрид, каквито, доколкото знам, са най-подходящи за шпионска работа.

Рейт свали шапката и отдолу се показва голо теме. Лицето бе с фини черти, отпуснати мускули, носът бе тънък и завършваше с бучка. Очите, полуотворени, изглеждаха черни. Рейт се наведе още малко и забеляза, че темето е било гладко обръснато.

Хелсе оглеждаше боязливо лицата.

— Хайде, да се махаме, преди да ни завари някой патрул и да вдигне тревога.

— Не бързай толкова — спря го Рейт. — Няма никой наоколо. Подръж светлината — стой така, че да виждаш надолу по улицата.

Хелсе се подчини и така Рейт можеше да го наблюдава, докато обискираше, трупа. Дрехите издаваха неприятен тежък мирис, стомахът на Рейт се разбунтува, докато шареше с ръце под тях. Във вътрешния джоб на сакото напипа сноп листа. На колана висеше кожена кесия, която също откачи.

— Хайде! — просъска нетърпеливо Хелсе. — Не бива да ни открият тук, инак ще изгубим положение.

Те продължиха към Овала и се спуснаха в „Ханът на пътешественика“.

— Вечерта беше интересна — отбеляза Рейт. — Научих много неща.

— Ще ми се да можем да кажа същото — отвърна Хелсе. — Какво взе от трупа?

Рейт извади кесията, която съдържаше шепа секвини. Показа и снопа с листа и двамата ги разгледаха на светлината, която се процеждаше от прозорците на хана — бяха изписани със странни разноцветни четириъгълници.

Хелсе вдигна очи към Рейт.

— Познаваш ли тази писменост?

— Не.

Хелсе се разсмя.

— Това е уонкски.

— Хм. И какво може да означава това?

— Само още една загадка. Сетра е кошер на интриги. Тук гъмжи от шпиони.

— А шпионски прибори? Микрофони? Камери?

— По-безопасно ще бъде да предположим, че ги има.

— Което означава, че най-вероятно помещението на реформаторите също се наблюдава. Май не биваше да им давам разни съвети.

— Ако те е подслушвал мъртвецът, няма от какво да се безпокоиш. Но позволи ми да задържа тези бележки. Ще помоля да ги преведат — тук има една колония локхари, някои от тях разбират уонкски.

— Ще отидем заедно — предложи Рейт. — Утре ще ти бъде ли удобно?

— Защо не? — отвърна Хелсе навъсено. Той погледна към Овала. — И накрая — какво да предам на лорд Чизанте относно наградата?

— Ще ти дам отговор утре.

— Ситуацията може да се изясни и по-рано — подсмихна се Хелсе. — Ето го и Дордолио.

Рейт се извърна и видя, че Дордолио крачи към тях, следван от двама приветливо усмихнати кавалери. Дордолио обаче без съмнение бе в плен на гнева. Спря на две крачки от Рейт, издаде глава напред и изръмжа:

— Нямах ли срам? Съсипа ме с твоите дребни мошеничества — свали шапката си и я хвърли в лицето на Рейт. Адам се отмести встрани и шапката отхвърча към Овала.

Кавалерът размаха пръст пред лицето на Рейт и той отстъпи крачка назад.

— Смъртната ти присъда е подписана — заяви Дордолио. — Но няма да ти окажа честта да я изпълня с моята сабя. Убийци от най-нисшата каста ще те удавят в животински изпражнения. Двайсет парици ще те пребият с пръчки! Псе ще разнося главата ти по улицата, захапало я за езика!

Рейт раздвижи устни в мъчителна усмивка.

— Чизанте ще стори същото за теб, по моя молба. Това е не лоша награда от всяка друга.

— Чизанте, как не! Отвратително парвеню, жалък дегенерат. Камък върху камък няма да остане от Син нефрит, рухването на замъка ще бъде кулминацията на този цикъл.

Хелсе пристъпи леко напред.

— Преди да продължите с несравнимите си красноречия, нека ви съобщя, че съм представител на фамилията Син нефрит и ще бъда принуден да запозная лорд Чизанте с характера на вашите коментари.

— Не ме занимавайте с дреболии! — тросна се Дордолио. Насочи разтреперан от гняв пръст към Рейт. — Донеси ми още сега шапката, иначе очаквай утре първото от Дванайсетте докосвания!

— Склонен съм на подобна отстъпка — заяви Рейт, — ако това ще бъде достатъчно, за да ни освободиш от присъствието си — той вдигна шапката, отърси я от прахоляка и му я подаде. — Получавах я в състоянието, в което я хвърли през площада — с тези думи заобиколи кавалера и влезе в преддверието на странноприемницата. Дордолио се изсмя пресипнало, плесна се с шапката по бедрото и даде знак на другарите си, че могат да си вървят.

В преддверието на странноприемницата Рейт попита Хелсе:

— Какви са тези „дванайсет докосвания“?

— На определени интервали — ден, два или повече — наемен убиец докосва жертвата с клонче. Дванайсетото докосване е фатално, човекът умира. Чрез натрупване на отровата, чрез единична смъртоносна доза или по внушение — знаят го само от гилдията на убийците. А сега трябва да се връщам в Син нефрит. Чизанте ще бъде заинтригуван от моя доклад.

— Какво смяташ да му кажеш?

Хелсе се подсмихна.

— Питаш точно ти — най-тайнственият от всички хора? Ще предам на Чизанте, че си съгласен да приемеш наградата и че вероятно скоро ще напуснеш Кат...

— Не съм казвал подобно нещо!

— И въпреки това ще го включа в доклада си.

8.

Рейт се събуди от бледата слънчева светлина, едва прозираща през плътните дървени щори на прозорците. Той се изтегна на неудобното тясно легло, обмисляйки живота си. Нямаше никакви причини да изпитва каквато и да било радост. Кат, където се бе надявал да открие гъвкаво възприемане на света, просветление и вероятно съдействие, бе място също толкова неразбираемо и опасно, колкото и Аманската степ. Вече нямаше никакво съмнение, че ще е глупаво да се надява да построи космически кораб в Сетра.

Рейт се опря на стената, унесен в мисли. Бе преживял ужас, мъка, крушение на мечтите, но имаше и съответните моменти на триумф и надежда, дори няколко пристъпа на краткотрайна радост. Ако умре утре — или след дванайсет дни, след дванайсет „докосвания“, — спокойно може да каже, че е имал необикновен живот. Какво пък, защо да не постави съдбата си на изпитание. Хелсе беше предсказал заминаването му от Кат и беше прочел бъдещето му и може би разкрил характера му по-точно, отколкото самият Рейт.

На закуска с Траз и Анахо той описа приключенията си от предната нощ. Анахо намери обстоятелствата за обезпокоителни.

— Това е безумно общество, сдържано от етикецията, както разваленото яйце се задържа от черупката. Каквито и да са твоите цели — а понякога си мисля, че си най-невъобразимият лунатик от всички, които съм срещал, — няма начин да ги постигнеш тук.

— Съгласен съм.

— В такъв случай — обади се Траз — какво ще правим?

— Това, което съм намислил, е опасно, може би дори граничецо с глупостта. Но не виждам друга алтернатива. Възнамерявам да поискам от Чизанте пари, които да си разделим. След това всеки ще тръгне по пътя си. Ти, Траз, би могъл да се върнеш в Уинес и там да се устроиш. Може би Анахо ще направи същото. Никой от вас няма да спечели, ако дойде с мен, докато обратното ви е гарантирано.

Анахо погледна към площада.

— Досега ти успяваше да оцелееш, макар да поемеше известни рискове. Интересно ми е какво се надяваш да постигнеш. С твое разрешение ще се присъединя към експедицията ти, която, предполагам, ще бъде толкова отчаяна, колкото и досегашните ти начинания.

— Смятам да отвлека уонкски кораб от космодрума Ао Хидис или отнякъде другаде, ако откроя по-удобно място.

Анахо вдигна ръце във въздуха.

— Страхувах се, че ще е нещо от тоя род — сетне се зае да изрежда безброй доводи срещу подобна операция, които Рейт дори не си правеше труда да отхвърля.

— Всичко това е съвсем вярно, ще приключат дните си в уонкски затвор или в стомаха на някое нощно куче, но въпреки това възнамерявам да опитам. Съветвам ви двамата с Траз да се върнете на Облачните острови и да изживеете отредените си дни там.

— Как не! — изсумтя Анахо. — Защо не опиташ нещо не тъй героично, като например да изстребиш пнумите или да научиш часките да пеят?

— Имам други амбиции.

— Да, да, твоята далечна планета, родината на човечеството. Изкушавам се да ти помогна, ако не за друго, то за да ти докажа, че си луд.

— Колкото до мен — заяви със сериозен вид Траз, — бих искал да видя този далечен свят. Зная, че съществува, защото видях с очите си кораба, с който Адам Рейт пристигна.

Анахо погледна младежа с вдигнати от почуда вежди.

— Не си го казвал досега.

— Не си ме питал.

— Че откъде ще ми хрумне да те питам подобно нещо?

— Всеки, който нарича фактите абсурдни измислици, рискува да бъде изненадан от живота — заяви Траз.

— Ако не друго, ще призная, че теорията му за космическата ни връзка с друг свят обяснява по-добре приликата между различните човешки раси.

— Хайде стига — намеси се Рейт. — Да впрегнем силите си на работа, след като и двамата сте склонни да приключите живота си със

самоубийство. Днес ще събираме информация. Ето го и Хелсе, който сигурно ни носи важни новини, ако се съди по израза на лицето му.

Хелсе се приближи и ги поздрави учтиво.

— Снощи, както вероятно се досещате, имах много неща да докладвам на лорд Чизанте. Той се надява, че молбата ти към него ще бъде разумна и ако е така, ще изпълни поисканото с радост. Препоръча ми да унищожим документите, които взехме от шпионина, и аз съм склонен да се съглася с него. Между другото, лордът предложи и други отстъпки.

— От какъв характер?

— Пропусна да уточни, но предполагам, че говореше за по-свободно тълкуване правилата на етикецията във връзка с твоето посещение в двореца Син нефрит.

— Повече се интересувам от документите, отколкото от лорд Чизанте. Ако желае да ме види, нека дойде тук, в странноприемницата.

Хелсе се разсмя.

— Защо ли не съм изненадан от отговора? Ако си готов, мога да те отведа в Южен Еброн, където ще потърсим някой локхар.

— Няма ли яоски книжници, които познават езика на уонките?

— Подобно занимание е най-малкото безполезно.

— Докато някой не поиска да му преведат документ.

Хелсе трепна едва забележимо.

— През сегашния цикъл утилитаризмът е чужда философия. Лорд Чизанте например ще сметне аргументите ти не само за неразбираеми, но и за отвращаващи.

— В такъв случай по-добре да не спорим повече по този въпрос — каза помирително Рейт.

Хелсе беше пристигнал с изключително елегантен екипаж: синя карета с шест алени колела, щедро украсена със златисти гирлянди. Отвътре бе като луксозен салон — със синьо-зелена тапицерия, бледосив килим и сводест покрив, облицован със зелена коприна. Седалките бяха меки, тапицирани с плюш, от всяка страна под прозорците от зелено стъкло имаше бюфет, предлагащ различни сладкарски изделия. Хелсе покани с изтънчен жест гостите да влязат — днес носеше костюм в зелено и сиво, сякаш за да се впише в декора на каретата.

След като седнаха, той натисна едно копче, вратата се затвори и стълбичката се прибра отдолу.

— Виждам, че лорд Чизанте може да отрича принципите на утилитаризма, но няма нищо против да се възползва от предимствата му — отбеляза Рейт.

— За механизма на вратата ли говориш? Той дори не знае за съществуването му. Винаги има някой наблизо, който да натисне бутона. Подобно на останалите представители на неговата класа, лордът докосва с ръка само неща, с които си играе или които му доставят удоволствие. Намираш го за странно? Няма значение. Трябва да приемеш яоската аристокрация такава, каквата е.

— Струва ми се, не се смяташ за член на тази аристокрация.

Хелсе се засмя.

— Нека го кажем по-тактично — просто харесвам това, което правя — той се наведе към замрежения отвор. — Към базара Южен Еброн.

Каретата потегли безшумно. Хелсе напълни изящните чаши със сироп и предложи сладкиши.

— Предстои ни да посетим нашия търговски район — източник на нашето богатство, макар темата да се смята прекалено вулгарна, за да бъде обсъждана.

— Странно — подсмихна се Анахо. — Дори най-изтънчените дирдири не са толкова префърцунени.

— Те са от друга раса — изтъкна Хелсе. — Ще кажете, че ни превъзхождат? Не съм съгласен. Уонките също не биха се съгласили, ако изобщо си направят труда да се занимават с подобен въпрос.

Анахо повдигна презрително рамене, но не отговори.

Каретата навлезе в търговския квартал на града — базара — и продължи из район с малки къщички, които се отличаваха с изключително разнообразие на стилове. Спряха на едно площадче с няколко тухлени кули. Хелсе посочи близката градина, в която седяха десетина мъже със странен вид. Носеха бели ризи и панталони и имаха дълги, спуснати свободно коси, които също бяха бели, в контраст с матовата им черна кожа.

— Локхари — обясни той. — Пътуващи механици от планините северно от езеро Фалас и Централен Кислован. Това не е естественият им цвят — известно е, че боядисват кожата си и избелват косите.

Някои казват, че този обичай им бил наложен от уонките преди хиляди години, за да се различават от уонкоидите, които имат бяла кожа и черни коси. Във всеки случай те не се задържат на едно място, идват, наемат се на работа, получават добри пари, тъй като са изкусни в занаята си, а сетне си тръгват. Някои от тях, след като поработят в заводите на уонките, се преместват на север в Кат. Точно такива биха могли да разчитат уонкски документи или да говорят на техния език. Погледнете стареца, който играе там с детето — смятат го за специалист по всички въпроси, свързани с уонките. Навярно ще поиска солидна сума за услугата и за да не позволя да бъде по-лаком при следващата ни среща, ще си позволя да се пазаря с него. Почакайте ме, ако обичате, сега ще уредя този въпрос.

— Само за момент — спря го Рейт. — На съзнателно ниво съм убеден в твоята честност, но не мога да овладеея сигналите, които изпраща подозрителното ми подсъзнание. Нека уредим въпроса заедно.

— Както желаш — отвърна с лек поклон Хелсе. — Ще изпратя шофьора да го повика — той отново заговори в замрежения отвор.

— Нищо не пречи да бъдем измамени — промърмори недоволно Анахо, — ако двамата са се наговорили предварително.

Хелсе кимна с благоразумен вид.

— Надявам се, че скоро ще разсея съмненията ви.

Миг по-късно старецът застана пред каретата.

— Вътре, ако обичате — покани го Хелсе.

Старецът пъхна беловласата си глава през вратичката.

— Времето ми е ценно, какво искате от мен?

— Нещо, от което ще извлечете определена изгода.

— Изгода значи? Е, поне мога да ви изслушам — той влезе в каретата и се тръшна на седалката с доволно сумтене. Разнесе се остра миризма на гранясала помада. Хелсе се настани насреща му. Хвърли кос поглед на Рейт и произнесе:

— Обсъждането приключи. Не е нужно да се съобразяваш с инструкциите ми.

— Обсъждане? Инструкции? За какво говориш? — повдигна вежди влезният, помислил, че става въпрос за него. — Сигурно ме вземаш за друг. Аз съм Зарфо Детуайлер.

Хелсе махна небрежно с ръка.

— Няма значение. Искаме да ни преведеш един уонкски документ, който може да ни насочи към скрито съкровище. Преведи го правилно и ще получиш част от печалбата.

— А, без тия! — Зарфо Детуайлер размаха черен пръст. — С удоволствие ще поделя част от наградата с вас, но в добавка искам сто секвина и никакви упреци, в случай че преводът не ви удовлетворява.

— За упреците съм съгласен. Но сто секвина неизвестно за какво? Това е абсурдно. Ето пет секвина и можеш да ядеш колкото искаш от сладките.

— Последното ще направя и бездруго — нали съм ваш гост? — Зарфо Детуайлер изсипа цяла шепа лакомства в устата си. — Сигурно ме смятате за калфа, след като ми предлагате пет секвина. Само трима души в цяла Сетра могат да ви кажат къде е горният край на уонкската идеограма. Но само аз бих могъл да разчета скрития ѝ смисъл, след като пропилях трийсет години от живота си в заводите на Ао Хидис.

Пазарлъкът продължи, постепенно Зарфо Детуайлер склони на петдесет секвина и една десета от предполагаемата печалба. Хелсе даде знак на Рейт, който извади документите.

Зарфо Детуайлер взе листата, примижа, намръщи се и прокара пръсти през бялата си грива. Сетне ги погледна и заговори с нисък глас:

— Ще ви изнеса един малък и безплатен урок по уонкските средства за общуване. Уонките са странен народ, в много отношения са уникални. Мозъците им работят на импулси. Те виждат на импулси и мислят на импулси. Речта им също тече на импулси, тонове с различни вибрации, в които нерядко е скрит смисълът на изречението. Всяка идеограма отговаря на определен тон, което означава, че крие в себе си понятие. По тази причина, за да се преведе определен текст, налага се да се осмислят логически съставящите го идеограми. Дори уонките невинаги са точни в изразите си. Сега, за това, което ми носите — нека погледна. Първият тон... хм. Виждате ли този гребен? Обикновено символизира равенство, идентичност. Квадратчето след него, но наклонено наляво, означава „истина“, или „потвърдено схващане“, а може би и „настоящото състояние на света“. А тези знаци са ми неизвестни. Като цяло е малко мъгляво — струва ми се, че е запис на нечие изказване. Тъй като са в долната част на текста, тоест в ниска тоналност, струва ми се, че — но да, тази част означава

положителна воля. А следващите знаци... хм. Това са организатори, показващи реда и значението на отделните елементи. Не ги разбирам, мога само да предполагам общия смисъл. Нещо от рода на: „Бих искал да докладвам, че условията са същите, или непроменени“. Или: „Този човек няма търпение да потвърди, че светът е стабилен и непроменен“. Нещо от този род. Сигурни ли сте, че информацията е свързана със съкровище?

— Продадоха ни я с подобно обяснение.

— Хм — Зарфо подръпна замислено черния си нос. — Нека да видим. Вторият символ — обърнете внимание на зацрихованата част и измествения наклон. Първото символизира „поглед“, второто е отрицание. Не са ми известни организаторите, но смисълът може да е „сляп“ или „невидим“...

Зарфо продължаваше да се труди над документа, да разглежда всяка идеограма, да проследява възможното ѝ значение или — по често — да признава, че не е в състояние да го разбере.

— Излъгали са ви — съобщи накрая. — Сигурен съм, че тук не става дума за пари, за съкровище. Струва ми се, че това е най-обикновено търговско сведение. В него, доколкото успях да разчета, се казва следното: „Бих искал да докладвам, че състоянието остава непроменено.“ После нещо относно странни желания или надежди. „Предстои да се срещна с водача на групата, с този, който командва.“ Тук не разбирам. „Водачът отказва да сътрудничи“, а може би „не се намесва“. „Водачът бавно се променя или става като врага.“ Или, чакай: „Водачът постепенно се променя и заприличва на врага“. За някаква промяна говорят, ама каква — не е ясно. „Нуждая се от още пари.“ Тук се споменава и появата на друг непознат „с особено важно значение“. И това е всичко.

На Рейт му се стори, че забелязва странно облекчение в изражението на Хелсе.

— Не е кой знае каква информация — заяви младежът. — Какво пък, направи каквото можа. Ето твоите двайсет секвина.

— Двайсет секвина! — изръмжа Зарфо Детуайлер. — Уговорихме се за петдесет! Как ще си купя мечтаната ливада, когато непрестанно ме мамят!

— О, не очаквах, че ще си толкова алчен.

— Алчен, така ли? Следващия път сам си прочети документите!

— Защо пък не, като се има предвид помощта, която ни оказа.

— Измамили са ви. Това не е упътване за съкровище.

— Вероятно си прав. Е, както и да е, желая ти приятен ден.

Рейт последва Зарфо навън. Обърна се и подхвърли през отворената вратичка:

— Ще разменя още няколко думи с този господин.

Хелсе очевидно не беше доволен.

— Налага се да обсъдим още един въпрос. Трябва да отнеса информацията в Син нефрит.

— Днес следобед ще ти дам окончателен отговор.

— Както желаеш — кимна сърдито Хелсе. Каретата потегли и Рейт и локхарят останаха на улицата.

— Има ли някоя кръчма наблизо? — попита Рейт. — Ще ми се да си побъбрим, докато пийнем по нещо.

— Аз съм локхар — изсумтя чернокожият старец. — Не замъглявам ума си, нито изпразвам джобовете си за пиене, още по-малко преди пладне. Но би могъл да ме почерпиш с порция замска наденица и гарнитура от първокачествено сирене.

— С удоволствие.

Зарфо го отведе в близкия хранителен магазин, двамата изнесоха покупките си и се настаниха на масата отвън.

— Изумен съм от способността ти да разчиташ идеограми — поде Рейт. — Къде си се учил?

— В Ао Хидис. Работих като калфа при един гравьор на щампи и печати, който беше истински гений. Той ме научи да разпознавам тоновете и ми показва къде щрихите обозначават интензивността на вибрациите, кой звук отговаря на формата и как различните акорди съответстват на плътността и градацията. Както тоновете, така и идеограмите са подвластни на определена симетрия и рационална мисъл, след като окото привикне да ги открива. Но настройката винаги е трудна работа — Зарфо отхапа голямо парче наденица. — Излишно е да уточнявам, че уонкоидите не одобряват подобни занимания и ако заподозрат, че някой локхар изучава езика им, незабавно го гонят. О, те са коварна порода! Да знаеш колко ревниво пазят ролята си на посредници между уонките и света на хората. Хлъзгави са като влечуги. Жените им притежават странна красота, като черни перли, но са жестоки и студени и не си падат по флиртуването.

— Уонките добре ли плащат?

— Като всички останали, колкото се може по-малко. Но тъй като нямаме друг избор, принудени сме да се съгласяваме. Ако цената на труда се покачи, те ще си намерят роби или ще обучат черните или пурпурните. Тогава ще останем без работа, а може и да изгубим свободата си. Ето защо търпим и не се оплакваме, и веднага щом научим занаята, тръгваме да си търсим по-добре платена работа.

— Много е възможно — смени темата Рейт — яосът Хелсе, този с костюма в зелено и сиво, да те разпитва за същите неща, които сега обсъждаме. Не е изключено дори да ти предложи пари.

Зарфо отхапа ново парче от наденицата.

— Ако ми плати достатъчно, ще чуе същото.

— В такъв случай — заяви Рейт — най-добре да разговаряме за най-обикновени неща, от които не бихме извлекли полза и двамата.

Зарфо продължаваше да дъвче замислено.

— Всъщност, каква изгода се надяваш да получиш?

— Не бих посмял да правя преценки, тъй като ще поискаш от Хелсе повече или ще се опиташ да измъкнеш поравно и от двамата ни.

Зарфо си позволи една уморена въздишка.

— Имаш твърде лошо мнение за локхарите. Нашата дума е като хвърлен камък, уговорим ли веднъж сделката, не се отмятаме.

Пазарлъкът продължи още известно време, в повече или по-малко дружелюбен тон, докато накрая се спряха на сумата от двайсет секвина, за която Зарфо склони да запази темата на разговора в тайна също тъй ревниво, както би опазвал мястото, където си крие спестяванията, и сумата беше платена.

— Да се върнем за кратко на уонкския документ — предложи Рейт. — Там се споменаваще някакъв „водач“. Имаше ли намек или указание кой може да е той?

Зарфо помръдна с устни, припомняйки си текста.

— Вълчи тон, сочещ знатен дворянин, придружен от почетен акцент, който би могъл да означава „личност от висша класа“ или „по ваш образ и подобие“. Трудно е да се прецени. Когато уонките четат идеограмите, те възприемат тоновете, които стимулират визуални изображения, съвършени до най-малката подробност. Уонките ще получат мислен образ на обсъжданата персона, докато за някой като мен това са само груби щрихи. Не мога да ти кажа повече.

— В Сетра ли работиш?

— За съжаление. Човек на моята възраст да продължава да се бърти — не е ли жалко? Но вече съм близо до заветната цел и тогава се прибирам в Смаргаш, в Локхара, за да купя мечтаната ливада, да си взема млада жена и меко кресло край огнището.

— В Ао Хидис в космическия завод ли работи?

— Да, след време ме прехвърлиха в един от цеховете, където поправях и инсталирах въздушни пречистватели.

— Значи локхарските механици са доста вещи в занаята?

— Ами така е.

— Има ли такива сред тях, които да са специалисти по пултове за управление и навигационни прибори?

— Естествено. И двете са от сложните науки.

— Да знаеш такива механици да са емигрирали в Сетра?

Зарфо хвърли на Рейт преценяващ поглед.

— И колко ще струва подобна информация?

— Овладей лакомията си — озъби се Рейт. — Край с даренията за днес. Само още една наденица, ако искаш.

— Може би по-късно. А сега, за механиците — в Смаргаш трябва да са десетки, дори стотици, пенсионирани след почти цял живот бъртене.

— Дали биха се съгласили да участват в едно опасно начинание?

— Без съмнение, ако рискът е малък, а печалбата значителна. Какво всъщност предлагаш?

Рейт заговори бавно, като обмисляше всяка дума.

— Да предположим, че някой иска да отмъкне уонкски кораб и да отлети с него в неизвестна посока — колко специалисти ще са му нужни и колко ще струва да ги наеме?

Зарфо, за облекчение на Рейт, не се облеци от изненада и изумление. Той метна последното парче от наденицата в устата си, премлясна блажено и отвърна:

— Струва ми се, че се интересуваш дали по моя преценка е възможно подобно начинание. Случвало се е да обсъждаме такива неща на шега, тъй като корабите не се охраняват строго. Да, планът е напълно осъществим. Но за какво може да ти дотрябва космически кораб? Лично аз за нищо на света не бих посетил дирдирите на Сибол, нито бих се зареял из безкрая на вселената.

— Не мога да обсъждам сега целта на полета.

— Добре де, колко пари предлагаш?

— Планът ми не е стигнал до този етап. Каква, според теб, ще е подходящата сума?

— За да рискувам живота и свободата си? Не бих си мръднал пръста за по-малко от петдесет хиляди секвина.

Рейт се надигна.

— Получи своите петдесет секвина, а аз — нужната информация. Разчитам да опазиш нашата тайна.

Зарфо се облегна на пейката.

— Не бързай толкова. Вече съм стар и може животът ми да не струва чак толкова. Трийсет хиляди? Двайсет? Десет?

— Цената започва да придобива приемливи размери. Колко души екипаж ще ми е нужен?

— Четири или петима, може би шест. За дълъг полет ли става въпрос?

— Ще разкрия крайната цел веднага щом излезем в открития космос. Десет хиляди секвина ще са само първоначалната вноска. Тези, които дойдат с мен, ще се завърнат по-богати, отколкото в най-необузданите си мечти.

Зарфо също се надигна.

— Кога възнамеряваш да отпътуваш?

— Колкото се може по-скоро. И още нещо — Сетра гъмжи от шпиони. Важно е да не привличаме ничие внимание.

Зарфо се изсмя пресипнало.

— Затова ли тази сутрин дойде да ме търсиш с карета, която струва хиляди секвина? Дори сега сме под наблюдение.

— Забелязах. Но този тип бие прекалено на очи, за да е шпионин. Е, кога ще се срещнем отново и къде?

— Утре преди пладне край сергията на Упас, космическия търговец в Серкада. Внимавай да не те проследят. Този тип там ми прилича на наемен убиец, ако се съди по дрехите и маниерите.

Споменатият мъж избра този момент да се приближи към масата.

— Вие ли сте Адам Рейт?

— Да.

— Със съжаление трябва да ви съобщя, че гилдията на наемните убийци е сключила договор на ваше име с поръчка: смърт чрез

дванайсет докосвания. Сега ще приложи първото от тях. Ще бъдете ли така добър да си оголите ръката? Само ще ви боцна леко с тази пръчка.

Рейт отстъпи назад.

— Не смятам да правя подобно нещо!

— Я да се махаш! — извика Зарфо Детуайлер на убиеца. — Този човек ми струва десет хиляди секвина жив и нищичко мъртъв.

Убиецът не му обърна внимание, а се обърна отново към Рейт.

— Моля ви, прекратете недостойното си поведение. В противен случай процесът ще се удължи и ще бъде по-болезнен за всички ни. Така че, ако обичате...

— Върви си, не чу ли какво ти казах? — кресна му Зарфо. Вдигна един стол и го стовари върху убиеца, който рухна на земята. Локхарят обаче не изглеждаше удовлетворен от постигнатото. Вдигна пръчката и я забодде в бедрото на убиеца, през панталоните от рипсено кадифе.

— Спри! — проплака убиецът. — Това беше убождане номер едно!

Зарфо сграби цяла шепа пръчки от разтворената чанта на злощастния наемник.

— А ето — изрева той — номерата от две до дванайсет! — притиснал с крак шията на убиеца, той му напъха пръчките в задника. — Ето, получи ли си го! Искаш ли следващата серия, от тринайсет до трийсет и четири?

— Не, не, пуснете ме, аз съм обречен човек!

— Не зная дали си обречен, но си по-скоро дребен мошеник, отколкото убиец.

Минувачите бяха спрели да ги гледат. Внушителна жена с розова копринена рокля изтича при тях.

— Ей, ти, космат черен негоднико, какво правиш с бедния убиец? Не виждаш ли, че човекът се опитва да си изпълни задълженията?

Зарфо вдигна бележника на наемника и го разтвори.

— Я да видим. Хм, май твоят съпруг е следващият в списъка.

Жената погледна с изцъклени очи убиеца, който куцукаше към отсрещния край на улицата.

— Време е да изчезваме — прошепна Рейт.

Шмугнаха се в една малка уличка и изтичаха при колиба, заобиколена с ограда от жив плет.

— Това е районното трупохранилище — обясни Зарфо. — Тук никой няма да ни безпокои.

Рейт пристъпи предпазливо през прага и огледа каменните маси, на една, от които бе положен труп на дребно животинче.

— Да чуем сега — поде Зарфо, — кой е твоят враг?

— Предполагам, че е един тип на име Дордолио. Но не съм сигурен.

Зарфо огледа бележника.

— Ще видим. Адам Рейт, настанен в „Ханът на пътешественика“, договор номер две-три-пет, предплатено. Днешна дата, послеслов „спешно“. Предплатено, а? Какво пък, да опитаме с една малка измама. Отиваме в моята къща.

Той отведе Рейт при една от черните кули и го въведе през сводестата врата. На масата имаше телефон. Зарфо вдигна слушалката.

— Свържете ме с гилдията на наемните убийци. В отговор се чу гробовен глас:

— Ние сме тук, за да изпълняваме вашите желания.

— Става въпрос за договор номер две-три-пет — продължи Зарфо, — относно субект на име Адам Рейт. Бих искал да заплатя сумата за неговото изпълнение.

— Един момент, господине.

Гласът се обади пак след малко.

— Договорът е предплатен, господине, и изпълнението му е назначено за тази сутрин.

— Предплатен? Невъзможно. Не съм го предплащал. Кое е името на разписката?

— Името ли? Хелсе Изам. Сигурен съм, че няма грешка, господине.

— Може и да сте прав. Ще обсъдя този въпрос със споменатия човек.

— Благодаря ви, господине, и винаги на вашите услуги.

9.

Рейт се прибра в „Ханът на пътешественика“ и с известен трепет пристъпи в преддверието, където откри Траз.

— Случило ли се е нещо, или всичко е постарому?

— Онзи яо — Хелсе ли се казваше? — потъна в мълчание, след като ти слезе от каретата. Вероятно не му допаднаше нашата долнопробна компания. Каза ни, че довечера ще вечеряме с господаря Син нефрит и че ще намине преди това, за да ни изнесе кратка лекция относно правилата на благоприличието. След това отпътува с каретата.

„Озадачаваща последователност от събития“ — помисли си Рейт. И още един интересен въпрос — договорът бе за дванайсет докосвания. Ако желяеха да се отърват от него спешно, защо не бяха предпочели нож, куршум или лъчамет, които щяха да свършат същата работа? Какво спешно можеше да има в някакво първо от дванайсет убощдания? Начин да се ускори процесът?

— При мен обаче се случиха много неща — заяви той на Траз. — Повечето от които остават в сферата на необяснимото.

— Колкото по-скоро напуснем Сетра, толкова по-добре — бе мрачният отговор на Траз.

— Съгласен.

Появи се Анахо, току-що избръснат и великолепен в своята нова черна куртка с вдигната яка, бледосини панталони и алени, високи до глезените ботушки с модерни, усукани нагоре върхове. Рейт отведе двамата в едно сепаре и им разказа за събитията от деня.

— Сега само ни трябват пари, които се надявам да измъкна от Чизанте.

Следобедните часове се изтърколиха бавно. Най-сетне пристигна Хелсе, издокаран в лъскав костюм от яркожълто кадифе.

— Наслаждавате ли се на прелестите на Кат?

— Ами да — заяви Рейт. — Никога не съм се чувствал по-безгрижен.

Хелсе оставаше все така самоуверен.

— Чудесно. А сега, относно тази вечер лорд Чизанте смята, че вие и приятелите ви можете да сметнете официалната вечеря за твърде досадна. Той препоръчва далеч по-непринудена среща, във време, удобно за вас, например сега, ако желаете.

— Готови сме — отвърна Рейт. — Но нека да припомним, че разчитаме на достойно посрещане. Нямам никакво желание да се прокрадвам в двореца през задната врата.

Хелсе махна успокояващо с ръка.

— За непринудена среща — непринуден протокол. Такива са правилата тук.

— Тогава нека да уточним. Нашето положение изисква да бъдем въведени през парадния вход. В случай че лорд Чизанте не е съгласен, ще трябва да се срещнем другаде — например в някоя кръчма около Овала.

Хелсе се засмя скептично.

— По-скоро би нахлупил шапка на палячо и би подскочал на арената на някой пътуващ цирк! — той поклати тъжно глава. — Но за да избегнем затрудненията, съгласен съм да използваме парадния вход. Пък и каква разлика, в края на краищата?

Рейт се усмихна.

— Особено след като Чизанте е заповядал да ни вкарат през кухнята и предполага, че е станало точно така, нали? Е, ще преглътна това в името на компромиса. Да тръгваме.

Този път пътуваха до двореца Син нефрит в изящна черна лимузина. По заповед на Хелсе тя спря пред парадния вход. Хелсе слезе пръв, хвърли замислен поглед към прозорците на фасадата, след което въведе тримата чуждоземци в просторното фойе. Прошепна няколко думи на портиера, покани ги да продължат нагоре по широко стълбище и ги отведе в неголям салон, боядисан в златистозелено, от който се разкриваше гледка към вътрешния двор.

Лорд Чизанте не беше в салона.

— Ако обичате, седнете — предложи им делово Хелсе. — Лорд Чизанте ще дойде всеки момент — той им кимна и напусна помещението.

Изминаха няколко минути, преди да се появи Чизанте. Беше облечен в дълга бяла тога, бели обувки и носеше на главата си малка черна шапчица. Изглеждаше кисел и раздразнителен, докато местеше поглед от един на друг.

— Кой е човекът, с когото разговарях преди?

Хелсе му прошепна нещо в ухото и той се обърна към Рейт.

— Ясно. Е, в такъв случай, чувствайте се като у дома си. Хелсе, нареди ли да поднесат нещо освежително?

— Разбира се, ваше превъзходителство.

Появи се прислужник с количка, върху която бяха подредени сладкиши, кубчета пикантно месо, кани с вино и гарафи с есенции. Рейт поиска вино, Траз — чаша сироп. Анахо си сипа зелена есенция, лорд Чизанте избра ароматна димяща пръчка и закрачи напред-назад, като я размахваше във въздуха.

— Имам лоши новини за вас — заговори той без предисловие. — Реших да променя решението си относно възнаграждението, така че не очаквайте да получите нищо от мен.

Рейт сръбна от виното и помисли, преди да отговори.

— Означава ли това, че ще се доверите на твърденията на Дордолио?

— Не мога да разисквам с вас този въпрос. Приемете решението ми в най-общ смисъл.

— Лично аз нямам никакви претенции към вас — рече спокойно Рейт. — Пристигнах вчера само за да ви съобщя вестта за вашата дъщеря.

Лорд Чизанте приближи пръчицата към ноздрите си.

— Обстоятелствата около нейната кончина вече не ме интересуват.

Анахо се изсмя презрително.

— Съвсем обяснимо! В противен случай ще бъдете принуден да изпълните дадената дума!

— Ни най-малко — възрази лорд Чизанте. — Думите ми бяха предназначени само за персонала на Син нефрит.

— Ха-ха! Кой ще ви повярва, след като се оказа, че сте наели убиец за моя приятел?

Лорд Чизанте отстрани пръчицата и го изгледа стъписано.

— Убиец? Какво означава това?

— Вашият помощник — Рейт посочи Хелсе — е сключил договор тип осемнайсет на мое име. Смятам да предупредя Дордолио, слугата ви си има отровно жилище.

Лорд Чизанте изгледа намръщено Хелсе.

— Какво ще кажете за това?

Хелсе изглеждаше така, сякаш всеки миг ще заплаче.

— Опитвах се да бъда ваш верен помощник.

— Пресилен ентусиазъм! Какво искате, да превърнете Син нефрит в прицел на всеобщи насмешки? Ако тази безсрамна история се разчуе... — гласът му потрепери.

Хелсе вдигна рамене и си наля чаша вино.

Рейт се изправи.

— Изглежда, нямаме повече работа тук.

— Само момент — спря го лорд Чизанте. — Оставете ме да помисля... Нали разбирате, че тази история с убийството може да се окаже празна работа?

Рейт бавно поклати глава.

— Позволете да бъда скептичен, вече на два пъти вие променяхте твърде лековато решението си.

Лорд Чизанте се извъртя рязко. Пръчицата падна върху килима, където димът ѝ се усили. Рейт се наведе, вдигна я и я постави в един пепелник. Междувременно Чизанте бе излязъл.

— Защо го направи? — попита насмешливо Хелсе.

— Отговори си сам.

Лордът се появи отново. Махна на Хелсе да се отдръпнат в ъгъла, където двамата размениха няколко тихи думи, после Чизанте отново излезе.

Хелсе се обърна към Рейт.

— Лорд Чизанте ме упълномощи да ви заплатя сумата от десет хиляди секвина, при условие че напуснете Кат незабавно и се върнете в Котан с първия кораб от Верводей.

— Нетърпението на лорд Чизанте е колкото странно, толкова и необяснимо — подхвърли Рейт.

— Това ли е таванът на неговите възможности? — попита нехайно Анахо.

— Лордът не ми е поставял ограничения — призна Хелсе. — Той държи да си тръгнете и е готов да ви помогне с всичко необходимо за

целта.

— В такъв случай ще поискаме един милион — рече Анахо. — Щом ни предлагате да участваме в тази позорна сделка, нека поне се продадем скъпо.

— Твърде скъпо — поклати глава Хелсе. — Двайсет хиляди секвина е по-разумна цена.

— Недостатъчно са — възрази Рейт. — Трябват ни повече.

Хелсе огледа тримата мълчаливо. Накрая рече:

— За да не губим повече време, ще ви съобщя максималната сума, която лорд Чизанте е готов да заплати. Тя е петдесет хиляди секвина, според мен доста щедро предложение, включващо и транспорта до Верводей.

— Приемаме — кимна Рейт. — Излишно е да казвам, че очаквам от теб да прекратиш договора с гилдията на наемните убийци.

Хелсе се усмихна злобно.

— Вече получих нареждания по този въпрос. Кога смятате да отпътувате от Сетра?

— До един ден.

Забогатели с петдесет снопа пурпурни секвини, тримата напуснаха двореца Син нефрит и се качиха на черната лимузина. Хелсе не беше с тях.

Колата се понесе назад през сумрака с цвят на канела, под улични фенери, които все още не бяха запалени. Мъгляви светлинки блещукаха зад прозорците на къщите и дворците, а в една от големите градини имаше вечерно празненство.

Лимузината изтрополи по дървен мост, украсен с фенери, и навлезе в квартал от нагъсто построени къщурки от дялани трупи, с чайни и кафенета на всеки ъгъл. Прекосиха район от пустеещи тъмни постройки и най-сетне достигнаха Овала.

Рейт слезе пръв от колата. Траз се шмугна край него и се хвърли върху черния, притаен в сенките силует. Блесна метал и Рейт се просна на земята, но не успя да се изплъзне на яркото виолетово сияние. Нещо, наподобяващо нагорещен чук, го халоса по главата и той остана да лежи зашеметен, докато Траз се боричкаше с убиеца. Анахо пристъпи напред с извадено оръжие. Стоманеното острие се стрелна

като жило и прониза мъжа в рамото. Оръжието му изтрополи на калдъръма.

Рейт се надигна бавно, като се олюляваше. Едната страна на лицето му смъдеше, сякаш беше попарена с вряла вода, миризма на озон и изгоряла плът дразнеше неприятно ноздрите. Той доуцука до мястото, където Траз стискаше нападателя в желязна хватка, докато Анахо го освобождаваше от кинжала и портфейла. Мъжът носеше качулка, Рейт я смъкна, за да открие за своя изненада лицето на ентузиазириания пламенен реформатор, с когото бе разговарял предната нощ.

Минувачите, които бяха замрели по местата си при изстрела, сега започнаха да се приближават. Отнякъде отекна свирката на уличен патрул. Реформаторът се задърпа.

— Пуснете ме, те ще ме превърнат в ужасяващ пример за назидание!

— Защо се опита да ме убиеш? — поиска да узнае Рейт.

— Нужно ли е да питаш? Пуснете ме, моля ви!

— И защо да те пускаме? Току-що направи опит да ми видиш сметката! Нека те заловят.

— Не! Ще пострада Обществото.

— Ами тогава ми кажи защо стреля по мен.

— Защото си опасен! Опитваш се да ни разделиш! Вече има брожения! Неколцина от нас, чиято вяра не е толкова силна, настояват да намерим кораб и да се отправим на пътуване в космоса! Каква безмерна глупост! Единственият път е ортодоксалният! Казвам ти, опасен си, затова реших да те премахна!

Рейт въздъхна отчаяно. Патрулът вече беше съвсем близо.

— Утре напускаме Сетра, беше излишно да си правиш труда — каза и блъсна мъжа надолу по алеята. — Благодарите се, че сме милостиви хора!

Реформаторът изчезна в настъпващия мрак. Дотича патрулът — високи мъже с костюми на черни и червени райета, въоръжени с палки с нажежени краища.

— Какво е станало?

— Нападна ни крадец — обясни Рейт. — Опитва се да ни ограби, после се скри зад онези сгради.

Патрулът продължи в указаната посока, Рейт, Анахо и Траз влязоха в хана. Докато вечеряха, Рейт им разказа за уговорката със Зарфо Детуайлер.

— Утре, ако всичко бъде наред, заминаваме, махаме се от Сетра.

— Твърде скоро, ако ме питаш — бе навъсеният коментар на Анахо.

— Съгласен. Но вече бях шпиониран от уонки, убийството ми бе поръчано от аристократи, а някакъв член на „култа“ ме простреля. Нервите ми няма да издържат повече.

До масата се приближи хлапе, облечено в тъмночервена ливрея.

— Адам Рейт?

— Кой го търси? — отвърна настръхнал Рейт.

— Нося писмо за него.

— Дай го тук — той разкъса плика и плъзна поглед по пищния шрифт на текста.

„Поздрави от гилдията на наемните убийци. Адам Рейт, свеждаме до вашето знание, че тъй като си позволихте да нападнете наш упълномощен представител в момента на изпълняване на неговите задължения, да повредите снаряжението му и да му причините болка и унижение, очакваме да ни бъде заплатена наказателна вноска от осемнайсет хиляди секвина.

Ако сумата не бъде внесена в най-кратки срокове в нашата централна канцелария, ще бъдете убит чрез комбинация от няколко способа. Незабавното ви съдействие обаче ще бъде взето предвид. Моля ви, не напускайте Сетра, нито се противете по какъвто и да било начин, тъй като това само ще доведе до увеличаване размера на наказанието.“

Рейт хвърли писмото на масата.

— Дордолио, уонкът, лорд Чизанте, Хелсе, „култът“, гилдията на наемните убийци. Кой остана?

— Е, поне утре вече не е „твърде скоро“ — посочи разсъдливо Траз.

10.

На следващата сутрин Рейт използва един от допотопните яоски телефони, за да се свърже с двореца Син нефрит, и поиска да разговаря с Хелсе.

— Нали ми обеща, че ще прекратиш договора с компанията на убийците?

— Договорът е прекратен. Научих, че възнамеряват да предприемат собствени действия, с което ще трябва да се справяш сам.

— Именно — въздъхна Рейт. — Напускаме Сетра незабавно и се нуждаем от помощта на лорд Чизанте.

Хелсе издаде неопределен звук.

— Какви са ти плановете?

— Единствено да се измъкна жив от града.

— Тръгвам веднага. Ще ви откарам до една периферна станция за вагонетки. От Верводей всеки ден потеглят кораби към различни краища на света, не се съмнявам, че ще намерите нещо подходящо.

— Ще бъдем готови до обяд или малко преди това.

Рейт пое пешком към Серкада, като по пътя взе всички възможни предпазни мерки, и пристигна на срещата почти уверен, че не е бил проследен. Зарфо вече го очакваше, прибрал бялата си коса в боне, черно като лицето му. Той незабавно го отведе в избата на една бирария. Настаниха се край каменна маса, Зарфо махна на един чирак да им донесе големи каменни чаши с горчив ейл.

След като отпиха, локхарят заговори делово.

— Преди да зачеркна досегашния си живот заради едно безумно начинание, покажи ми цвета на парите.

Без да говори, Рейт хвърли на масата десет снопчета сияещи пурпурни секвини.

— Аха! — провикна се Зарфо Детуайлер. — Каква красива гледка! Тези за мен ли са? Ще ги прибера веднага, за да не им се случи нещо лошо.

— А теб кой ще пази? — попита Рейт.

— Тихо, момко, тихо — озъби се локхарят. — Щом приятели не могат да се разберат в избата на бирария, какво ще стане, ако ги сполети нещастие?

Рейт прибра парите в портфейла си.

— Нещастieto вече ни сполетя. Убийците са обезпокоени от вчерашната история. Но вместо да отмъстят на теб, сега заплашват мен.

— Да, с тези типове трудно се излиза на глава. Ако искат пари, не им давай. Човек винаги може да се бие за живота си.

— Предупредиха ме да не напускам Сетра, докато не изберат подходящия момент, в който да ме убият. Въпреки това предлагам да тръгнем колкото се може по-скоро.

— Хитро! — Зарфо гаврътна бирата и тропна с каменната халба върху масата. — Но как смяташ да се изплъзнеш на убийците? Те несъмнено следят всяко твое движение.

Рейт подскочи от някакъв шум само за да установи, че чирачето е донесло на Зарфо нова халба. Чернокожият пъхна нос в чашата, за да скрие усмивката си.

— Убийците са прословути с упоритостта си, но все ще намерим някакъв начин да ги надхитрим. Връщай се в твоя хотел и се приготви. По пладне ще дойда при теб и ще видим какво може да се направи.

— По пладне? Чак тогава?

— Какво значение има час или два? Трябва да приключа с някои дела.

Рейт се върна в хана, където Хелсе вече беше пристигнал с черната лимузина. Атмосферата беше напрегната и враждебна, при вида на Рейт яосът скочи на крака.

— Времето не чака, а съм тук отдавна! Ела, ако не побързаме, ще изпуснем следобедната вагонетка за Верводей!

— Не смяташ ли, че точно това очакват убийците? Планът ти е лишен от въображение.

Хелсе повдигна раздражено рамене.

— Имаш ли по-добра идея?

— Бих искал да изпробвам една.

— Лорд Чизанте няма ли въздухолет? — намеси се невъзмутимо Анахо.

— В момента е повреден.

— А друг не може ли да се намери?

— За подобна работа? Съмнявам се.

Изминаха пет минути. Хелсе отново взе думата.

— Колкото повече чакаме, толкова по-малко време ти остава — той посочи към прозореца. — Виждаш ли двамата мъже с кръгли шапки? Чакат те да излезеш. Сега вече не можем да използваме и колата.

— Иди и им кажи да си вървят — предложи Рейт.

— Не и аз — разсмя се Хелсе.

Измина още половин час. Зарфо влезе с наперен вид във фоайето и поздрави групата с махване на ръка.

— Готови ли сме?

Рейт посочи убийците на площада.

— Очакват ни.

— Отвратителни създания — съгласи се Зарфо. — Само в Кат търпят такива — стрелна с крайчеца на окоето Хелсе. — Този защо е тук?

Рейт обясни обстоятелствата, Зарфо погледна към Овала.

— Това ли е въпросната кола — черната лимузина със сребристосиния кръст? Ако е така, няма нищо по-просто. Ще отпътуваме с нея.

— Няма да се получи — възрази Хелсе.

— И защо? — попита Рейт.

— Лорд Чизанте не би искал да се забърква в подобна история, нито пък аз. Току-виж гилдията реши да издаде и на мен присъда.

Рейт се разсмя горчиво.

— А кой пръв ги потърси? Тръгваме към колата, ще караш като луд.

Хелсе се поколеба, огледа се намусено, сетне кимна.

— Щом настояваш.

Групата напусна хана и се запъти към колата. Убийците ги приближиха.

— Господине, струва ми се, че вие сте Адам Рейт?

— И какво, ако съм?

— Може ли да попитаме къде отивате?

— В замъка Син нефрит.

— Точно така — потвърди безизразно Хелсе.

— Надяваме се, че си давате сметка за наказанието, в случай че престъпите правилата?

— Да, естествено.

Убийците размениха няколко, думи шепнешком и единият от тях заяви:

— В такъв случай смятаме, че ще е най-добре, ако ви придружим.

— Няма място — заяви хладно Хелсе.

Убийците не му обърнаха внимание. Единият от тях тръгна към лимузината. Зарфо го дръпна за ръкава. Убиецът го погледна през рамо.

— А аз съм локхар — съобщи му Зарфо и го зашлеви с опакото на ръката си така, че го събори на земята. Вторият убиец го изгледа втрещено, после извади пистолет. Острието на Анахо пропя във въздуха и се впи в гърдите на убиеца. Първият все още се опитваше да се изправи, Зарфо го изрита с ужасна сила в брадичката, той тупна по очи и остана да лежи неподвижно.

— В колата — нареди Зарфо. — Време е да изчезваме.

— Какво фиаско — прошепна Хелсе. — Аз съм опозорен.

— Да се махаме от Сетра — провикна се Зарфо. — Ще изберем някой по-рядко използван път.

Лимузината се понесе по тесни улички и не след дълго излезе в полето.

— Къде ни караш? — попита Рейт.

— Във Верводей.

— Глупости! — изсумтя Зарфо. — Карай на изток, в провинцията. Ще слезем до река Джинга и от там ще се спуснем до Кабасас.

Хелсе се опитваше да ги вразуми.

— На изток има само пуцинаци. Колата ще затъне. Ще изчерпим енергоклетките.

— Какво значение?

— За теб може да няма. Но аз как ще се върна в Сетра?

— Това ли смяташ да направиш след всичко, което се случи?

Яосът промърмори нещо под нос.

— Аз съм белязан човек. Ще ми поискат петдесет хиляди секвина, които не мога да платя — и всичко заради твоите безумни

манипулации.

— Това са твои проблеми. Карай на изток — докато колата спре или пътят свърши.

Хелсе махна отчаяно с ръка.

Пътят се виеше из приказно красива равнина с лениви поточета и езерца от двете страни. Дървета с увиснали черни клони къпеха листа с цвят на тютюн в рекичките под тях. Рейт непрестанно поглеждаше назад, но нямаше и следа от преследвачи. Сетра скоро се скри в далечината зад тях.

Хелсе престана да мърмори и се съсредоточи върху пътя, като се озърташе напрегнато. Рейт внезапно се изпълни с подозрение.

— Я спри за малко! — нареди той.

Хелсе се озърна.

— Да спра ли? Защо?

— Какво следва нататък?

— Две планини.

— Защо пътят е в такова добро състояние? А същевременно няма никакво движение.

— Ха! — плесна се с длан по бедрото Зарфо. Планинският санаториум за умопобъркани! Бас държа, че е някъде тук.

Хелсе ги възнагради със зловна усмивка.

— Каза ми да карам до края на пътя и това правя. Струва ми се, че онова местенце ще е подходящо скривалище.

— Не и за мен — отвърна Рейт. — Ако обичаш, без повече подобни невинни грешки.

Хелсе стисна устни и отново извърна поглед към пътя. На следващото кръстовище зави на юг. Навлязоха в хълмист терен.

— Къде води този път? — попита Рейт.

— Към старите живачни мини, изоставени планински курорти и няколко ферми.

Колата навлезе в гора, покрита с черен мъх, и пътят се изви още по-стръмен. Слънцето се скри зад един облак и гората стана мрачна и усойна, след това отстъпи място на мъглива ливада.

Хелсе погледна индикатора.

— Имаме енергия само за още час.

Рейт посочи планините пред тях.

— Какво лежи оттатък?

— Пустош, обитавана от едно племе на име хокхар. Там е и Езерото на черната планина, откъдето черпи водите си Джинга. Пътят не е нито безопасен, нито лек. Но по него може да се напусне Кат.

Прекошиха ливадата. От двете страни се появиха дървета с дебели стебла и жълтеникави гъбести листа.

Пътят ставаше все по-разнебитен и на места беше запрещен от паднали клони. От едната му страна се издигаше стръмна скална стена.

При една изоставена мина пътят неочаквано свърши. Почти в същия момент индикаторът на енергоклетките се спусна към долната граница. Колата спря с мъчително разтърсване, настъпи тишина, в която се чуваше само свистенето на вятъра.

Пътуващите огледаха оскъдния си багаж. Мъглата се разсея, слънцето озари планинския склон през високи облаци, обагряйки го в бакърено.

Рейт огледа планината, проследявайки една пътека нагоре по билото. Обърна се към Хелсе.

— Е, накъде сега? Към Кабасас или обратно за Сетра?

— За Сетра, естествено — младежът погледна тъжно колата.

— Пеша?

— По-добре, отколкото пеша за Кабасас.

— Ами убийците?

— Налага се да рискувам.

Рейт извади визоскопа и огледа пътя, по който бяха дошли.

— Не виждам преследвачи. Мисля, че... — той млъкна, забелязал изненадата на Хелсе.

— Какъв е този уред? — попита младият благородник.

Рейт обясни.

— Значи Дордолио е бил прав — поклати с почуда глава Хелсе.

— Не зная какво ти е казал Дордолио — отвърна Рейт, — освен че сме невежи варвари. Тук пътищата ни се разделят. Предай нашите поздравии на лорд Чизанте.

— Почакай малко — Хелсе погледна разколебано в посоката, където се намираще Сетра. — Кой знае, може пък в Кабасас да е по-безопасно. Убийците със сигурност ще хвърлят цялата вина върху мен — впери поглед в стръмния склон на планината и въздъхна мрачно. — Абсолютно безумие, казвам ви.

— Излишно е да ти напомняме, че не сме дошли тук по собствена воля — подсмихна се Рейт. — Е, време е да тръгваме.

Изкатериха се върху насипа пред входа на мината и надзърнаха в тунела, от който сълзеше червеникава слуз. Следи от стъпки водеха навътре. Бяха приблизително с човешки размери, но с формата на кегли или кратуни, на пет сантиметра пред стеснението личаха три отпечатъка от пръсти. Докато оглеждаше следите, Рейт почувства, че косата му настръхва. Наостри слух, но откъм тунела не идваше никакъв шум.

— Какви са тези отпечатъци? — обърна се към Траз.

— На бос фунг вероятно — дребен екземпляр. Или по-скоро на пнум. Следите са съвсем пресни. Наблюдавал ни е, докато сме се приближавали.

— Хайде да се махаме от тук — промърмори Рейт.

Час по-късно стигнаха билото на хълма и спряха, за да се полюбуват на панорамата. Земята на запад бе забулена в следобедна мараня и Сетра бе само разноцветно петно, като щрих на четка. Далече на изток блещукаше Езерото на черната планина.

Пътниците прекараха една зловеща нощ в покрайнините на гората, будени непрестанно от различни звуци: тихи, но вледеняващи писъци, потропвания като удари върху кухо дърво, коварния вой на нощните кучета.

Най-сетне настъпи сутринта. Закусиха с плодове от пътниче, след това продължиха по базалтовата козирка към дъното на гориста долина. Пред тях се простираше, равно и спокойно, Езерото на черната планина. Самотна рибарска лодка се носеше по повърхността и не след дълго се скри зад една скална издатина.

— Хокхари — обяви Хелсе. — Древните врагове на яосите. В наши дни се крият отвъд планините.

Траз вдигна ръка.

— Там има пътека.

Рейт погледна нататък.

— Не я виждам.

— И въпреки това е там, подушвам и дим от горящи дърва на разстояние около три мили.

Пет минути по-късно Траз закова на място.

— Няколко души се приближават.

Рейт напрегна слух, но не чу нищо. Ала наистина малко по-късно трима непознати се появиха на пътеката пред тях: високи, набити мъже с тънки ръце и крака, облечени в мръснобели ризи от груба тъкан и с малки шапчици от същата материя на главите. Те спряха веднага щом съгледаха пътниците, след това се обърнаха и отстъпиха назад по пътеката, като се оглеждаха страхливо през рамо.

След четвърт миля пътеката напусна гората и се насочи към мочурливия бряг на езерото. Селото на хокхарите се състоеше от наколни жилища и кей, който се простираше на стотина метра навътре във водата. В далечния край се виждаха десетина плоскодънни лодки. На брега се мотаеха петнайсетина мъже, които се озъртаха тревожно и размахваха войнствено къси ножове и арбалети.

Пътниците ги приближиха.

Най-високият и най-якият от хокхарите се провикна със смешно тънък и писклив гласец:

— Кой сте вие?

— Пътници за Кабасас.

Хокхарите ги изгледаха недоверчиво, след това вдигнаха глави към пътеката в планината.

— Къде са останалите от вашата група?

— Няма други, само ние сме. Можете ли да ни продадете лодка и малко храна?

Хокхарите свалиха оръжия.

— Тук храна се намира трудно — отвърна водачът. — А лодките са най-голямата ни ценност. Какво можете да ни предложите в замяна?

— Само шепа секвини.

— Какво полза от вашите секвини, след като трябва да идем в Кат, за да ги харчим?

Хелсе прошепна нещо в ухото на Рейт. Той се обърна към хокхарите:

— Добре тогава, ще си продължим по пътя. Чухме, че имало и други селца около езерото.

— Какво? Нима ще търгувате с дребни крадци и мошеници? Там всички са такива. Ще ви спасим от собствената ви глупост и ще направим отстъпка само за да не бъдем негостоприемни.

В края на краищата Рейт плати двеста секвина за лодка в поносимо състояние и провизии в количество, което според хокхарския вожд би трябвало да бъде достатъчно, докато стигнат Кабасас — няколко щайги със сушена риба, чувалче с корени, руло люта кора, пресни и сушени плодове. Срещу още трийсет секвина си осигуриха водач на име Цутсо, кръглолик, охранен младеж с широка усмивка. Цутсо заяви, че първата част от тяхното пътуване ще бъде най-опасната.

— В началото ще преминем праговете, след това Големия улей, нататък плаването вече е безпрепятствено.

По обяд, след като разпънаха едно малко платно, те напуснаха селцето на хокхарите и целия следобед се носеха по тъмните води към две скали, които бележеха края на езерото и началото на река Джинга. По залез-слънце лодката премина между скалите, върху всяка от които стърчаха руини, черни на фона на пепеляво кафявото небе. В подножието на дясната скала имаше неголяма ниша с каменист бряг — Рейт поиска да хвърлят котва там, за да прекарат нощта, но Цутсо отказа категорично.

— Тези замъци са обитавани от призраци. Нощем зли духове от древния Тчай скитат по брега. Да не искаш да ни се лепне някоя прокоба?

— Какво може да ни се лепне, ако призраците си стоят горе в замъците?

Цутсо го изгледа учудено и насочи лодката с твърда ръка към средата на течението. На миля по-надолу Джинга се разделяше около скалист остров и Цутсо откара лодката при него.

— Тук нищо от гората не може да ни стигне — обясни той.

Пътниците се навечеряха, изтегнаха се около огъня и през цялата нощ не бяха обезпокоявани от нищо, освен от тихи подсвирквания откъм гората и само веднъж, в далечината — от тъжния вой на нощните кучета.

На следващия ден преодоляха десетина мили с ужасяващи прагове, при което Цутсо безброй пъти оправда хонорара си, поне по преценка на Рейт. Междувременно гората се смали до бодливи шубраци, бреговете се оголиха и постепенно над всичко останало започна да доминира един нарастващ шум — мощен, оглушителен рев.

— Големият улей — обясни Цутсо. Реката изчезваше от ръб на стотина метра пред тях. Преди Рейт да успее да възрази или останалите да реагират, лодката се прехвърли през ръба.

— Всички готови! — извика Цутсо. — Това е Улеят. Наведете се към средата.

Тътнежът на водата почти заглушаваше гласа му. Лодката се спускаше през черна клисура и стените ѝ се носеха от двете страни с шеметна скорост. Реката се бе превърнала във вибрираща тъмна повърхност, покрита с пяна, която сякаш бе застинала на място. Пътниците се приведоха, стараяйки се да не обръщат внимание на подигравателната усмивка на Цутсо. Бясната надпревара продължи няколко минути, докато накрая се стовариха в огромна планина от пяна и когато излязоха от нея, озоваха се в спокойни води.

Стените на клисурата се издигаха на хиляда стъпки височина — кафеникав пясъчник, от който стърчаха издатини с цвят и консистенция на нишесте. Цутсо насочи лодката към островче от ситни камъчета.

— Тук се разделяме — обяви той.

— Тук? На дъното на каньона? — изгледа го учудено Рейт.

Цутсо посочи една пътека, която се виеше нагоре по склона.

— От тук до моето селце са пет мили.

— В такъв случай — отвърна Рейт — сбогом и искрени благодарности.

Цутсо махна небрежно с ръка.

— Няма защо. Хокхарите са великодушен народ, освен когато става въпрос за яосите. Ако бяхте такива, едва ли всичко щеше да протече тъй гладко.

Рейт неволно погледна към Хелсе, който мълчеше.

— Яосите ваши врагове ли са?

— От древността, когато са разрушили Хокхарската империя. Сега живеят от другата страна на планината, и по-добре за тях, защото можем да подушим всеки яо, както подушваме развалена риба — той скочи чевръсто на брега. — Нататък следва блатото. Ще стигнете безпрепятствено до Кабасас, освен ако не се изгубите в него или не ядосате блатните обитатели — Цутсо махна на изпроводяк и пое нагоре.

Лодката се плъзгаше през охрения сумрак, под небосвод, оцветен в алено и кафяво. През целия следобед стените на клисурата постепенно се раздалечаваха. По залез-слънце пътниците спряха на каменист бряг, на който прекараха една нощ в зловеща тишина.

На следващия ден реката излезе в широка долина, обрасла с високи жълтеникави треволяци. Хълмовете се отдръпнаха, растителността по брега стана гъста и буйна, обитавана от дребни животинки — полупаяци-полумаймуни, които хленчеха, скимтяха и изпускаха облаци нездравословно ухаеща течност към лодката. Реката ставаше все по-широка, към нея непрестанно се присъединяваха нови и нови потоци. Новият ден бе ознаменуван с появата на огромни дървета на единия бряг и по пладне лодката навлезе в непроходима и висока джунгла. Платното увисна, въздухът се изпълни с миризмата на влажна дървесина и разложени растения. По високите, клони на дърветата подскачаха зверчета, от мъгливия мрак под тях надзъртаха зъбати зурли, насекоми се носеха върху въздушни мехури, четирикрили създания пореха водната повърхност. Веднъж пътниците дочуха тежко пръхтене и тропот, при друг случай от гората долетя зловещо съскане, последвано от изплашени, предсмъртни писъци, но източниците на тези звуци оставаха скрити зад зелената стена.

Постепенно коритото на реката се разшири, а скоростта на течението отслабна, наизлязоха десетки дребни островчета, обрасли с гори, папрат и разперени като ветрила филодендрони. Веднъж Рейт зърна с крайчеца на окоето нещо, което наподобяваше кану и в което се возеха трима младежи с щръкнали шарени прически, но когато извърна глава, за да ги огледа внимателно, видя само малък остров и не беше сигурен, дали ги е видял наистина. По-късно през този ден към тях се приближи змиеподобно чудовище с дължина двайсет стъпки, но след като ги последва за кратко, изглежда, изгуби интерес към лодката.

По залез пътниците устрои лагер на брега на малък остров. Половин час по-късно Траз се озърна неспокойно и посочи на Рейт близкия храсталак. Чуха тихо шумолене, сподирено от неприятна миризма. Миг по-късно от храсталака изпълзя чудовището, което бе плувало край тях, и се нахвърли върху им със зловещ крясък. Рейт изстреля една от експлозивните си игли в разтворената му паст, главата

му изригна, а тялото се нави на кравай, запъпли върху безброй крачета към реката и бавно потъна в нея.

Пътниците се настаниха изплашени край огъня. Хелсе наблюдаваше Рейт, докато прибираше игломета в торбата, и не успя да сдържи любопитството си.

— Откъде, ако мога да попитам, се сдоби с това оръжие?

— Животът ме научи — отвърна Рейт, — че искреността създава проблеми. Твоят приятел Дордолио ме смята за луд, Анахо предпочита да използва термина „страдащ от амнезия“. Така че, мисли каквото си искаш.

Хелсе прошепна, сякаш само на себе си:

— Какви странни истории щяхме да разказваме, ако всички говорехме само истината.

— Истината? — избухна в смях Зарфо. — Че кой има нужда от нея? Кой изобщо ще слуша подобни неща?

— Сигурно си прав — въздъхна Хелсе. — Но когато хората са обединени от обща и опасна цел, добре е да споделят тайните помежду си.

Траз, който откровено не харесваше яоса, го погледна с нескрита насмешка.

— За кого говориш? Лично аз нямам никакви тайни, нито опасни цели.

— Сигурно имаше предвид дирдирчовека — намигна подигравателно Зарфо.

Анахо поклати глава.

— Тайни? Не. По-скоро премълчани истини. Отчаяни цели? Пътувам с Адам Рейт, тъй като нямам какво друго да правя. Аз съм изгнаник сред полухората. Нямам друга цел, освен да оцелея.

— Аз имам една тайна — заяви с дяволита усмивка Зарфо, — и тя е мястото, където си държа париците. Моята цел? Също толкова скромна — два акра ливада край реката южно от Смаргаш, колибка под едно чарлишово дръвче, кротка женица, която да ми прави чай. Препоръчвам ви да си изберете нещо подобно.

Хелсе се усмихна едва забележимо, загледан в трепкащия огън.

— А моите мисли до една са тайни — волю-неволю. Колкото до целите — ако се върна някога в Сетра и успея да се разбере с гилдията на наемните убийци, ще бъда напълно доволен.

Рейт погледна нагоре, към облаците, които закриваха звездите.
— Аз пък ще бъда доволен, ако остана сух до сутринта.

Групата пренесе лодката на сушата, преобърна я и направи заслон от платното. Заваля дъжд, който потуши огъня и образува локви под лодката.

Най-сетне дойде зората — забулено от дъжда кехлибарено сияние. По обяд, когато облаците се разпръснаха, пътниците отново спуснаха лодката в реката, натовариха провизиите и поеха на юг.

Джинга продължаваше да се разширява, докато бреговете ѝ се превърнаха в тъмни контури. Отмина следобедът, а залезът беше като необятен хаос от черно, златисто и кафяво. Плавайки бавно в здрача, пътниците се озъртаха за подходящо място, където да спрат. Близкият бряг бе тинест и непроходим, но най-сетне, когато последните пурпурни лъчи угаснаха, те съгледаха едно пясъчно хълмче, на което прекараха нощта.

На следващия ден навлязоха в блатата, Тук Джинга се разделяше на десетки канали и се влачеше лениво между обрасли с тръстика островчета. Тази нощ пътниците прекараха в лодката. Привечер на следващия ден стигнаха покрита със ситни камъни дига, която се издигаше и снишаваше, образувайки верига от скалисти острови през блатата. В незапомнени времена навярно изчезнал народ на Тчай бе използвал тези насипи за опори на мост, който отдавна бе рухнал и сега от него бяха останали само почернели бетонни късове. Пътниците избраха за бивак най-големия остров и вечеряха сушена риба и мухлясала леща, купени от хокхарите.

Траз беше неспокоен. Той обиколи целия остров, изкатери се на върха и оттам огледа останките на древния мост. Обезпокоен от поведението му, Рейт се присъедини към него.

— Виждаш ли нещо?

— Нищо.

Рейт също се огледа. Бледомораво небе се отразяваше в равната водна повърхност, насечена от сенките на околните острови. Двамата се върнаха при огъня и Рейт определи смените за нощта. Събуди се призори и веднага се учуди защо не го бяха потърсили по-рано. След това забеляза, че лодката е изчезнала. Той сръга Траз, който трябваше да поеме първата смяна.

— Кой те смени снощи?

— Хелсе.

— Не ме е будил. И лодката я няма.

— Както и Хелсе — добави Траз. Рейт едва сега забеляза връзката.

Траз посочи съседния остров, който бе едва на двајсетина метра.

— Ето я лодката. Този тип сигурно е отишъл там на среднощна разходка.

Те слязоха до брега и Рейт се провикна:

— Хелсе? Хелсе!

Никакъв отговор. Нито виждаха яоса. Рейт прецени разстоянието до лодката. Водата беше гладка и равна като плоча. Той поклати глава.

Лодката изглеждаше толкова близо, но дали това не беше примамка? Извади от кесията въжето, което му бе останало от аварийния комплект, и завърза камък на единия му край. След това метна камъка към лодката. Първия път камъкът цопна във водата. Рейт го дръпна с въжето, което постепенно се изопна и затрептя, сякаш го държеше нещо силно и жизнено.

Рейт се намръщи. Изтегли камъка и пак го хвърли. Този път той падна в лодката. Рейт нави въжето и лодката се плъзна към тях.

С помощта на Траз Рейт изтегли лодката от съседния остров. Двамата се качиха и огледаха острова, но и на него нямаше следа от Хелсе. Под една скална издатина се натъкнаха на отвор, който водеше навътре в острова. Траз пъкна глава вътре, послуша се, подуши и покани Рейт да стори същото. Рейт долови влажен и неприятен мирис. Той извика приглушено в дупката:

— Хелсе! — после още веднъж, по-силно: — Хелсе!

Нямаше отговор.

Върнаха се при останалите.

— Прилича ми на шегичка на пнуми — подметна мрачно Рейт.

Изядоха закуската в мълчание и още час не смееха да предприемат нищо. След това бавно натовариха багажа и напуснаха острова. Рейт продължаваше да се озърта назад през визоскопа, докато другият остров се изгуби от погледа му.

11.

Каналите на Джинга отново взеха да се събират — блатото се превърна в джунгла. Клони и лиани се спускаха над черната вода, над която се рееха огромни пеперуди, приличащи на призраци. Гората се състоеше от няколко вертикални слоя — горният бе обагрен в розово и украсен с продълговати листа, които трепкаха на вятъра като змиорки. Топки с черна козина и шест издължени бели ръце подскачаха от клон на клон, като използваха лианите. Веднъж, когато джунглата за миг се разтвори, Рейт зърна в далечината и високо между клоните плетени колиби, а малко по-късно лодката мина под мост от клонки и груби възета. Трима голи мъже се надвесиха от моста, тъкмо когато лодката преминаваше отдолу — те имаха мършави тела, а кожата им беше съсухрена като стар пергамент. Докато разглеждаха лодката, на лицата им се изписа почуда и веднага щом отмина, тримата се втурнаха по моста и изчезнаха в листака.

Около седмица пътешествениците продължаваха да се носят надолу по реката, която все повече се разширяваше. Един ден застигнаха кану, от което старец хвърляше мрежа, на следващия видяха селце на брега, ден по-късно покрай тях премина с боботене моторница. През нощта стигнаха до градче, където преспяха в една крайречна странноприемница, вдигната на колове над водата.

Още два дена се спускаха по течението, с изопнато платно от вятъра, който задуха отдясно. Тук Джинга беше широка и дълбока и вятърът вдигаше големи вълни. Ставаше все по-трудно да се ориентират. При следващия град забелязаха речен кораб, който също плаваше надолу по течението. Тук изоставиха лодката и си купиха билети до Кабасас.

Плаването с кораба продължи три дена, през които изморените пътници се наслаждаваха на комфорта на хамаците и прясната храна. По пладне на четвъртия ден, когато Джинга вече бе толкова широка, че не се виждаше отсрещният бряг, сините куполи на Кабасас бавно изплуваха на запад.

Кабасас, подобно на Коуд, изпълняваше ролята на междинна станция за стоки, предназначени за вътрешността, и също като Коуд беше средище на интриги. Складове и навеси изпълваха пристанищния район, зад тях имаше редове от сгради с арки и колони, боядисани в бежово, сиво, бяло и тъмносиньо, които се катереха по склоновете на хълма. По неизвестни за Рейт причини всяка къща бе оградена от висока ограда, придавайки на града странен изглед, което най-вероятно би трябвало да говори за характера на неговите обитатели. Жителите бяха тънки и стройни хорица с будни, пронизателни очи, свободно спуснати кестеняви коси и широки скулести лица. Жените бяха забележително красиви и Зарфо побърза да предупреди спътниците си:

— Не обръщайте внимание на женските, ако ви е мил животът! Не ги поглеждайте, дори да ви предизвикват и подмамват! Странни играчки се играят тук, в Кабасас. При най-малкия намек за възхищение ще нададат вой и ще дотичат стотина женоря, за да се нахвърлят с писъци и ножове върху нещастника.

— Хм — изсумтя Рейт. — А мъжете?

— Ще ви спасят, ако могат, и ще прогонят жените с бой, което май им доставя удоволствие. Изглежда, това е начинът да се ухажват тук. Когато един мъж си хареса жена, издебва я и я насинява от бърхане. Никой не си и помисля да се намеси. Почне ли да я налага, жената се оставя на милостта му. Доста болезнен начин да си намериш половинка.

— И неудобен за двете страни — подсмихна се Рейт.

— Именно. Неудобен и перверзен. Но така си живуркат в Кабасас. Докато сме тук, обръщайте се към мен за съвет. Първо, определям хана „Морски дракон“ за база на нашата операция.

— Едва ли ще останем толкова дълго. Защо не идем направо на пристанището да потърсим кораб, който ще прекоси Парапан?

Зарфо подръпна дългия си черен нос.

— Толкова лесно ли си мислите, че ще бъде? Ще останем тук поне две седмици. Да си починем, да се огледаме...

— Ти ли ще платиш за стаята си?

Зарфо повдигна обидено вежди.

— Както знаете, аз съм беден човек. Всеки мой секвин е изкаран с труд и пот. В начинание като нашето, в което участват различни хора, разчитам на щедростта и благородноположението на другите.

— Довечера — заяви Рейт — ще останем в „Морски дракон“. А утре напускаме Кабасас.

Зарфо изръмжа сърдито.

— Не е моя работа да обсъждам намеренията ти. Хм... Доколкото разбирам, смяташ да пристигнеш в Смаргаш, да наемеш екип от техници и да продължиш за Ао Хидис?

— Правилно.

— В такъв случай послушай ме — дискретността в подобно дело е от особено значение! Предлагам да се качим на кораб до Зара през Парапан и от там да продължим навътре по река Иш. Разполагаш ли с необходимите средства?

— Естествено.

— Пази ги. Кабасаските крадци са прочути с уменията си, използват щипци с дължина до трийсет стъпки. Виждаш ли онази сграда на брега? — посочи Зарфо. — Това е ханът „Морски дракон“.

Ханът „Морски дракон“ беше наистина забележителна постройка с няколко просторни помещения за хранене и уютни стаички за гостите. Ресторантът беше украсен като подводна градина, имаше дори тъмна и влажна пещера, където се събираха членовете на една местна секта, изповядваща идеята за интимния характер на насищането с храна.

Рейт поръча няколко нови ризи от съседния галантерист и слезе на долната тераса, където имаше открита баня. Изтърка се яростно, после се напръска с тонизираща течност и се намаза с екстракт от ароматна мъхеста гъба. След това се загърна с бял ленен халат и се прибра в стаята.

На диванчето го очакваше мъж в тъмносин костюм. Рейт се ококори от изненада. Хелсе го разглеждаше с неразгадаемо изражение. Нито помръдваше, нито издаваше звук.

Възцари се напрегната тишина.

Рейт излезе заднишком от стаята и се спря разколебан на терасата, с разтуптяно сърце, сякаш беше видял призрак. В коридора

се появи Зарфо, който се поклащаше лекичко с разчорлени коси.

Рейт му махна с ръка.

— Ела, искам да ти покажа нещо.

Той отведе Зарфо до вратата и я разтвори широко, почти сигурен, че стаята ще бъде празна. Хелсе си седеше там както преди. Зарфо го огледа внимателно и прошепна:

— Да не се е побъркал? Седи, блещи се и не проговаря, сякаш ни се подиграва.

— Хелсе — повика го Рейт. — Какво правиш тук? Какво се е случило с теб?

Яосът се изправи. Рейт и Зарфо неволно отстъпиха назад. Хелсе ги огледа с вяла усмивка. Излезе на терасата и се спусна бавно по стълбите. Долу спря, извърна глава и за миг Рейт зърна бледия овал на лицето му, който се стопи, като че принадлежеше на призрак.

— Какво може да означава всичко това? — попита с пресипнал глас Рейт.

Зарфо поклати глава. Рейт за първи път го виждаше объркан.

— Някоя шегичка на пнумите.

— Дали не трябваше да го задържим?

— Ако искаше, щеше сам да остане.

— Но... съмнявам се. Може да не е на себе си.

В отговор Зарфо само повдигна лекичко рамене. Рейт излезе на терасата и огледа града.

— Пнумите знаят дори стаята, в която спим!

— Всеки, който се спуска по Джинга, спира в Кабасас — обясни раздражено Зарфо. — Ако има пари, настанява се в хана „Морски дракон“. Не е трудно да се досетиш за всичко това. Толкова по въпроса за всезнанието на пнумите.

На следващия ден Зарфо се запиля някъде и когато се върна, водеше със себе си нисичък мъж с кожа в махагонов цвят, който пристъпваше ситно, сякаш го стягаха обувките. Лицето му беше прорязано от бръчки, мъничките му живи очички надзъртаха кривогледо над клюнестия нос.

— Позволете да ви представя — заговори тържествено Зарфо — капитан Добаг Хростилфи, мъдър и способен човек, който ще се

погрижи за нас.

Рейт си помисли, че никога досега не бе виждал по-очевиден негодник.

— Хростилфи командва „Пибар“ — продължи Зарфо. — За една съвсем разумна сума той е готов да ни откара до нашата следваща цел, пък дори и тя да е най-далечният бряг на Ворд.

— Колко струва прекосяването на Парапан? — поинтересува се Рейт.

— Само пет хиляди секвина, представяте ли си? — възкликна Зарфо.

Рейт се изсмя презрително и се обърна към Зарфо.

— Повече не се нуждая от помощта ти. Ти и твоето приятелче Хростилфи си потърсете друга жертва за мамене.

— Какво? — извика локхарят. — След като рискувах живота си в онзи пъклен улей и понесох какво ли не?

Но Рейт си беше тръгнал. Зарфо го догони, малко пооклюмал.

— Адам Рейт, правиш сериозна грешка.

Рейт се усмихна мрачно.

— Да, вместо някой честен човек, наех теб.

— Кой смее да твърди, че съм нечестен? — попита обидено Зарфо.

— Аз. Хростилфи ще се продаде и за сто секвина. Навярно ти е поискал петстотин. А ти си му казал: „Защо да не спечелим и двамата? Адам Рейт е лековерен човек. Аз ще му кажа цената и всичко над хиляда секвина ще бъде мое.“ Хайде сега, върви си.

Зарфо подръпна разкаяно дългия си нос.

— Ужасно грешиш в преценката си за мен. Току-що съмрих Хростилфи, който си призна, че се е опитал да ни измами. Сега предлага кораба си за... — Зарфо се покашля смутено — хиляда и двеста секвина.

— Нито грош повече от триста.

Зарфо разпери ръце и се върна. Не след дълго се приближи Хростилфи с молба Рейт да огледа кораба. Рейт го последва до „Дибар“ — прогнило корито с дължина четирийсет стъпки, задвижвано от електростатичен двигател. Капитанът го засипваше с хвалби:

— Корабчето ми е най-бързото по тези ширини! Цената ви е абсурдна. Ами моите капитански умения? Имате ли представа колко струва горивото? Пътуването ще изтощи енергоклетките — сто секвина, които не мога да си позволя. Трябва да платите за енергията и за допълнителните провизии. Аз съм щедър човек, но това не означава, че ще живеете на гърба ми.

Рейт се съгласи да заплати за енергията и значителна част от провизиите, но не и за монтажа на нови резервоари за вода, допълнително снаряжение за навигация при лошо време, както и амулети против уроки на носа. Освен това поиска да отплават на следващия ден, при което Хростилфи избухна в ироничен кикот.

— Това ще е удар право в мутрата на стария локхар. Толкова разчиташе да се повесели поне седмица в „Морски дракон“.

— Може да остане колкото пожелае — заяви Рейт. — Стига да си плати.

— А, виж, в това се съмнявам — отвърна все така засмяно Хростилфи. — Добре, какво да правим с провизиите?

— Купи ги. Ще ми покажеш списък на покупките и аз ще проверя всичко.

— Ще ми трябва сто секвина аванс.

— За глупак ли ме вземаш? Не забравяй, утре по пладне отплаваме.

— „Пибар“ ще бъде готов — обеща с помръкнало лице Хростилфи.

Когато се прибра в „Морски дракон“, Рейт завари Анахо на терасата. Дирдирчовекът посочи един силует, очертан върху вълнолома.

— Виж го къде стърчи. Това е Хелсе. Виках го по име, но той сякаш изобщо не ме чува.

Хелсе извърна глава, лицето му беше мъртвешки бяло. За един кратък миг погледите им се срещнаха, после той бавно се отдалечи.

По обяд пътниците се качиха на „Пибар“. Хростилфи ги поздрави ентусиазирано. Рейт непрестанно се оглеждаше, питайки се каква ли ще е поредната измама на негодника.

— Къде са провизиите?

— В главния салон.

Рейт огледа сандъците и кутиите, свери ги със списъка с покупки на Хростилфи и беше принуден да признае, че дребосъкът бе закупил всичко на съвсем разумна цена. Но защо, зачуди се той, не ги бе струпал отпред, в лазарета? Когато натисна вратата, установи, че е залостена.

„Интересно“ — помисли си. След това повика Хростилфи.

— Най-добре да преместим припасите в лазарета, преди да излезем в открито море.

— Всяко нещо с времето си! — отвърна капитанът. — Първо най-важното! Да се възползваме, доколкото можем, от сутрешното течение!

— Но това ще ни отнеме само няколко минути. Отключи вратата и сам ще ги пренеса.

Хростилфи махна небрежно с ръка.

— Смятай ме за суеверен, но някои неща ги правя в определен ред.

Зарфо, който в този момент бе слязъл в салона, погледна с любопитство вратата на лазарета.

— Хубаво де, щом така смяташ — примири се Рейт.

Зарфо понечи да каже нещо, но улови погледа на Рейт и прехапа език.

Хростилфи излезе навън да развързва въжетата.

Сетне запали двигателя и се премести в капитанската рубка. Корабът се понесе по вълните.

Рейт пошепна нещо на Траз и той застана до Хростилфи. Чергарят извади арбалета си, постави стрела в жлеба и го окачи небрежно на колана си. Капитанът го изгледа раздражено.

— Внимавай, момче! Доста безразсъден начин да се отнасяш с оръжието.

Траз сякаш не го чу.

Рейт размени няколко думи със Зарфо и Анахо, след което излезе на предната палуба. Запали един стар парцал и го натика във вентилационната шахта на лазарета.

— Какви са тези глупости? — изкрещя ядосано Хростилфи. — Да не си решил да ни подпалиш?

Рейт запали още парцали и продължи да ги пуска през вентилатора. От лазарета се чу сподавена кашлица, развълнуван шепот и тропот на крака. Капитанът посегна към кесията си, но забеляза бдителния поглед на Траз и готовия за стрелба арбалет.

Рейт напусна без бързване предната палуба.

— Има оръжие в кесията — докладва Траз.

Хростилфи се беше вцепенил от изненада. Той направи рязко движение, но замря, когато Траз вдигна арбалета. Рейт откачи кесията, подаде я на чергаря и извади два кинжала и една кама от различни джобове из дрехите на капитана.

— Слез долу — нареди му той. — Отвори вратата на лазарета. Кажете на приятелите си да излязат един по един.

С потъмняло от гняв лице Хростилфи се спусна по стълбата и след като промърмори няколко ядни думи, отвори вратата. Шестима разбойници излязоха един след друг, за да бъдат обезоръжени от Анахо и Зарфо и пратени на палубата, откъдето Рейт ги избутваше зад борда.

Най-сетне лазаретът се изпразни. Изведоха Хростилфи на палубата, ала той отново бе възвърнал самообладанието си и типичното си хладнокръвие.

— За всичко си има обяснение! Това е нелепо недоразумение!

Рейт отказа да го слуша и капитан Хростилфи се присъедини към своите другари в морето. След като размаха юмрук и отпрати няколко проклетия и заплахи към ухилените пътници на „Пибар“, той заплува с широки движения към брега.

— По всичко изглежда — подхвърли Рейт, — че останахме без навигатор. В коя посока е Зара?

Зарфо имаше оклюмал вид. Той посочи със сбръчкания си черен пръст.

— Мисля, че е нататък — след това се обърна и погледна към седемте подскачащи върху вълните глави. — Не мога да разбера тази ненаситна човешка алчност за пари! Погледнете само до какво може да доведе! — облиза се нервно и после им показа блестящите си зъби. — Какво пък, да оставим в миналото този неприятен инцидент. Сега ние командваме на „Пибар“! Напред: към Зара, река Иш и Смаргаш!

12.

През целия първи ден Парапан беше спокоен. На втория се появи леко вълнение. На третия черен облак забули хоризонта на запад, пронизвайки морето със светкавици. Излезе вятър на силни и резки пориви, в продължение на два часа „Пибар“ подскачаше и се тресеше, след това бурята отмина и корабът продължи през по-спокойни води.

На четвъртия ден в далечината се появи Качан. Рейт изравни кораба с една рибарка лодка и Зарфо попита за посоката към Зара. Рибарят, мургав старец със стоманени обеци на ушите, им посочи мълчаливо. „Пибар“ се понесе напред и по залез-слънце навлезе в делтата на Иш. Светлините на Зара трепкаха по протежение на западния бряг, но корабът подмина пристанището и продължи на юг по реката.

Розовата луна Аз изгря над водата, през цялата нощ „Пибар“ плаваше нагоре по течението. Сутринта ги завари в плодородна страна, с редове от засадени покрай брега дръвчета. Постепенно земята взе да става сушава и камениста и известно време реката се виеше сред купчини от обсидианови канари. На следващия ден съгледаха на брега отряд високи мъже с черни наметала. Зарфо каза, че били диваци от племето нис. Те стърчаха неподвижно, втренчили погледи в „Пибар“.

— Далече от тези типове — посъветва ги Зарфо. — Живеят в дупки като нощните кучета, но според мнозина са по-свирепи и от тях.

Късно следобед niskият бряг бе сменен от пясъчни дюни и Зарфо предложи да спрат в дълбока вода, за да прекарат нощта.

— Нагоре има плитчини и пясъчни ивици — обясни той. — Ще се наложи да слизаме на брега и да разузнаваме. Не се съмнявайте, че нисаите са ни проследили. Ако им се удаде възможност, ще нападнат кораба и ще ни избият.

— Няма ли да ни нападнат, ако хвърлим котва?

— Не, те се страхуват от дълбоката вода и никога не използват лодки. На котва ще бъдем в същата безопасност, както в Смаргаш.

Нощта бе ясна и Аз и Браз се търкаляха бавно по небето на Тчай. На брега нисаите дръзко разпалиха огънове и увесиха над тях котли, малко по-късно засвириха на гъдулки и тъпани. Часове наред пътниците наблюдаваха подскачащите около огъня силуети в черни наметала.

На сутринта обаче от нисаите нямаше и следа. „Пибар“ премина плитчините безпрепятствено. Късно следобед стигнаха едно селце, охранявано от редица стражеви кули, на всяка от които бе прикован нисайски скелет, облечен в парцаливо черно наметало. Зарфо обяви, че пътешествието им по реката трябва да приключи тук и че до Смаргаш остават още триста мили в южна посока през пустини, планини и дълбоки клисури.

— От тук ще продължим с някой керван по стария Сарсазъмски път до Хамил Зат, в подножието на Локхарските планини. Довечера ще разпитам, за да узная как най-добре да постъпим.

Зарфо остана на брега през цялата нощ и се върна на заранта с вестта, че след доста тежък пазарлък е успял да размени „Пибар“ срещу първокласно пътуване с керван до Хамил Зат.

Рейт пресметна наум. Триста мили? Максимум по двеста секвина на човек, общо осемстотин за четиримата. „Пибар“ в най-лошия случай струваше десет хиляди. Той се втренчи в Зарфо, който му отвърна с невинен поглед.

— Дали си спомняш — попита Рейт — нашата малка свада и подозренията ми в Кабасас?

— Разбира се — отвърна локхарят. — До ден-днешен съм ти малко сърдит за несправедливите намеци.

— Ето ти още един тогава. Колко получи от тази сделка за „Пибар“?

Зарфо направи недоволна гримаса.

— Вярно е, че пазех тази новина, за да ви зарадвам.

— И колко?

— Три хиляди секвина — промърмори недоволно Зарфо. — Нито повече, нито по-малко. Смятам, че цената е справедлива, макар сумата да не е кой знае колко голяма.

Рейт реши да не подлага на съмнение тази цифра.

— Къде са парите?

— Ще ни бъдат платени, когато слезем на брега.

— И кога потегля керванът?

— Скоро — до ден-два. Има една доста подходяща странноприемница — уютно местенце, където да прекараме нощта.

— Добре тогава, да идем да приберем парите.

За изненада на Рейт торбата, която Зарфо получи от гостилничаря, съдържаше точно три хиляди секвина. След като ги преброиха, Зарфо се засмя доволно и се провикна гърлено да му донесат делва е ейл.

Три дни по-късно керванът потегли на юг: колона от дванайсет моторни фургона, четири от тях оборудвани с пясъчни оръдия. Сарсазъмският път минаваше през изключително живописна страна — клисури и остри върхове, дъно на отдавна пресъхнало море, синеещи далечни планини, шепнещи горички от червеникави дръвчета и черна папрат. От време на време по хълмовете се мяркаха нисаи, но те се държаха на почтително разстояние. Вечерта на третия ден керванът влезе в Хамил Зат, окаяно малко градче от стотина глинени къщурки и десетина кръчми.

На заранта Зарфо нае двама водачи, товарни добичета и снаряжение и те се отправиха по една странична пътека, която водеше към Локхарските планини.

— Навлизаме в дива страна — предупреди ги Зарфо. — Тук често се навъртат опасни зверове, така че бъдете готови с оръжията.

Пътеката беше стръмна, теренът труднопроходим. На няколко пъти между скалите се мярваше карян, коварен местен звяр със сивкава козина, който понякога притичваше на два крака, друг път се прокрадваше на шест. В широка цепнатина съгледаха огромна змия с тигрова глава, но тя не им обърна внимание.

На третия ден откакто напуснаха Хамил Зат пътниците навлязоха в Локхара, просторно плато между планински върхове, и същия следобед пред тях се ширна Смаргаш. Зарфо се обърна към Рейт:

— Начинанието, с което си се захванал, е от доста деликатен характер.

— Така е.

— Хората тук са мнителни като уонкоидите, а чужденец лесно може да се изпусне пред непознати.

— Е, и?

— Дали няма да е по-добре аз да подбера екипа?

— Разбира се. Но остави въпроса със заплащането на мен.

— Както желаяш — въздъхна Зарфо.

Платото бе нашарено от напоителни канали, между които се гушеха селски чифлици. Мъжете, също като Зарфо, бяха с татуирана и почернена кожи и гривести бели коси. Тъкмо наопаки, лицата на жените грееха в снежнобяло, а косите им бяха черни като гарваново крило. Децата имаха черни или бели коси в зависимост от пола си, но кожата им бе с цвета на прахоляка, в който играеха.

Пътят следваше речното корито и бе засенчен от величествени кедрови дървета. От двете страни се редяха малки колиби, оплетени с лози и шубраци. Зарфо въздъхна с насълзени очи.

— Погледнете ме, гурбетчия, завръщащ се от далечни земи. Но къде е моето богатство? Как ще си купя къщурка край реката? Беднотията ме поведе по странни пътища, в компанията на фанатик с каменно сърце, който се забавлява, като си играе с надеждите на един лековерен старец!

Рейт се направи, че не го е чул, и не след дълго те влязоха в Смаргаш.

13.

Рейт седеше в гостната на ниска цилиндрична къща, която бе наел и откъдето се разкриваше панорамна гледка към централния площад на Смаргаш.

Срещу него в меки кресла се бяха настанили петима беловласи местни жители, избрани сред двайсетината кандидати, с които Зарфо бе започнал подбора си. Беше късен следобед и на площада младежи и девойки се развличаха с песни, танци и музика, изпълнявана на акордеони, цимбали и барабани.

Рейт им беше разкрил плана си дотам, докъдето смяташе за необходимо — което не бе никак много.

— Извикахме ви тук, защото бихте могли да ни помогнете в едно начинание. Зарфо Детуайлер ви е информирал, че става въпрос за голяма сума, което е истина, стига да не се провалим. Ако успеем, а смятам, че шансовете са доста добри, ще спечелите богатство, с което да осъществите всички ваши мечти. Съществува риск, както вероятно предполагате, но ще се постареем да го ограничим до минимум. Ако някой от вас не желае да се впуска в подобно приключение, сега е моментът да си тръгне.

Яг Яганиг, най-възрастният от групата, специалист по ремонт на двигатели и системи за управление, пръв взе думата:

— От това, което знаем, можем да кажем само „да“ или „не“. Никой от нас не би отказал да занесе вкъщи чувал секвини, но и никой не би желал да си изгуби главата за неясна кауза.

— Искате още информация? — Рейт местеше поглед по лицата им. — Това е съвсем естествено. Но не ми се ще да въвличам в тази работа хора, подтиквани единствено от любопитството си. Ако някой от вас не си пада по опасни, дори отчаяни начинания, по-добре да признае още сега.

Мъжете се размърдаха неспокойно, но никой не проговори.

Рейт почака малко.

— Добре, в такъв случай ще поискам да се закълнете, че ще пазите тайна.

Петимата се обвързаха със суровата локхарска клетва. Зарфо отрязваше по един кичур от всяка глава и го запалваше, подавайки го на доскорошния му притежател, за да вдиха от дима, а той повтаряше:

— Обвързани сме всите кат един, и ако някой тука предаде ни, всинца ще го съкрушим.

Впечатлен от ритуала, Рейт реши, че е достатъчен, за да разсее подозренията му.

— Зная точното местонахождение на огромно богатство, на място, което не е на планетата Тчай. Нужен ми е космически кораб и екипаж, който да го управлява. Предлагам да отвлечем кораб от космодрума Ао Хидис, а вие ще бъдете моят екипаж. За да демонстрирам своята добронамереност и твърда решимост, в деня на отлитането ще заплатя на всеки от вас по пет хиляди секвина. Ако опитаме, но не успеем, всеки от вас ще получи по още толкова.

— Всеки оцелял — изръмжа Яг Яганиг.

— Ако успеем — продължи Рейт, — десет хиляди секвина ще ви се сторят като десет гроша. Такива са мащабите на моето начинание.

Локхарите се размърдаха неспокойно в креслата. Отново Яг Яганиг взе думата:

— Без съмнение тук сме достатъчни за пълен екипаж, поне за „Зено“ или „Кад“, дори за нисък клас „Кадант“. Но не е проста работа да се изправиш срещу уонките.

— И още повече, срещу уонкоидите — промърмори Зорофим.

— Доколкото си спомням — обади се Тадазей, — охраната там беше доста рехавя. Планът, макар и невероятен, е осъществим, стига корабът, на който се качим, да не е повреден.

— Аха! — възкликна Белджи. — Тъкмо това „стига“ е ключът към успеха!

Зарфо се засмя.

— Естествено, че има риск. Нима очаквате да получите парите си за нищо?

— Поне се надявахме.

— Да речем, че успеем да отвлечем кораба — намеси се Яг Яганиг. — Съществуват ли и други опасности?

— Никакви.

— Кой ще бъде навигатор?

— Аз.

— И под каква форма е това „богатство“? — попита Зорофим. — Скъпоценни камъни? Секвини? Редки метали? Антики? Есенции?

— Не бих искал да навлизам в подробности, но мога да ви уверя, че ще останете доволни.

Дискусията продължи и всеки аспект на начинанието бе подложен на нападки и анализи. Обсъдени бяха и алтернативни предложения, но в крайна сметка бяха отхвърлени. Изглежда, никой не смяташе опасността за прекомерна, нито се съмняваше в способностите на групата да управлява космически кораб. Но и никой не прояви ентузиазъм. Яг Яганиг изрази това най-кратко:

— Не разбираме твоите цели. Скептични сме относно тези несметни богатства.

— Нека аз да ви кажа — намеси се Зарфо. — Няма да отрека, че Адам Рейт има своите недостатъци. Той е инатлив и стиснат, лукав е като зат и става безкомпромисен, щом му се изпречат на пътя. Но той е човек на думата. Щом казва, че съществуват богатства и те ще са наши, въпросът е изчерпан.

— Отчаяна работа, казвам ви! — промърмори Белджи. — Кой жадува да узнае какво се крие в черната кутия?

— Не точно отчаяна — възрази Тадазей. — Рисквана по-скоро, и нека демоните избягат с черните кутии!

— Аз си залагам главата — заяви Зорофим.

— Аз също — кимна Яг Яганиг. — Кой иска да живее вечно?

Белджи най-сетне капитулира и обяви, че е с тях.

— Кога потегляме?

— Колкото се може по-скоро — отвърна Рейт. — Бездействието ме изнервя.

— И възможността някой друг да избяга със съкровището, нали? — подсмихна се Зарфо. — Което ще е много тъжно!

— Дай ни три дни да уредим нещата тук — рече Яг Яганиг.

— Ами нашите пет хиляди секвина? — попита Тадазей. — Защо не раздадеш парите още сега, за да можем да ги използваме?

Рейт се колеба само няколко секунди.

— Тъй като ми се доверихте, и аз ще ви гласувам доверие — той отброи на всеки от тях по петдесет пурпурни секвина, равняващи се на

по петстотин бели. Локхарите ги разглеждаха с почуда.

— Великолепно! — възкликна Яг Яганиг. — И помнете: абсолютна дискретност! Навсякъде има шпиони. Особено не вярвам на един непознат пътник в странноприемницата, облечен като яо.

— Какво? — подскочи Рейт. — Млад мъж с черна коса и елегантни дрехи?

— Тъкмо този. Беше втренчил поглед към площада, без да помръдне и да промълви и думичка.

Рейт, Зарфо, Анахо и Траз веднага се отправиха към странноприемницата. В една мъждива стаичка откриха Хелсе, изпружил дългите си, обути в черни бричове нозе под масата. Той седеше безмълвен, вперил поглед право напред през отворената врата към мястото, където чернокожи момчета и белокожи девойки подскачаха, увлечени в танци.

— Хелсе! — повика го Рейт.

Хелсе дори не мигна. Рейт го доближи.

— Хелсе!

Яосът бавно изви глава, Рейт надзърна в чифт очи, непроницаеми като стъкла на тъмни очила.

— Отговори ми! — подкани го той. — Хелсе! Говори!

Хелсе отвори уста и изграка тъжно. Рейт се отдръпна неволно. Хелсе го разглежда още няколко секунди, после извърна взор към танцуващите деца и залеза.

Рейт се върна при другарите си на масата, където Зарфо му наля халба ейл.

— Какво ще кажеш за яоса? Побъркан ли е?

— Не зная. Може да се преструва. Или да е под хипнотичен контрол. Или пък да е упоен.

Зарфо отпи юнашка глътка от халбата и избърса пяната от носа си.

— Ако го излекуваме, сигурно ще ни е благодарен.

— Без съмнение — съгласи се Рейт. — Но как?

— Защо не повикаме дъгбойски знахар?

— Какъв е пък този?

Зарфо посочи с палец на изток.

— Дъгбойсите имат лагер зад онази част на града — те са крадлив и дрипав народ и им дай само да пеят и танцуват. Почитат демони, но знахарите им могат да правят чудеса.

— И смяташ, че дъгбойсите биха могли да го излекуват?

Зарфо гаврътна остатъка от ейла.

— Ако се преструва, уверявам те, че повече няма да го прави.

Рейт сви рамене.

— И без това ден-два нямаме какво да правим.

— Точно това си мислех и аз — кимна Зарфо.

Дъгбойският знахар беше върлинест, мършав туземец, омотан в кафяви парцали и с вехти ботуши от нещавена кожа. Имаше светлокафяви очи и рижава коса, вързана на три мазни плитки. Бузите му бяха нашарени от грубо зараснали белези, които мърдаха и подскачаха, докато говореше. Не намери нищо странно в молбата на Рейт и прегледа Хелсе с вниманието на опитен клиницист, докато последният седеше с насмешливо безразличие в плетено кресло.

Знахарят се надвеси над Хелсе, погледна го в очите, прегледа ушите и кимна, като че се беше потвърдило някакво подозрение. Даде знак на затлъстелия младеж, който го придружаваше, след това се наведе зад Хелсе и взе да го притиска на определени места, докато младежът държеше под носа му шишенце с някаква черна есенция. Хелсе притвори очи и се отпусна назад в креслото. Знахарят разпали снопче тамян и го размаха пред лицето на Хелсе. След всичко това си пое дъх и запя под акомпанимента на малка флейта, която младежът бе извадил — пееше тихо, почти шепнешком на ухото на Хелсе, сякаш се боеше другите да не дочуят тайните му заклинания. Пъхна топка глина в ръката на нещастника и Хелсе започна яростно да я мачка, като същевременно замърмори нещо нечленоразделно.

Знахарят кимна на Рейт.

— Типичен случай на обладаване. Обърни внимание: злото изтича от пръстите и се прехвърля в глината. Ако искаш, поговори с него. Бъди внимателен, но настойчив и той ще ти отговори.

— Хелсе — повика го Рейт, — опиши познанството си с Адам Рейт.

Яосът заговори с ясен глас:

— Адам Рейт дойде в Сетра. Бях чул слухове и налудничави предположения, но когато се появи, всичко се оказа различно. По

странна случайност той ме посети в Син нефрит и там го видях за първи път. След него пристигна Дордолио и в гнева си го наклевети, че принадлежал към „култа“ и си въобразявал, че идва от Родната планета. Разговарях с Адам Рейт, но от това, което научих, само се обърках повече. Реших да прибягна до Съгласие, третия от Десетте похвата, и го отведох в свърталището на „култа“, където объркването ми само се задълбочи. Бяхме проследени от току-що пристигнал в Сетра куриер. Не успях да приложя Шестия похват, за да се отърва от него. Адам Рейт го уби и намери у него послания с неясно значение, не ми позволи да ги прегледам, а и не смеех да настоявам. Запознах го с един локхар, отново придържайки се към метода за изясняване чрез смирено следване на събитията, но се оказа, че съм избрал грешен подход. Локхарят прочете в посланието повече, отколкото беше необходимо. Заповядах да премахнат Рейт. Опитът беше неуспешен. Рейт и групата му избягаха на юг. Получих инструкции да го последвам и да вникна в намеренията му. Спуснахме се с лодка на изток по река Джинга. На един остров... — Хелсе изпъшка мъчително и се отпусна в креслото, вкочанен и потрепващ конвулсивно.

Знахарят духна дим в лицето му и го щипна по носа.

— Върни се в спокойно състояние и от тук насетне го прави винаги когато те ощипят по носа — нека това бъде непреодолима заповед. А сега отговаряй на въпросите, които ти задават.

Рейт продължи с разпита:

— Защо шпионираше Адам Рейт?

— Длъжен бях, освен това работата ми доставяше удоволствие.

— Кое те задължаваше?

— Всички уонкоиди трябва да служат на Предзнаменованието.

— Аха. Значи си уонкоид?

— Да.

Адам Рейт се зачуди как не се бе досетил по-рано. Спомни си думите на Цутсо и хокхарите: „Ако бяхте яоси, едва ли всичко щеше да протече тъй гладко“. Той огледа навъсено другарите си и отново се обърна към Хелсе.

— Защо уонкоидите държат шпиони в Кат?

— Наблюдават хода на поредния цикъл и възпрепятстват възстановяването на „култа“.

— Защо?

— За да се запази статуквото. В момента условията са оптимални. Всяка промяна може да е към по-лошо.

— Ти придружи Адам Рейт от Сетра до един остров в блатата. Какво се случи там?

Хелсе отново взе да се задъхва и лицето му се вкамени. Знахарят го ощипа по носа.

— Как стигна до Кабасас? — попита Адам Рейт.

Хелсе не помръдваше. Този път Рейт го щипна по носа.

— Кажи ми, защо не желаеш да отговаряш на тези въпроси?

Хелсе мълчеше. Обаче беше в съзнание. Знахарят размаха тамян пред лицето му, Рейт го щипеше по носа, но малко след това очите на Хелсе бавно се изцъклиха. Знахарят се надигна и се зае да прибира инструментите си.

— Това е всичко. Мъртъв е.

Рейт местеше поглед от Хелсе на знахаря.

— Заради разпита?

— Димът се просмуква в мозъка. Понякога болният оцелява, в повечето случаи — не. Този издъхна бързо, явно въпросите ти са разкъсали органа на съзнанието.

Вечерта беше ветровита и ясна, над пустеещия площад се носеха облаци от прах. В здрача към къщурката се приближиха мъже със сиви наметала. Вътре светлината на лампите беше приглушена, а щорите спуснати — разговорът се водеше почти шепнешком. Зарфо разпъна стара карта на масата и посочи с дебелия си черен пръст.

— Можем да се върнем до брега и да се спуснем обратно, но ще трябва да прекосим страната на нисаите. Ако тръгнем на изток, покрай Шарф на езеро Фалас, ще бием ужасно много път. Бихме могли да поемем и на юг, през Изгубените райони, да прехвърлим Инфнетите и да слезем право в Ао Хидис — това е най-прекият и най-логичен път.

— Разполагаме ли с въздухолети? — попита Рейт.

Белджи, най-сдържаният от цялата група, поклати глава.

— Нещата не са такива, каквито бяха в моята младост. Тогава щяхме да избираме от половин дузина. Сега няма нито един. Трудно се намират както секвини, така и въздухолети. Докато се мъчихме да натрупаме от едните, изгубихме другите.

— И как ще пътуваме?

— До Блалаг ще вземем моторен фургон, а там ще потърсим друг транспорт до Инфнетите. Нататък ще вървим пеша — старите пътища на юг са в окаяно състояние, ако не и заличени напълно.

14.

От Смаргаш до Блалаг, старата столица на локхарите, пътуването продължи три дни през ветровити пущинаци. В Блалаг групата се настани в една задимена странноприемница, където успяха да си уредят транспорт с моторна талига до планинското селце Дердюк, далече във вътрешността на Инфнетите. Пътуването им отне почти два дена, при крайно неблагоприятни условия. В Дердюк единственият подслон беше паянтова колиба, което предизвика недоволен ропот сред локхарите. Но притежателят ѝ, словоохотлив старец, напълни гърнето над огъня с месо и диви плодове и миризмата на вкусната гозба накара бунтарите да се усмират.

От Дердюк пътят на юг се превръщаше в занемарена пътека. По изгрев-слънце обезсърчената група пое пеша. Целия ден вървяха през земя на скалисти хълмове, сипеи и равнини, покрити с камънаци. По залез-слънце, когато излезе студен пронизващ вятър, стигнаха малко планинско езерце, на чиито брегове се настаниха за нощта. Следващият ден ги изправи пред дълбока пропаст и почти целият отиде, за да търсят маршрут до дъното. Когато се спуснаха в песъчливото корито на Десидея, останаха да пренощуват, но почти не мигнаха, защото през цялата нощ в каньона ечаха зловещи крясъци и нечовешки викове.

На сутринта, вместо да търсят път нагоре по южната стена на клисурата, те поеха по коритото на реката и по някое време се натъкнаха на цепнатина, която ги изведе на високопланинска савана, чиито краища се губеха в маранята.

Два дена групата се придвижваше в южна посока и по здрач на втория ден стигнаха крайморските склонове на Инфнетите, откъдето се разкриваше величествена гледка към земите на юг. С настъпване на нощта в далечината се появиха мигащи светлинки.

— Ао Хидис! — извикаха локхарите със смесени чувства на облекчение и безпокойство.

Тази нощ около слабия лагерен огън разговорите се насочиха към уонките и уонкоидите. Локхарите бяха единни в ненавистта си към уонкоидите:

— Дори дирдирхората, с тяхната ерудиция и горделивост, не са толкова ревниви към задълженията си — обяви Яг Яганиг.

Анахо се разсмя развеселено.

— От гледна точка на дирдирхората уонкоидите не са по-развити от която и да било друга раса на получовеците.

— Нека бъдем справедливи към тези негодници — заяви Зарфо. — Те единствени могат да разбират говора на уонките. Положих толкова усилия в тази насока, а за двайсет години научих само „да“, „не“, „спри“, „почни“, „правилно“, „грешно“, „добро“ и „лошо“. Не мога да си кривя душата, те са постигнали много повече.

— Ами! — изръмжа Зорофим. — Те слушат тези звуци от раждането си, родени са с тях, не виждам какво толкова са постигнали.

— Може да ти се струва малко, но се възползват от постигнатото докрай — възрази Белджи и в гласа му се долавяше завист. — Помислете, те не работят, не носят отговорност, а само посредничат между уонките и останалия Тчай, заради което живеят в охолство и безгрижие.

— Да се върнем на Хелсе — предложи замислено Рейт. — Оказа се, че е уонкоид и техен шпионин. Какво се е надявал да постигне? Какви уонкски интереси е защитавал в Кат?

— Никакви уонкски интереси. Но спомни си — уонкоидите се противопоставят на промените, тъй като всяко изменение на сегашното положение ще бъде в техен ущърб. Когато някой локхар започне да разбира уонкски, пращат го у дома. А в Кат — кой знае от какво може да се боят? — Зарфо протегна ръце към огъня.

Нощта отмина бавно. След изгрев-слънце Рейт погледна към Ао Хидис през визоскопа, но не различи нищо заради мъглата.

Намусени от напрежение и недоспиване, пътниците отново се отправиха на юг, като се стараеха да не излизат на открито.

Градът постепенно изплуваше от далечината, Рейт различи пристанището, където „Варгаз“ се бе разтоварил — колко отдавна му се струваше това! Виждаше и пътищата, водещи към пазара, и на север, към космодрума. Отвисоко Ао Хидис изглеждаше притихнал и безжизнен, черните кули на уонкоидите стърчаха заплашително над

водите на залива. На космодрума се различаваха съвсем ясно пет кораба. По пладне групата излезе на един хълм над града. Рейт огледа подробно космодрума, който беше директно под тях. Вляво бяха ремонтните цехове, вътре имаше разглобен огромен корпус на кораб, заобиколен от високо скеле. Друг кораб, в отсамния край на площадката, изглеждаше напълно занемарен. Състоянието на останалите три съда не можеше да се прецени от разстояние, но локхарите заявиха, че са в движение.

— Всичко е въпрос на опит — обясняваше Зорофим. — Когато един кораб бъде свален за ремонт, преместват го в близост до цеховете. Тези, които се използват, са в транзитния док ей там, наричат го товарна рампа.

— Означават ли това, че онези три кораба са подходящи за нашето пътуване?

Локхарите не желяеха да прибързват със заключенията.

— Понякога на товарната рампа също се извършват дребни ремонти — обясни Белджи.

— Вижте онази кола до рампата — посочи Тадазей. — С нея пренасят резервни части, които сигурно са пристигнали с трите кораба.

Два от трите кораба се оказаха транспортни, третият беше пътнически, Локхарите предпочитаха товарните кораби, с които бяха добре запознати. Рейт настоя, че пътническият кораб ще бъде по-подходящ за тяхната операция, но се изправи срещу стена от възражения: Зорофим и Тадазей обявиха, че това е стандартен кораб с известни корекции по корпуса, Яг Яганиг и Белджи бяха почти сигурни, че е нова конструкция или поне модификация, но и в двата случая можеха да възникнат затруднения.

През целия ден групата изучава космодрума и работата на ремонтните цехове и транспортните коли. В късния следобед до пътническият кораб се спусна черен въздухолет и се скри зад корпуса му. Малко по-късно локхарски механици докараха сандък с енергийни контейнери до кораба, което според Зарфо бе сигурен знак, че го подготвят за отлитане.

Слънцето се снижи към океана. Мъжете се умълчаха, загледани в корабите, които, само на четвърт миля от тях, изглеждаха тъй близки и примамливо достъпни. Но все още оставаше нерешен въпросът кой от трите кораба на товарната рампа предлага максимални възможности за

успешно отлитане. Повечето локхари бяха спрели избора си на един от транспортните кораби и само Яг Яганиг предпочиташе пътническият.

Рейт усещаше как напрежението нараства. Следващите няколко часа можеха да променят съдбата му, а имаше толкова много неизвестни, които биха могли да повлияят върху това. Странно наистина, че охраната на корабите бе толкова малобройна! От друга страна, кой би опитал да открадне космически кораб? Вероятно подобно нещо не се бе случвало през последните хиляда години, вероятно никога.

Здрач забули околностите, групата пое надолу по склона. Проектори озариха космодрума, складовете, цеховете и депото на товарната рампа. Останалата част от огромната площадка тънеше в мрак, корабите хвърляха издължени сенки върху осветеното поле.

Мъжете изминаха последните метри до подножието на хълма, прекосиха едно сумрачно мочурище и стигнаха покрайнините на космодрума, където почакаха десетина минути, като се озъртаха и слушаха. В складовете изглеждаше, че няма никой, в цеховете бяха останали да работят само неколцина техници.

Рейт, Зарфо и Тадазей отидоха на разузнаване. Притичаха приведени до изоставения кораб и там се спотаиха в сенките.

Откъм цеха долиташе вой и тракане на машини, в депото някой подвикваше нещо неразбрано. Тримата почакаха десетина минути. Градът отвъд космодрума бе озарен от немигащи светлини, от другата страна на залива кулите на уонкоидите излъчваха бледожълтеникаво сияние.

Ремонтният цех постепенно утихна, изглежда работниците си бяха тръгнали. Рейт, Зарфо и Тадазей прекосиха площадката, като продължаваха да се придържат към сенките. Стигнаха до първия от малките товарни кораби, където отново спряха и се слушаха — не се чуваха никакви звуци, нито тревожни звънци. Зарфо и Тадазей доближиха входния люк на кораба, отвориха го и влязоха, а Рейт остана на пост отвън.

Изминаха десетина напрегнати минути. Отвътре долитаха приглушени звуци, на няколко пъти блеснаха отразени светлини, което само изнервяше още повече Рейт.

Най-сетне локхарите се върнаха.

— Не става — обяви Зарфо. — Няма въздух, нито енергия. Да опитаме другия.

Притичаха между ивиците светлини и сенки до втория товарен кораб, както преди Зарфо и Тадазей и влязоха, а Рейт остана на пост. Този път локхарите се върнаха почти веднага.

— В ремонт — докладва мрачно Зарфо. — За него са били сандъците с части.

Тримата извърнаха погледи към пътническия кораб.

— Конструкцията не е от стандартните — промърмори замислено Зарфо. — Но вероятно приборите ще ни бъдат познати.

— Да идем и да проверим — предложи Рейт. Но в този миг между тях и кораба се плъзна светлина. Първата мисъл на Рейт беше, че са ги открили. Но светлината се спря върху пътническия кораб. Откъм портала се приближи ниско превозно средство. Машината спря до пътническия кораб и отвътре излязоха няколко силуета — трудно беше да преброят колко са заради отблясъците на прожектора. С подозрителна бързина и припряност пристигналите се качиха в кораба.

— Уонки — прошепна Зарфо. — Товарят се.

— Това означава, че корабът е готов за отлитане — отвърна Рейт. — Шанс, който не бива да пропускате!

Зарфо се колебаеше.

— Едно е да откраднем празен кораб, друго е да си имаме работа с неколцина уонки и уонкоиди.

— Откъде знаеш, че на борда има уонкоиди?

— Заради светлините. Уонките излъчват радиационни импулси и улавят отраженията.

Зад тях се чу слаб шум. Рейт се извърна, за да открие, че това е Траз.

— Обезпокоихме се, тъй като се забавихте.

— Върни се и повикай останалите. Ако имаме късмет, ще се качим на пътническия кораб. Той е единственият подходящ.

Траз потъна в мрака. Пет минути по-късно цялата група се притаи в сянката на товарния кораб.

Измина още половин час. Зад илюминаторите на пътническия кораб преминаваха сенки, нямаше никакъв начин да разберат какво става вътре и това само покачваше градуса на напрежението. С дрезгав шепот те обсъждаха възможните начини на действие. Дали да

щурмуват кораба още сега? Почти бе сигурно, че отлитането му е предстоящо. Подобно действие обаче водеше до непредвидими последици. В края на краищата решиха да се придържат към по-консервативен подход и да се върнат в планината, където да изчакат друга подходяща възможност. Тъкмо когато понечиха да си тръгнат, от кораба излязоха неколцина уонки, скочиха в машината и тя напусна незабавно космодрума. Светлините вътре в кораба продължаваха да греят. Изглежда, че подготовката беше приключила.

— Ще ида да погледна — заяви неочаквано Рейт. Затича се през полето, следван от останалите. Изкачиха рампата, влязоха през товарния отсек и се озоваха в каюткомпанията на кораба, която беше празна.

— Всички са на мостика — заяви Рейт. — Да го превземем!

— Ако можем — изръмжа Зорофим.

Траз нададе предупредителен вик, Рейт се извърна и откри, че в салона е влязъл един уонк и ги оглежда с изражение, което вероятно изразяваше неодобрение. Беше тъмнокожо същество, малко по-едро от човек, с развит гръден кош и четвъртита глава, чиито две черни, лъщящи като лещи на обективи очи премигваха на половинсекундни интервали. Краката му бяха къси, стъпалата разширени като плавници; уонкът не носеше никакви оръжия, нито инструменти, комай дори нямаше дрехи. От звуковия орган в основата на черепа долетяха четири вибриращи сигнала, които, имайки предвид обстоятелствата, изглеждаха спокойни и без емоции. Уонкът стоеше неподвижно и местеше поглед по локхарите, които се бяха разпръснали и проверяваха състоянието на двигателите, енергийните и кислородните запаси. Като че ли най-сетне той осъзна същината на това, което се случваше. Тръгна към изхода, но Рейт му препречи пътя и посочи една седалка. Съществото се надвеси над него, оглеждайки го с трепкащи стъкловидни очи. Отново прозвучаха вибриращи звуци, по-настойчиви от предния път.

Зарфо се върна в салона.

— Корабът е в пълна готовност. Само че, боя се, че е непознат за мен модел.

— Можем ли да излетим?

— Трябва да сме сигурни, че знаем какво правим. Може да ни отнеме минути, дори часове.

— В такъв случай не бива да пускаме уонка да си върви.

— Неприятно — кимна Зарфо.

Уонкът пристъпи напред, Рейт го бутна с ръка и му показа пистолета си. Уонкът издаде нисък, мелодичен звук. Зарфо изчурулика нещо и съществото се извърна.

— Какво му каза? — попита Рейт.

— Доста нескопосан опит за думата „опасност“. Изглежда ме разбра обаче.

— Бих искал да седне, изнервя ме, като стърчи така.

— Уонките почти никога не сядат — обясни Зарфо и отиде да затвори люка.

Секундите се нижеха бавно. От различни части на кораба се чуваха подвижванията и възклицанията на локхарите. По нареждане на Рейт Траз се качи на наблюдателната куличка, откъдето да оглежда космодрума. Уонкът стоеше неподвижно, сякаш не знаеше как да постъпи.

Корабът се разтресе, светлините премигнаха и блеснаха отново. Зарфо надникна в салона.

— Включихме главния двигател. Остава само Тадазей да се оправи с управлението...

Траз извика от куличката:

— Колата се връща. Току-що запалиха прожекторите.

Тадазей прекоси тичешком каюткомпанията и се намести зад пулта за управление. Шареше трескаво с поглед по пулта, а Зарфо го подканяше да побърза. Рейт извика на Анахо да пази уонка и се качи при Траз. Колата тъкмо спираше пред кораба.

Зарфо сочеше с пръст разни прибори по контролното табло, а Тадазей кимаше, после с видимо съмнение се пресегна и натисна няколко копчета. Корабът се разтресе отново и започна да се издига. Рейт почувства ускорението в краката си. Напускаха Тчай! Тадазей въведе някакви корекции и подът под краката им се залюля. Рейт се улови за една дръжка, уонкът се спъна и падна върху седалката, където остана да лежи. Отнякъде долетяха сочни локхарски ругатни.

Рейт най-сетне се изкатери на мостика и застана до Тадазей, който ръчкаше отчаяно пулта, опитвайки да открие нужните му прибори.

— Няма ли автопилот? — попита Рейт.

— Трябва да има, тук някъде. Не мога да намеря превключвателя. Това със сигурност не е стандартен пулт.

— Знаеш ли изобщо какво правиш?

— Не.

Рейт се вгледа в мрачното лице на Тадазей.

— Докато се издигаме нагоре, добре сме.

— Ако имах час, само един час — завайка се Тадазей. — Щях да проследя отделните вериги.

Яг Яганиг влезе в салона и попита гневно какво става.

— Правя каквото е по силите ми! — отвърна Тадазей.

— Не е достатъчно. Ще се разбием!

— Не бързай — завъртя глава Тадазей. — Тук има една ръчка, която не съм опитвал още — той я дръпна, корабът се наклони на една страна и се понесе, набирайки скорост, на изток. На борда екнаха изплашени локхарски викове. Тадазей върна ръчката в предишното ѝ положение. Корабът замря във въздуха, но корпусът продължаваше да вибрира. Тадазей въздъхна изплашено, плъзгайки поглед нагоре-надолу по таблото.

— Казвам ви, не съм виждал подобно нещо!

Рейт надзърна през илюминатора, но виждаше само непрогледна нощ. Зарфо заговори със спокоен глас:

— Височина почти хиляда стъпки... деветстотин...

Тадазей отново забарабани с пръсти по клавишите на пулта. За втори път корабът се наклони и полетя на изток.

— Нагоре, нагоре! — закрещя Зарфо. — Ще се блъснем в земята!

Тадазей намали скоростта до минимум.

— Няма начин този клавиш да не е за репулсаторите — той забодя решително пръст в средата на таблото. От кърмата долетя зловещ пукот, последван от приглушена експлозия. Локхарите завиха като на умряло. Зарфо не сваляше поглед от висотомера:

— Петстотин... четиристотин... триста... двеста... сто...

Контакт, плясък, клатушките и пързаяне, после тишина. Корабът се беше приводнил някъде, изглежда, без да пострада сериозно. В Парапан? Или Шанизадия? Рейт кършеше ръце, завладян от отчаяние. Ето, че отново е на Тчай.

Той се върна в каюткомпанията. Уонкът стоеше неподвижно като статуя. И да изпитваше някакви чувства, не ги издаваше с нищо.

Рейт продължи към машинното отделение, където Яг Яганиг и Белджи гледаха тъжно към един димящ капак.

— Претоварване — обясни Белджи. — Вероятно има прекъснати и разтопени кабели.

— Можем ли да го поправим?

— Ако на борда има инструменти — отвърна мрачно Белджи.

— И разполагаме с достатъчно време — добави Яг Яганиг.

Рейт се върна в каюткомпанията. Отпусна се на седалката и втренчи мрачен поглед в уонка. Колко близо бяха до успеха. Облегна се назад, напълно изтощен. Другите вероятно се чувстваха по същия начин. Нито един план не може да успее, ако не бъде отделено необходимото време за отдых. Рейт се изправи и повика останалите. Двама останаха на пост, другите се наместиха по околните седалки.

Така отмина нощта. Аз се издигна в небето, последвана от Браз. Призори установиха, че се намират в обширен воден басейн, който Зарфо идентифицира като езерото Фалас.

— На него трябва да благодарим, че сме живи — заключи той.

Рейт се показва през горния люк и огледа хоризонта с визоскопа. На юг, запад и изток водата бе забулена в ниска мъгла. На север се виждаше нисък бряг, към който корабът се приближаваше бавно, тласкан от слабия южен вятър. Рейт се прибра в кораба. Локхарите бяха повдигнали капака и обсъждаха унило повредите. Видът им бе достатъчен, не бяха нужни повече обяснения.

В каюткомпанията завари Анахо и Траз да похапват черни питки с дебела белезникава кора, които бяха извадили от едно шкафче. Рейт предложи една питка на уонка, ала той не му обърна внимание. Рейт опита от питката и установи, че на вкус наподобява сирене. Зарфо се присъедини към тях и потвърди опасенията му.

— Ремонтът е невъзможен на този етап. Изгорели са цял комплект кристали. На борда няма резервни.

Рейт кимна мрачно.

— Както и очаквах.

— Сега какво ще правим? — попита Зарфо.

— Веднага щом вятърът ни откара до сушата, ще слезем и ще се върнем в Ао Хидис за нов опит.

Зарфо изсумтя.

— Ами с уонка?

— Ще трябва да го пуснем да си върви. Нямам никакво намерение да го убивам.

— Грешка — обади се Анахо. — По-добре да смачкаме тази гадина.

— За твоє сведение — рече Зарфо, — Ао Хана, централният пост на уонките, е разположен на езеро Фалас. Едва ли сме далече от него.

Рейт се качи на предната палуба. Само на миля пред тях се виждаха мъгливите очертания на брега, зад него започваха мочурища. Да слязат на подобно място, щеше да е крайно неудобно, дори рисковано и Рейт със задоволство установи, че вятърът бе променил леко посоката си и сега ги отнасяше бавно на запад, вероятно подпомаган от слабото течение. Той проследи през визоскопа бреговата линия и забеляза, че по-нататък става неравна и хълмиста.

От вътрешността долетя шум от експлозия, последван от тежък тропот на крака. На палубата се появи уонкът, следван от Анахо и Траз. Уонкът фиксира Рейт с поглед за около половин секунда, сякаш записваше изображението му, после се завъртя бавно, изучавайки хоризонта. Преди Рейт да успее да му попречи — преди дори да се опита, — уонкът пристъпи напред, засили се с няколко бързи крачки и се хвърли във водата. Рейт мярна за миг черната му мокра козина, сетне съществото потъна в дълбините.

Още известно време Рейт не отделяше поглед от повърхността, но от уонка нямаше и следа. Час по-късно, докато проверяваше напредъка им през езерото, той отново насочи визоскопа към западния бряг. За негова изненада стърчащите неравности по брега, които преди бе взел за скали, се оказаха черни стъквени кули в покрайнините на укрепения уонкски град. Рейт заоглежда тресавището на север с подновен интерес, подхранван от нарастващото му отчаяние.

Туфи от бяла трева се подаваха като космати ракови образувания над черната слuzеста повърхност на тресавищата. Рейт слезе в хангара да потърси материал, от който да направят сал, но не намери нищо подходящо. Тапицерията на седалките бе залепена здраво за подлежащата конструкция и се отделяше на тесни, дрипави ивици. На борда нямаше спасителна лодка. Рейт се качи отново на палубата и се замисли какво да предприемат от тук нататък. Локхарите се присъединиха към него: обезсърчени фигури с измацани комбинезони и разрошени от вятъра коси над черните им насечени лица.

Рейт се обърна към Зарфо:
— Брегът познат ли ти е?
— Това трябва да е Ао Хана.
— Ако ни заловят, какво ни очаква?
— Смърт.

Утрото отмина, докато се катереше към зенита, слънцето постепенно разсея мъглите, които закриваха хоризонта, и кулите на Ао Хана се видяха съвсем ясно.

Корабът беше забелязан. Във водата непосредствено пред града се появи катер, който се понесе към тях, оставяйки зад себе си пенлива диря. Рейт го огледа през визоскопа. На палубата стояха неколцина уонкоиди, които поразително си приличаха — стройни мъже с мъртвешко бледи кожи и зловни, аскетични лица. Рейт се замисли какви са шансовете им да отразят атаката — дори да завладеят катера. Реши, че ще е най-добре да не опитват, тъй като едва ли щяха да успеят.

Уонкоидите се покатериха на борда. Без да обръщат внимание на Рейт, Траз и Анахо, те се обърнаха към локхарите:

— Всички да се прехвърлят на катера. Носите ли оръжия?

— Не — изсумтя Зарфо.

— Бързо тогава! — уонкоидите едва сега забелязаха Анахо. — Какво е това? Дирдирчовек? — разсмяха се изненадано. Погледите им спряха на Рейт. — Що за порода пък е това? Ама че сбирщина сте всичките! Хайде, по-бързо към катера!

Локхарите слязоха първи, прегърбени, осъзнаващи какво ги очаква. Рейт, Траз и Анахо ги последваха.

— И така, слушайте внимателно! Стройте се в редица на палубата! Обърнете се с гръб — уонкоидите заизваждаха оръжията си.

Локхарите понечиха да се подчинят. Рейт не бе очаквал, че ще ги разстрелят така — небрежно и презрително. Ядосан, че не се бе възпротивил от самото начало, той извика:

— Трябва ли да им позволим да ни избият, без да се съпротивяваме? Бийте се за живота си!

— Марш към перилата — инак ще стане по-лошо! — викнаха в отговор уонкоидите.

Водата в подножието на корпуса се размъти. Черно туловище изплува лениво на повърхността и излъчи четири жалостиви сигнала, подобни на удари с гонг. Уонкоидите застинаха, усмивките изчезнаха от лицата им, заменени от раздразнение. Те махнаха на своите пленници:

— Добре тогава, слизайте в каютата.

Катерът се извъртя към голямата черна крепост, докато уонкоидите си шепнеха недоволно. Той подмина вълнолома и се прикачи с магнитни скоби за кея. Затворниците бяха свалени на брега и въведени през градския портал в Ао Хана.

15.

Повърхности от черно стъкло, яки стени и площадки от черен бетон, остри ъгли, блокове, мащабни строежи — пълно отрицание на органичните форми. Рейт се дивеше на непознатата архитектура — струваше му се прекалено абстрактна и сурова. Отведоха ги в задънена улица, заобиколена от три страни с високи черни бетонни стени.

— Стой! Останете по местата си! — екна команда.

Поради липса на друга възможност заковаха на място пленниците, подредени в неравна линия.

— Можете да пиете от онзи кран и да се облекчавате в канала. Никакъв звук или излишни движения! — уонкоидите си тръгнаха, оставяйки пленниците неохранявани.

— Дори не ни претърсиха — зачуди се Рейт. — Оръжията са си у мен!

— До портала не е далеч — присъедини се Траз. — Защо да чакаме тук да ни убият?

— Никога няма да стигнем портала — изръмжа Зарфо.

— И ще стоим като покорни животни?

— Точно това смятам да правя — заяви Белджи и хвърли огорчен поглед на Рейт. — Навярно никога вече няма да видя родния Смургаш, но поне се надявам да си спася кожата.

— В мините ли? — захили се злобно Зорофим.

— Чувал съм само слухове за там.

— Да, слезе ли веднъж човек долу, няма излизане. Пълно е със засади на пнумите и пнумеците, които се забавляват с обичайните си игрички. Ако не ни екзекутират веднага, ще ни откарат в мините.

— И всичко това заради алчността ни и безумието на един човек — гневеше се Белджи. — Адам Рейт, ще има да отговаряш за много неща!

— Млъквай, страхливецо — скастри го без особен ентузиазъм Зарфо. — Никой не те е карал насила да идваш. Вината е само твоя. Трябваше да сме по-внимателни при подготовката. Рейт ни се довери, а

се проявихме като абсолютни лаици... ей така стоят нещата. Колкото до предложението да избягаме — направо не мога да повярвам, че ни оставиха тук без охрана. Сякаш ни намекуват, че можем да си вървим.

Яг Яганиг изсумтя тъжно.

— Не бъди толкова сигурен, за уонкоидите ние сме тъпи животни.

— Би ли могъл да намериш обратния път до портала? — обърна се Рейт към Траз, чиито способности да се ориентира понякога го изумяваха.

— Не зная. Може би, но не от първия път. Имаше толкова много завои. Сградите ме объркват.

— В такъв случай по-добре да останем тук... Съществува, макар и малък шанс да се измъкнем от това положение без тежки последици.

Следобедът отмина, нощта се спусна и Аз и Браз изгряха в небето, където изрисуваха невероятни съчетания от светлини и форми. На сутринта, премръзнали и изтощени от недоспиване, дори най-покорните локхари се озъртаха към изхода на задънената улица и се чудеха дали не биха могли да се доберат до портала.

— Едва ли ще успеем — попари намеренията им Рейт. — Единствената ни надежда е уонките да бъдат милостиви към нас.

— И защо им е да са милостиви? — усмихна се презрително Тадазей. — Ще постъпят с нас така, както ние постъпваме с вредителите.

Яг Яганиг не беше по-оптимистично настроен.

— Уонките изобщо няма да се занимават с нас. Нали за тази цел държат уонкоидите — те да им вършат мръсната работа.

— Ще видим — измърмори Рейт.

Утрото отмина. Локхарите се бяха скупчили край черната стена. Траз, както обикновено, странеше от останалите. Рейт го погледна и за кой ли път се зачуди на неговата твърдост. Какво беше това — характер? Фатализъм? Дали Онмале, емблемата, която бе носил твърде дълго, не бе оставила отпечатък върху личността му?

Но имаше други, по-неотложни проблеми.

— Това забавяне едва ли е случайно — оплака се Рейт на Анахо. — Навярно съществува някаква причина. Дали не се опитват да ни деморализират?

— Има по-бързи начини да го постигнат — тросна се сърдито дирдирчовекът.

— А може би очакват да се случи нещо? Но какво?

Анахо не знаеше отговора и на този въпрос. Късно същия следобед се появиха трима уонкоиди. Единият от тях, с тънки сребристи наколенници и сребърен медальон на верига, изглежда, бе някакъв началник. Той огледа групата, сключил недоволно и учудено вежди, сякаш пред него се бяха строили непослушни деца.

— И тъй — заговори рязко, — кой от вас е водачът?

Рейт пристъпи напред, опитвайки да си възвърне поизгубеното достойнство.

— Аз.

— Ти? Не е ли някой от локхарите? Какво се надяваше да постигнете?

— Мога ли да попитам кой ще ни бъде съдник?

Уонкоидът го погледна изумено.

— Съдник? Кому е притрябвал съдник? Всичко е ясно, единственото, което предстои да се изясни, е мотивът.

— Не мога да се съглася с вас — заяви Рейт с умерен тон. — Ако ще ни обвинявате в нещо, то е най-обикновена кражба. Уонкът се оказа случайно на борда.

— Уонкът! Даваш ли си сметка кой е той? Не, разбира се. Той е учен от висш ранг, един от Първомайсторите.

— И той иска да разбере защо отвлякохме кораба му?

— Не е твоя работа да разпитваш. Чакам отговор, за да му го отнеса — такава е моята роля.

— Ще обясня охотно, но само в негово присъствие и — надявам се — в по-благоприятна обстановка от тази задънена уличка.

— Уф, ама и теб си те бива. Ти ли се казваш Адам Рейт?

— Аз съм Адам Рейт.

— Наскоро да си посещавал Сетра и да си се свързвал с така наречените „Пламенни реформатори“?

— Информацията ти е погрешна.

— Тъй като вероятно отговаря на истината, очаквам обясненията ти за отвличането на космическия кораб.

— Ще ги дам веднага щом мога да разговарям лично с Първомайстора. Проблемът е сложен и сигурен съм, той ще иска да

зададе въпроси, на които няма да е лесно да се отговори.

Уонкоидът завъртя ядосано глава и си тръгна.

— Да ти завиди човек на самообладанието — прошепна Зарфо.
— Но какво ще постигнеш, като разговаряш с уонка?

— Не зная още. Но си заслужава да опитам. Подозирам, че уонкоидите предават само тази информация, която отговаря на целите им.

— Знаят го всички, без самите уонки.

— Но как е възможно? Нима са толкова наивни? Или не ги интересува?

— Нито едното, нито другото. Те не разполагат с други източници на информация. Уонкоидите се стараят всячески да не допускат промяна на положението. Уонките не се интересуват от живота на Тчай, те са тук само за да се противопоставят на дирдирската заплаха.

— Ба! — възкликна Анахо. — Дирдирската заплаха е мит, експанзионистите ги няма от хиляди години.

— В такъв случай защо уонките продължават да се страхуват? — попита Зарфо.

— Взаимно недоверие, какво друго?

— Или естествена антипатия. Дирдирите не търпят други раси.

Анахо се отдалечи намусено. Зарфо се разсмя. Рейт поклати неодобрително глава.

— Чуй съвета ми, Адам Рейт — заговори Зарфо. — Не се противи на уонкоидите, опитай се да ги използваш. Спечели благоразположението им, подмазвай им се, ласкай ги — ако не друго, поне няма да хранят лоши чувства към теб.

— Не съм чак толкова горделив, че да не опитам — склони Рейт.
— Ако в подобно поведение има някакъв смисъл, в което се съмнявам. Единствената ни надежда е сами да си помогнем. Имам някоя и друга идея, стига да ни се удаде възможност да разговаряме с уонките.

— Няма да надвиеш уонкоидите по този начин — възрази Зарфо.
— Те ще предадат на уонките само това, което им отърва, и няма да постигнеш нищо накрая.

— Това, което бих искал, е да докарам нещата до положение, в което само истината има смисъл и всичко останало е очевидна лъжа.

Зарфо поклати учудено глава и отиде при крана да утоли жаждата си. Рейт се досети, че никой от групата не бе ял от два дена — цяло чудо бе, че не бяха започнали да роптаят и по този повод.

Появиха се трима уонкоиди. Началникът, който преди бе разговарял с Рейт, не беше с тях.

— Елате с нас. Подредете се в редица.

— Къде отиваме? — попита Рейт, но не получи отговор.

Вървяха около пет минути по улици, извиващи под страни ъгли, и през несиметрични площи, покрай наклонени сгради, между които от време на време се разкриваха обрамчени от стените гледки от градския пейзаж и всичко това под бледата светлина на Карина 4269. Влязоха в приземния етаж на една кула, асансьор ги отведе на стотина метра височина, в просторна осмоъгълна зала.

Помещението беше мъждиво осветено, на покрива имаше вдлъбнатина, пълна с вода, набраздени от вятъра вълнички пречупваха светлината и хвърляха игриви отблясъци по стените. Долитаха далечни, едва доловими звуци, звънливи акорди, сложни дисонанси, съчетания, които биха могли да съставят странна и разбираема музика. Стените бяха безцветни, покрити с петна, което Рейт намери за странно, докато не се вгледа, за да установи, че това са уонкски идеограми — огромни, великолепно изрисувани, по една за всяка стена. А може би бяха абстрактни рисунки.

Залата беше празна. Групата изчака мълчаливо, докато едва доловимите акорди проникваха и напускаха съзнанието под кехлибарената светлина, пречупена, отразена и потрепваща.

Рейт чу изненаданото възклицание на Траз — рядко събитие. Рязко се обърна. Траз сочеше.

— Погледни нататък!

В една ниша стоеше Хелсе, свел замислено глава. Беше облечен в нови, странни дрехи. Носеше черни уонкоидски одежди, косата му бе късо подстригана и почти по нищо не приличаше на сериозния младеж, с когото Рейт се бе запознал в двореца Син нефрит. Рейт погледна към Зарфо.

— А ми каза, че бил мъртъв!

— Така ми се стори. Отнесохме го в трупохранилището и на сутринта го нямаше. Помислихме, че са го отмъкнали нощните кучета.

— Хелсе! — повика го Рейт. — Тук сме! Аз съм — Адам Рейт!

Хелсе завъртя бавно глава и го погледна. Рейт се зачуди как по-рано не се бе досетил, че е уонкоид. Младежът пристъпи бавно в помещението, с трепкаща на устните усмивка.

— Ето го и печалният край на твоето начинание.

— Положението не е обнадеждаващо — съгласи се Рейт. — Можеш ли да ни помогнеш?

Хелсе повдигна вежди.

— Защо да го правя? Не изпитвам никаква симпатия към теб. Ти ме подложи на безброй унижения, твоето пристрастие към „култа“ ми беше крайно неприятно, а отвличането на космическия кораб с Първомайстор на борда прави молбата ти абсурдна.

Рейт го погледна замислено.

— Мога ли да се поинтересувам защо си тук?

— Разбира се. За да докладвам всичко, което научих за твоите действия.

— Толкова ли сме важни? — повдигна вежди Рейт.

— Така изглежда — отвърна с привидна незаинтересованост Хелсе.

Четирима уонки влязоха в помещението и застанаха до отсрещната стена — четири масивни черни сенки. Хелсе се отдръпна, останалите уонкоиди мълчаха почтително.

Избутахта пленниците напред и ги накараха да се подредят пред уонките. Изминаха няколко минути, през които не се случи нищо. След това уонките си размениха мелодични сигнали — меки, приглушени звуци на половинсекундни интервали, изглежда неразбираеми и за уонкоидите. Последва нова пауза, сетне уонките се обърнаха към уонкоидите със серия от по три бързи подсвирквания, вероятно опростен вариант на техния език, пригоден за общуване с уонкоидите.

Най-възрастният уонкоид пристъпи напред, изслуша внимателно звуците, после се обърна към пленниците.

— Кой от вас е вождът на пиратите?

— Никой — отвърна Рейт. — Ние не сме пирати.

Един от уонките отново взе думата, Рейт бе почти сигурен, че това е злополучният Първомайстор. С видима неохота уонкоидите донесоха малък клавишен инструмент, с който старшият уонкоид се справяше с удивителна пъргавина.

— Кажете му — продължи Рейт, — че съжаляваме за неудобството, което сме му причинили. Обстоятелствата налагаха да го вземем с нас.

— Не сте тук, за да се оправдавате — срязва го уонкоидът, — а да съобщите нужната информация, след което ще продължим с обичайния процес.

Първомайсторът отново изчурулика и получи отговор.

— Какво каза той и какво му отвърнахте вие? — попита Рейт.

— Ще говориш само когато те питат — скара му се уонкоидът.

Хелсе излезе напред, извади своя инструмент и изсвири няколко насечени акорда. Рейт започна да губи надежда, че ще овладее ситуацията.

— Какво казва сега, Хелсе? — не се сдържа той.

— Тишина!

— Предайте поне на уонка, че ние също имаме да кажем нещо.

— Ще ви бъде съобщено, ако се реши да ви изслушат. Срещата е почти към края си.

— Но ние нямахме възможност да говорим!

— Тишина! Поведението ви е оскърбително!

Рейт се обърна към Зарфо.

— Кажи нещо на уонка! Каквото и да е!

Зарфо наду бузи. Посочи с пръст уонкоидите и издаде чуруликащ звук. Старшият уонкоид го изгледа навъсено.

— Тихо, прекъсваш ни!

— Какво му каза? — попита Рейт.

— Казах: „Лъжа, лъжа, лъжа“. Това е всичко, което зная.

Първомайсторът заговори с мелодични тонове, сочейки Рейт и Зарфо. Старшият уонкоид, очевидно ядосан, се обърна към тях:

— Уонкът иска да узнае къде възнамерявахте да откарате отвлечения кораб.

— Преводът ти не е точен. Каза ли му, че не сме пирати?

Зарфо отново изчурулика: „Лъжа, лъжа, лъжа“.

— Няма съмнение, че сте пирати или луди — отвърна спокойно уонкоидът. После се обърна към Първомайстора и засвири на своя инструмент. Рейт бе сигурен, че отново представя нещата такива, каквито той смята за необходимо. Затова дръпна Хелсе за ръкава.

— Какво му каза? Че сме пирати?

Хелсе не отговори.

Зарфо се изкикоти високо за всеобща изненада. Сетне се наведе и прошепна в ухото на Рейт:

— Спомняш ли си онзи дъгбо? Ощипи Хелсе по носа.

— Хелсе — провикна се Рейт.

Младежът се извърна и го прониза с яростен поглед. Рейт направи крачка към него и го щипна по носа. Хелсе застина неподвижно.

— Кажи на уонка, че идвам от Земята — светът, където са се появили хората — нареди му Рейт. — И че отвялякох кораба, защото исках да се върна у дома.

Хелсе послушно засвири на инструмента, огласяйки залата с трелите си. Останалите уонкоиди внезапно придобиха обезпокоен вид — сигурен признак, че Хелсе превеждаше вярно. Те понечиха да възразят, да го обкръжат и да го заглушат със звуците на своите инструменти, но бяха скастрени с едно рязко изсвирване на Първомайстора.

Хелсе продължи и най-сетне стигна до края.

— Кажи му още — нареди Рейт, — че уонкоидите преиначават думите ми и че го правят постоянно, за собствена изгода.

Хелсе засвири. Другите уонкоиди отново се опитаха да протестираат, но бяха сгълчани.

— Кажи им — продължи Рейт с нарастваща увереност, пристъпвайки дръзко в непознатото, — че уонкоидите разрушиха моя космически кораб и избиха всички на борда, освен мен. Кажи им, че нашата мисия беше мирна, че пристигнахме, за да изследваме източник на радиосигнали, излъчени преди сто и петдесет тчайски години. По времето, когато уонкоидите са разрушили градовете Сетра и Балисидре, откъдето са били излъчени сигналите, и са изтребили цялото население със същата цел: да възпрепятстват промяната на статуквото и наложеното примирие между уонки и дирдири.

Възмутените викове на уонкоидите убедиха Рейт, че ударът е попаднал право в целта. Хелсе свиреше на инструмента с вида на човек, изумен от собствените си действия.

— Кажи им — едва си поемаше дъх Рейт, — че уонкоидите систематично изкривяват истината. Вероятно тъкмо те са причината за удължаването на войната с дирдири. Спомнете си, ако войната бе

приключила, уонките щяха да се приберат на родната планета и уонкоидите щяха да разчитат само на себе си.

С посивяло лице Хелсе се опитваше да захвърли инструмента, но пръстите отказваха да му се подчинят. Това бе най-тежкото от всички обвинения. Старшият уонкоид се провикна:

— Разпитът приключи! Затворници, подредете се в редица! Марш!

Рейт, обаче продължи да нарежда на Хелсе.

— Помоли уонка да изгони всички уонкоиди навън, за да можем да разговаряме, без да ни прекъсват.

Лицето на младежа се сгърчи, по челото му се стичаше пот.

— Превеждай каквото ти казах — подкани го Рейт.

Хелсе се подчини.

В залата се възцари тишина, погледите на уонкоидите бяха втренчени в уонка.

Първомайсторът подсвирна два пъти.

Уонкоидите зашепнаха помежду си. Те стигнаха до ужасно решение. Извадиха оръжия и ги насочиха — но не към пленниците, а към четиримата уонки. Рейт и Траз се хвърлиха към тях, последвани от локхарите. Оръжията бяха избити.

Първомайсторът изчурулика едва доловимо.

Хелсе го изслуша, сетне се обърна към Рейт.

— Нарежда ти да ми дадеш оръжието, което държиш.

Рейт му подаде пистолета. Хелсе се обърна към другите трима уонкоиди и натисна спусъка. Тримата паднаха като отсечени, с размазани глави.

Уонките помълчаха известно време, обмисляйки положението. След това напуснаха залата. Пленниците останаха с Хелсе и труповете. Рейт издърпа оръжието от вцепенените пръсти на младежа, преди да му хрумне да го използва.

Здрачаваше се и в залата започна да се стъмва. Рейт разглеждаше Хелсе, чудейки се колко ще продължи хипнотичното състояние. Той въздъхна и му нареди:

— Изведи ни зад стените.

— Елате.

Хелсе поведе групата по улиците на сиво-черния град и най-сетне стигна една малка стоманена врата. Докосна бравата, вратата се

плъзна встрани. В здрача зад нея се виждаше скална издатина.

Един по един те се промушиха през вратичката. Рейт се обърна към Хелсе.

— Десет минути след като докосна рамото ти, можеш да се върнеш към нормалното си състояние. Няма да си спомняш нищо от това, което се е случило през последния час. Разбра ли?

— Да.

Рейт докосна Хелсе по рамото, групата вече потъваше в сумрака. Преди да се скрият зад скалната издатина, Рейт погледна назад. Хелсе стоеше, където го бяха оставили и гледаше малко тъжно след тях.

16.

В един горски гъсталак бегълците най-сетне се предадоха на пълното изтощение и налягаха на тревата с куркащи от глад стомаси. На светлината на двете луни Рейт претърси околностите и набра шепа пътничета — първото им ядене от два дена насам. Поосвежени, те продължиха в мрака нагоре по билото. Когато излязоха на върха, погледнаха назад, към мрачния силует на Ао Хана на фона на озареното от лунна светлина небе. Постояха така няколко минути, всеки унесен в мислите си, сетне продължиха на север.

На сутринта, след като закусиха печени гъби, Рейт развърза кесията си.

— Експедицията ни се провали. Както ви обещах, всеки от вас ще получи по още пет хиляди секвина. Приемете ги заедно с благодарността ми за вашата лоялност.

Зарфо пое неохотно пурпурните снопчета и ги разлисти с мазолести пръсти.

— Винаги съм се старал да бъда честен човек и ще ги взема само защото такава беше условието на договора.

— Искам да те попитам нещо, Адам Рейт — заговори Яг Яганиг. — Ти каза на уонка, че идваш от далечен свят, където се е зародило човечеството. Вярно ли е това?

— Точно както го казах на уонка.

— И все пак, наистина ли идваш от далечна планета?

— Да. Въпреки че сега Анахо ще се подсмихне презрително.

— Разкажи ни нещо за тази планета.

Рейт говори около час, докато другарите му седяха мълчаливо край огъня.

Анахо пръв се покашля многозначително.

— Не подлагам на съмнение твоята искреност. Но както сам казваш, историята на Земята е доста кратка, сравнена с тази на Тчай.

Очевидно е, че в далечното минало дирдирите са посещавали Земята и са оставили там колония, от която произлизат всички днешни жители на тази планета.

— Бих могъл да докажа, че не си прав — отвърна Рейт, — ако начинанието ни бе успяло и ние бяхме отлетели за Земята.

Анахо разрови огъня с пръчка.

— Интересно... дирдирите, естествено, не биха продали, нито преотстъпили някой от космическите си кораби. Кражбата, която опитахме при уонките, там ще е невъзможна. И все пак в голямата корабостроителница на Сивиш могат да се намерят всякакви части — срещу заплащане или по договорка. Необходимо е само да имаш достатъчно секвини.

— Колко ще бъде „достатъчно“? — попита Рейт.

— Неколкостотин хиляди секвина могат да направят чудеса.

— Без съмнение. В момента обаче разполагам с една стотна от това.

Зарфо му подхвърли своето снопче.

— Вземи. Боли ме, сякаш са ми отрязали ръката. Но нека това бъдат първите пари в касата.

Рейт му върна парите.

— В момента само ще изтропат кухо на дъното.

Тринайсет дни по-късно групата най-сетне се спусна от Инфнетите при Блалаг, където се качиха на моторен фургон и се прибраха в Смаргаш.

Три дена Рейт, Анахо и Траз засищаха глада и недоспиването си и се развличаха с гледането на танците на площада. Вечерта на третия ден ги посети Зарфо.

— Загладили сте косъма, гледам. Чухте ли новините?

— Какви новини?

— Първо, купих си чудесно парче земя на брега на река Уисфер, с пет стройни келдъра, три псили, една аспонистра, да не говорим за чайлинака. Там ще доживея остатъка от дните си — освен ако не ме изкушите с някое друго приключение. Второ, тази сутрин в Смаргаш се прибраха двама техници от Ао Хидис. Големи промени витаят във въздуха! Уонкоидите напускат крепостта, изглежда са били прогонени и сега живеят в колиби с черните и пурпурните. Май уонките вече не ги смятат за свои дружки.

Рейт се засмя.

— В Дадиче открихме чуждоземна раса, която експлоатираше хората. В Ао Хидис пък човеци експлоатираха иноземци. И на двете места сега настъпиха промени. Анахо, кога най-сетне ще се отървеш от заблужденията си и ще повярваш на разума?

— Нужна ми е демонстрация, не думи. Отведи ме на Земята.

— Едва ли бихме могли да идем пеш до там.

— В голямата корабостроителница на Сивиш има десетки космически кораби, които се нуждаят само от известен ремонт и замяна на частите.

— Да, но откъде да се сдобием със секвини?

— Не зная — въздъхна Анахо.

— Нито пък аз — добави Траз.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.